

ԷԼԵՆ Գ. ՈԼԱՅԹ

ՔԱՅԼԵՐ ԴԵՊՐ ՔՐԻՍՏՈՍ

ԵՐԵՎԱՆ
2012

Թարգմանիչ և գլխավոր խմբագիր՝
Վերստուգող խմբագիր՝
Գրական խմբագիր՝
Համակարգչային ձևավորող՝

Վիզեն Խաչատրյան
Ալվարդ Մադոյան
Գեղեցիկ Մարտիրոսյան
Կորյուն Կակոյան

Այս գրքի էջերում հստակորեն ցույց է տրվում Աստժո մոտ տանող ճանապարհը: Այն ընթերցողի հայացքն ուղղում է Հիսուս Քրիստոսին, քանզի միմիայն Նա կարող է բավարարել ծարավ հոգու կարիքները:

Ներշնչյալ հեղինակը անվստահ ու տատանվող մարդուն հորդորում է քայլ առ քայլ հետևել գրքում տրված խորհուրդներին, որոնք կօգնեն ձևավորելու քրիստոնեական բնավորություն և սերտ ու տևողական հարաբերություններ հաստատելու Քրիստոսի հետ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

	ՆԱԽԱԲԱՆ	4
Գլուխ 1	ԱՍՏԾՈ ՍԵՐԸ ՄԱՐԳՈՒ ՀԱՆԳԵՊ.....	5
Գլուխ 2	ՄԵՂԱՎՈՐԸ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԿԱՐԻՔՆ ՈՒՆԻ.....	12
Գլուխ 3	ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹՅՈՒՆ.....	17
Գլուխ 4	ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	30
Գլուխ 5	ՆՎԻՐՈՒՄ.....	35
Գլուխ 6	ՀԱՎԱՏ ԵՎ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄ.....	40
Գլուխ 7	ԱՇԱԿԵՐՏՈՒԹՅԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆԸ.....	46
Գլուխ 8	ԱՃԵԼՈՎ ՀԱՄՆԵՆՔ ՔՐԻՍՏՈՍԻՆ.....	54
Գլուխ 9	ԱՊՐԵԼ՝ ՆՇԱՆԱԿՈՒՄ Է ՏԱԼ.....	63
Գլուխ 10	ՃԱՆԱԶԵՆՔ ԱՍՏԾՈՒՆ.....	70
Գլուխ 11	ԱՂՈԹՔԻ ԱՌԱՎԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ.....	77
Գլուխ 12	ԻՆՉՊԵՍ ՀԱՂԹԱՀԱՐԵԼ ԿԱՍԿԱԾՆԵՐԸ.....	89
Գլուխ 13	ՏԻՐՈՋ ՄԵՋ Է ԽՆԴՈՒԹՅՈՒՆԸ	98

ՆԱԽԱԲԱՆ

Գուք ճանաչո՞ւմ եք Քրիստոսին, թե՞ միայն լսել եք Նրա մասին:

Այս փոքր ու հանրաճանաչ գրքույկը գրել է մի մարդ, ով ճանաչում էր Քրիստոսին այնպես, ինչպես, թերևս, շատ քչերն են ճանաչել մարդկության պատմության մեջ: Նա գիտեր այս բառերի իմաստը. «Սա է հավիտենական կյանքը, որ ճանաչենք ե՞զ՝ միակ ճշմարիտ Աստված, և նրան, ում ուղարկեցիր՝ Հիսուս Քրիստոսին»: Հովհաննես 17.3: Նա անձամբ էր ընդունել այս խոստումը. «Նրանց, ովքեր ընդունեցին նրան, իշխանություն տվեց Աստծո որդիներ լինելու, նրանց, որ հավատում են նրա անվանը»: Հովհաննես 1.12:

Կարդալով այս գրքույկը՝ դուք կարող եք հազարավորների պես մղվել դեպի Քրիստոսը, կարող եք գտնել Նրան, ով գրկաբաց կանգնած ձեր առջև՝ ասում է. «Ես կարող եմ բավարարել ձեր ամենախոր անձնական և հոգևոր կարիքները»:

«Քայլեր դեպի Քրիստոս»-ը հրատարակվել է ավելի քան հարյուր քառասուն լեզուներով: Գրքի անընդհատ աճող պահանջարկը պայմանավորված է նրանով, որ այն չի սահմանափակվում ժամանակով, իսկ լեզուն, որով ներկայացված են մեծագույն ճշմարտությունները, պարզ է, անմիջական և մատչելի:

ԱՍՏԾՈՒ ՄԵՐԸ ՄԱՐԴՈՒ ՀԱՆԴԵՊ

Գլուխ 1

Բնությունը և հայտնությունը հավասարապես վկայում են Աստծո սիրո մասին: Մեր երկնային Հայրը կյանքի, իմաստության և սիրո աղբյուրն է: Նայեցեք բնության գեղեցիկ ու զարմանահրաշ երևույթներին: Խորհեցեք, թե ինչ հրաշալի կերպով են դրանք հարմարեցված ոչ միայն մարդու, այլ նաև բոլոր կենդանի էակների կարիքներին ու երջանկությանը: Արևի լույսն ու անձրևը, որ զվարթություն ու թարմություն են հաղորդում երկրին, ծովերին ու դաշտերին, Արարչի սիրո պերճախոս վկաներն են: Աստված է, որ հոգում է Իր արարածների ամենօրյա կարիքները: Գեղեցիկ են սաղմոսերգուի խոսքերը.

*«Ամենքի աչքերը քեզ են սպասում,
Եվ դու տալիս ես նրանց կերակուրը
Իրենց ժամանակին.
Դու բացում ես քո ձեռքը,
Եվ կշտացնում ես ամեն կենդանու հաճությունով»:*

Սաղմոս 145.15,16:

Աստված մարդուն կատարելապես սուրբ ու երջանիկ է ստեղծել, և հիանալի երկիրը, երբ այն դուրս եկավ Արարչի ձեռքից, ո՛չ ապականության ախտն էր կրում, ո՛չ էլ անեծքի ստվերը: Աստծո օրենքի՝ սիրո օրենքի ոտնահարումն էր, որ վիշտ ու մահ բերեց: Սակայն, նույնիսկ տառապանքի մեջ, որը մեղքի հե-

տւանքն է, Աստծո սերն առկա է: Գրված է, որ հանուն մարդու Աստված անհիծեց երկիրը: Ծննդոց 3.17: Փուշ ու տատասկը՝ դրժվարություններն ու փորձությունները, որ ծանր աշխատանքով ու հոգսերով լի են դարձնում մարդու կյանքը, նրա իսկ օգտի համար են՝ որպես մի մասն այն դաստիարակչական պատրաստության, որով Աստված ծրագրել է փրկել մարդուն մեղքի անկումից ու կործանումից: Սակայն որքան էլ որ ընկած է աշխարհը, միայն վշտով ու տառապանքով չէ այն լցված: Բնությունն ինքը հույսի ու մխիթարության ավետիս է պարունակում: Տատասկների վրա ծաղիկներ կան, իսկ փշերը վարդերով են պատված:

«Աստված սեր է», - գրված է ամեն մի բացվող բողբոջի, հողը ճեղքող ամեն մի ծիլի վրա: Սքանչելի թռչունները, որ օդը լցնում են ուրախ դայլայլով, նրբերանգ ծաղիկներն իրենց արբեցնող բուրմունքով, անտառի վեհասքանչ ծառերն իրենց հարուստ սաղարթով. այս բոլորը վկայում են Աստծո գործվածից, հայրական սիրո և Իր զավակներին երջանկացնելու՝ Նրա փափագի մասին:

Աստծո խոսքը բացահայտում է Նրա բնավորությունը: Նա Ինքն է հայտնել Իր անսահման սիրո ու կարեկցանքի մասին: Երբ Մովսեսն աղաչեց՝ «Զո փառքը ցույց տուր ինձ», Տերը պատասխանեց. «Իմ բոլոր բարությունը քո առջևից պիտի անցկացնեն»: Ելից 33.18,19: Սա է Նրա փառքը: Տերն անցավ Մովսեսի առջևով և հայտարարեց. «Եհովա, Եհովա՝ Աստված ողորմած և գթած, երկայնամիտ և առատ ողորմությունով ու ճշմարտությունով, որ հազարներին ողորմություն ես անում, որ անօրենություն, հանցանք ու մեղք ես ներում»: Ելից 33.6,7: Նա «երկայնամիտ և բազմողորմ է», «որովհետև Նա ողորմություն սիրող է»: Հովնան 4.2, Միքիա 7.18:

Աստված մեր սրտերը Իրեն է կապել բազմաթիվ նշաններով՝ երկնքում և երկրում: Բնության երևույթների և մարդկանց սրտերը կապող խոր ու քնքուշ երկրային թելերի միջոցով Նա մեզ բացահայտել է Իր էությունը: Բայց դա էլ ամբողջական

պատկերացում չի ստեղծում Նրա սիրո մասին: Չնայած այս բոլոր վկայություններին՝ բարոյ թշնամին այնպես է կուրացրել մարդկանց մտքերը, որ նրանք ահով են նայում Աստծուն՝ Նրան համարելով դաժան ու անգութ: Սատանան մարդկանց մոտ այնպիսի տպավորություն է ստեղծել, թե իբր Աստծո հիմնական հատկանիշը անգութ արդարադատությունն է, իբր Նա անողորմ դատավոր է, դաժան ու խստապահանջ մի պարտատեր: Նա Արարչին ներկայացրել է որպես մեկի, ով բծախնդրությամբ հետևում է մարդկանց, որպեսզի նկատի նրանց վրիպումները և դատաստան տեսնի: Այս մութ ստվերը ցրելու համար է, որ Քրիստոսը եկավ՝ ապրելու մարդկանց մեջ՝ բացահայտելով աշխարհին Աստծո անսահման սերը:

Աստծո Որդին իջավ երկնքից՝ բացահայտելու Հորը: «Աստծուն ոչ ոք երբեք չի տեսել, բայց միաձին Որդին՝ Հոր ծոցում լինողը, նա պատմեց»: Հովհաննես 1.18: «Եվ ոչ ոք չի ճանաչում Հորը, բայց միայն Որդին, և ում որ Որդին կամենա հայտնել»: Մատթեոս 11.27: Երբ աշակերտներից մեկը խնդրեց՝ «Հորը ցույց տուր մեզ», Հիսուսը պատասխանեց. «Այսքան ժամանակ ձեզ հետ եմ, և ինձ չճանաչեցի՞ր, Փիլիպպոս: Ինձ տեսնողը Հորը տեսավ, և դու ինչպե՞ս ես ասում՝ Հորը ցույց տուր մեզ»: Հովհաննես 14.8, 9:

Նկարագրելով Իր երկրային առաքելությունը՝ Հիսուսն ասաց. «Տերն ինձ ուղարկել է աղքատներին ավետարանելու, սրբտով խոցվածներին բժշկելու, գերիներին թողություն քարոզելու և կույրերին՝ տեսություն, խոցվածներին ազատելու՝ արձակելով»: Գուկաս 4.18,19: Սա էր Նրա գործը: Նա ամենուրեք շրջում էր՝ բարիք գործելով և բժշկելով աստանայի կողմից նեղվածներին: Կային ամբողջ գյուղեր, որոնցում ոչ մի հարկի տակ հիվանդի տնքոց անգամ չէր լսվում, քանի որ Նա անցել էր այդ գյուղերով և բժշկել նրանց բոլոր հիվանդությունները: Նրա գործերը վկայում էին Իր աստվածային օծության մասին: Նրա կյանքի ամեն մի արարք լի էր սիրով, գթությամբ ու կարեկցանքով: Նրա սիր-

տը քնքշորեն համակրում էր մարդկանց որդիներին: Նա մարդկային բնություն առավ, որպեսզի անձամբ զգա մարդկանց կարիքները: Ամենաչքավորն ու նվաստը չէին վախենում մոտենալ Նրան: Նա գրավում էր նույնիսկ մանուկներին, և նրանք սիրում էին մազլցել Նրա ծնկներին ու երկար նայել Նրա խոհուն աչքերի մեջ, որոնք սեր էին ճառագում:

Հիսուսը ճշմարտությունից բառ անգամ չէր պահում, այլ միշտ ասում էր այն սիրով: Մարդկանց հետ շփվելիս Նա մեծագույն նրբանկատություն, ուշադիր ու հոգատար վերաբերմունք էր ցուցաբերում: Երբեք չէր կոպտում, անտեղի խիստ բառեր չէր օգտագործում, զգայուն հոգիներին երբեք զուր տեղը ցավ չէր պատճառում: Մարդկային թուլությունները Նա երբեք չէր պախարակում: Նա խոսում էր ճշմարտությունը, բայց միշտ՝ սիրով: Նա դատապարտում էր կեղծավորությունը, անհավատությունն ու անօրենությունը, բայց դառը կշտամբանքներ ասելիս Նրա աչքերն արցունքով էին լցվում: Նա ողբաց Երուսաղեմի՝ Իր սիրելի քաղաքի վրա, որը հրաժարվեց ընդունել Իրեն՝ Ճանապարհը, Ճշմարտությունը և Կյանքը: Նրանք մերժեցին իրենց Փրկչին, բայց Նա ջերմ քնքշությամբ վարվեց նրանց հետ: Նրա կյանքը անձնագոհության և մյուսների հանդեպ հոգատար վերաբերմունքի վառ օրինակ է: Յուրաքանչյուր հոգի թանկ էր Նրա աչքերում: Իրեն միշտ պահելով աստվածային արժանապատվությամբ՝ Նա գերագույն հարգանքով խոնարհվում էր Աստծո ընտանիքի ամեն մի անդամի առջև: Բոլոր մարդկանց մեջ Նա տեսնում էր ընկած հոգիների, ում փրկությունն Իր առաքելությունն էր:

Այսպիսին է Քրիստոսի բնավորությունը՝ դրսևորված Նրա կյանքում: Սա Աստծո բնավորությունն է: Հոր սրտից է, որ Քրիստոսում բացահայտված աստվածային կարեկցանքի շիթերը հոսում են մարդկանց որդիների վրա: Հիսուսը՝ գորովագութ, կարեկից Փրկիչը, Աստված էր, ով «հայտնվեց մարմնում»: Ա Տիմոթեոս 3.16:

Մեր փրկության համար է, որ Քրիստոսն ապրեց, տառապեց ու մեռավ: Նա դարձավ «վշտերի մարդ», որ մենք մասնակից դառնանք հավերժական ուրախությանը: Աստված թույլ տվեց, որ Իր սիրելի Որդին՝ «շնորհով ու ճշմարտությունով լիքը», աննկարագրելի փառքի աշխարհից իջնի մեղքից պղծված ու ապականված, մահվան ու անեծքի խավարի մեջ ընկղմված երկիրը: Նա թույլ տվեց Նրան, որ թողնի Իր սիրասուն գիրկն ու հրեշտակների երկրպագությունը՝ կրելու անարգանք, խայտառակություն, ստորացում, ատելություն և մահ: «Մեր խաղաղության պատիժը նրա վրա եղավ, և նրա վերքերով մենք բժշկվեցինք»: Եսայիա 53.5: Տեսեք Նրան անապատում, Գեթսեմանում և խաչի վրա: Աստծո անբիժ Որդին Իր վրա վերցրեց մեղքի բեռը: Նա, ով մեկ էր Աստծո հետ, Իր հոգում զգաց այն սուկալի բաժանումը, որ մեղքը գործում է Աստծո և մարդու միջև: Հենց դա է, որ Նրա շուրթերից պոկեց այս տանջալի ճիչը. «Իմ Աստված, իմ Աստված, ինչո՞ւ թողեցիր ինձ»: Մատթեոս 27.46: Մեղքի բեռը, դրա հրեշավորության գիտակցումը և այն, որ մեղքը բաժանում է հոգին Աստծուց՝ ահա թե ինչը փշրեց Աստծո Որդու սիրտը:

Բայց այդ մեծագույն զոհը չմատուցվեց այն պատճառով, որ մարդու հանդեպ սեր և նրան փրկելու ցանկություն ծնի Հոր սրտում: Ո՛չ, ո՛չ: «Աստված այնպես սիրեց աշխարհը, որ իր միածին Որդուն տվեց»: Հովհաննես 3.16: Աստված սիրում է մեզ ոչ թե քավության թանկագին զոհի համար, այլ, հակառակը, Նա նախատեսել էր քավության զոհը, որովհետև սիրում է մեզ: Քրիստոսը միջնորդ էր, ում օգնությամբ Նա կարող էր Իր անհուն սիրով ողողել ընկած աշխարհը: «Աստված էր Քրիստոսում, որ աշխարհը հաշտեցրեց իր հետ»: Բ Կորնթացիս 5.19: Աստված տառապեց Իր Որդու հետ միասին: Գեթսեմանի հոգեվարքով ու Գողգոթայի մահով անսահման Սիրո սիրտը վճարեց մեր փրկության գինը:

Հիսուսն ասել է. «Նրա համար է իմ Հայրը սիրում ինձ, որ

իմ անձը դնում եմ, որպեսզի դարձյալ առնեմ այն»: Հովհաննես 10.17: Այսինքն՝ «Իմ Հայրն այնքան սիրեց ձեզ, որ Ինձ էլ ավելի է սիրում՝ հանուն ձեր փրկության Իմ կյանքը տալու համար: Դառնալով ձեր Փոխարինողն ու Երաշխավորը, զոհելով Իմ կյանքը և Ինձ վրա վերցնելով ձեր պարտքերն ու հանցանքները՝ Ես ավելի սիրելի դարձա Իմ Հորը, քանզի Իմ զոհաբերությամբ Աստված կարող է արդարադատ լինել և արդարացնել նրան, ով հավատում է Հիսուսին»:

Ոչ ոք, բացի Աստծո Որդուց, չէր կարող իրագործել մեր փրկագնումը, քանի որ միայն Նա, ով եղել է Հոր գրկում, կարող էր բացահայտել Նրան: Միայն Նա, ով գիտեր Աստծո սիրո վեհությունն ու խորությունը, կարող էր այն հայտնել աշխարհին: Ավելի փոքր բան, քան Քրիստոսի անսահման զոհաբերությունը հանուն ընկած մարդու, չէր կարող արտահայտել Հոր սերը կորուսյալ մարդկության հանդեպ:

«Աստված այնպես սիրեց աշխարհը, որ իր միածին Որդուն տվեց»: Տվեց Նրան ոչ միայն մարդկանց մեջ ապրելու, նրանց մեղքերը կրելու և նրանց զոհը դառնալու համար: Նա տվեց Նրան ընկած ցեղին: Քրիստոսը պետք է նույնացներ Իրեն մարդկության շահերի ու կարիքների հետ: Նա, ով մեկ է Աստծո հետ, Իրեն մարդկանց որդիների հետ է կապել անխափելի կապերով: «Հիսուսը ամոթ չի համարում նրանց եղբայրներ կոչել»: Եբրայեցիս 2.11: Նա մեր Չոհն է, մեր Պաշտպանն ու մեր Եղբայրը, ով կրում է մեր մարդկային կերպարանքը Հոր գահի առջև, մարդու Որդին՝ հավերժական դարերի ընթացքում մեկ դարձած այն ցեղի հետ, որը եկավ փրկագնեց: Եվ այդ ամենը Նա արեց, որպեսզի մարդը կարողանա վեր բարձրանալ մեղքի կորստաբեր անդունդից, արտացոլել Աստծո սերը և կիսել սրբության ուրախությունը:

Մեր փրկության համար վճարված գինը՝ մեր երկնային Հոր անզին զոհաբերությունը, ով մահվան մատնեց Իր Որդուն հանուն մեզ, պետք է մեր մեջ վեհ գաղափարներ ծնի այն մասին, թե

ինչի կարող ենք մենք հասնել Քրիստոսի միջոցով: Ներշնչված Հովհաննես առաքյալը, տեսնելով մարդկային կորուսյալ ցեղի հանդեպ Հոր սիրո վեհությունը, խորությունն ու լայնությունը, երկրպագությամբ ու ակնածանքով լցվեց և, չկարողանալով հարմար բառեր գտնել՝ արտահայտելու այդ սիրո մեծությունն ու քնքշությունը, կոչ արեց աշխարհին. «Տեսեք, թե Հայրն ինչ-պիսի՜ սեր շնորհեց մեզ, որ Աստծո որդիներ կոչվենք»: Ա Հովհաննես 3.1: Որքա՛ն բարձր է գնահատված մարդը: Մեղք գործելով՝ մարդու որդիք սատանայի հպատակները դարձան: Բայց հավատալով Քրիստոսի քավչարար զոհին՝ Ադամի որդիները կարող են Աստծո զավակները դառնալ: Մարդկային բնություն առնելով՝ Քրիստոսը վեհացրեց մարդկությունը: Անկյալ մարդիկ, կապվելով Քրիստոսի հետ, իրոք արժանի են դառնում կրելու «Աստծո որդիներ» անունը:

Անզուգական է այդ սերը: Երկնային Հոր զավակներ: Թանկագի՛ն խոստում: Սա խոր մտորումների առիթ է տալիս: Աստծո անօրինակ սերը մի աշխարհի՛ հանդեպ, որը չսիրեց Նրան: Այս միտքը խոնարհեցնում է հոգին և բանականությունը գերի դարձնում Աստծո կամքին: Որքան շատ ենք քննում աստվածային բնավորությունը խաչի լույսի ներքո, այնքան ավելի լավ ենք տեսնում ողորմությունը, քնքշությունն ու ներդամությունը՝ զուգակցված արդարադատության և անաչառության հետ, և ավելի պարզորոշ ենք նկատում անթիվ վկայությունները մի սիրո, որն անսահման է, և մի ջերմագին խղճահարության, որը գերազանց է մոր կարոտագին կարեկցանքից իր մոլորյալ որդու հանդեպ:

ՄԵՂԱՎՈՐԸ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԿԱՐԻՔՆ ՈՒՆԻ

Գլուխ 2

Մարդն ի սկզբանե օժտված էր ազնվագարն հատկություններով ու հավասարակշռված մտքով: Նա կատարյալ էր իր էությանը և Աստծո հետ իր ներդաշնակությամբ: Նրա մտքերը մաքուր էին, նպատակները՝ սուրբ: Բայց անհնազանդությունն այլասերեց նրա հոգին, և եսամոլությունը գրավեց սիրո տեղը: Մեղքի պատճառով նրա կամքն այնքան թուլացավ, որ սեփական ուժերով նա այլևս չէր կարող դիմակայել չարին: Նա գերի դարձավ սատանային և այդպես կմրնար հավիտյան, եթե Աստված հատուկ կերպով չմիջամտեր: Գայթակղիչի նպատակն էր՝ խափանել մարդու արարման աստվածային ծրագիրը և աշխարհը լցնել վշտով ու ավերածությամբ: Եվ հետո այդ ամբողջ չարիքը կներկայացներ որպես մարդու արարման աստվածային աշխատանքի արդյունք:

Անմեղ վիճակում մարդը հրճվանքով էր հաղորդակցվում Աստծո հետ, ում «մեջ ծածկված են իմաստության ու գիտության բոլոր գանձերը»: Կողոսացիս 2.3: Բայց մեղք գործելուց հետո նա այլևս ուրախություն չէր գտնում սուրբ կյանքի մեջ և ջանում էր թաքնվել Աստծո ներկայությունից: Մինչև այսօր էլ այդպիսին է չվերածնված մարդու սիրտը: Այն ներդաշնակ չէ Աստծո հետ և ուրախություն չի գգում Նրա հետ շփվելիս: Մեղավորը չէր կարող երջանիկ լինել Աստծո ներկայությամբ: Նա կխուսափեր սուրբ էակների ընկերակցությունից: Եթե նրան թույլ տրվեր երկինք մտնել, դա նրան ուրախություն չէր

պատճառի: Անշահախնդիր սիրո ոգին, որ իշխում է այնտեղ, երբ ամեն սիրտ ներդաշնակ է Անսահման Սիրո սրտի հետ, նրա հոգում ոչ մի արձագանք չէր գտնի: Նրա մտքերը, նրա շահերը, նրա դրդումները խորթ կլիներին երկնքի բնակիչներին: Նա մի աններդաշնակ հնչյուն կլիներ երկնային մեղեդու մեջ: Երկինքը նրա համար տանջանքի վայր կլիներ, նա կտենչար թաքնվել Նրանից, ով այնտեղի լույսն է և ցնծության կենտրոնը: Քմահաճ որոշմամբ չէ, որ Աստված ամբարշտին գրկում է երկնքից: Նրանք, Աստծո ընկերակցությանն անարժան գտնվելով, իրենք են փակում երկնքի դռները իրենց առջև: Աստծո փառքը նրանց համար սպառող կրակ կլիներ: Նրանք կողջունեին կորուստը, միայն թե ծածկվեին Նրա երեսից, ով մեռավ իրենց փրկության համար:

Մեփական ուժերով մենք անկարող ենք դուրս գալ մեղքի անդունդից, ուր գլորվել ենք: Մեր սրտերը չար են, և դրանք փոխել մենք չենք կարող: «Երանի՜ թե մեկ մաքուրն առաջ գար անմաքուրից, բայց մեկն էլ չկա»: «Որովհետև մարմնի խորհուրդը թշնամություն է Աստծո դեմ, քանի որ Աստծո օրենքին չի հնազանդվում և չի էլ կարող»: Հոր 14.4, Հռոմեացիս 8.7: Կրթությունը, մշակույթը, կամքի կոփումն ու մարդկային ջանքերը՝ այս բոլորը լավ են իրենց բնագավառում, բայց տվյալ դեպքում անգոր են: Դրանցով կարելի է հասնել արտաքին պատշաճ վարքի, բայց անհնար է փոխել հոգին, մաքրել կյանքի աղբյուրը: Ներսից գործող մի ուժ է պետք, վերևից տրվող մի նոր կյանք, նախքան մեղավորը կկարողանա մեղքից անցնել սրբության: Այդ ուժը Քրիստոսն է: Միայն Նրա շնորհը կարող է կենդանացնել հոգու անկյանք ունակությունները և մղել նրան դեպի Աստված, դեպի սրբություն:

Փրկիչն ասել է. «Եթե մեկը վերստին չծնվի», մինչև ձեռք չբերի նոր սիրտ, դեպի նոր կյանք տանող նոր իղձեր, նպատակներ ու դրդումներ, «չի կարող Աստծո արքայությունը տեսնել»: Հովհաննես 3.3: Կորստաբեր պատրանք է այն միտքը,

թե բավական է միայն մարդու մեջ զարգացնել բարին՝ տրված քնության կողմից: «Շնչավոր մարդն Աստծո Հոգու բաները չի ընդունում, որովհետև հոգևոր կերպով են քննվում», «Մի զարմանա, որ ասեցի քեզ, թե պետք է ձեզ վերստին ծնվել»: Ա Կորնթացիս 2.14, Հովհաննես 3.7: Քրիստոսի մասին գրված է. «Նրանով էր կյանքը, և կյանքը մարդկանց լույսն էր», դա միակ «անունն է երկնքի տակ մարդկանց տրված, որով կարելի լինի մեզ փրկվել»: Հովհաննես 1.4, Գործք առաքելոց 4.12:

Բավական չէ ըմբռնել Աստծո քաղցրությունը, տեսնել Նրա բնավորության վեհությունն ու հայրական քնքշությունը: Բավական չէ տեսնել Նրա օրենքի իմաստությունն ու արդարությունը, հասկանալ, որ այն հիմնված է սիրո հավերժական սկզբունքի վրա: Տեսնելով այս բոլորը՝ Պողոս առաքյալը բացականչեց. «Օրենքի համար վկայում եմ, որ բարի է», «Օրենքը սուրբ է, և պատվիրաններն էլ սուրբ են և արդար և բարի»: Բայց հոգու տառապանքով ու հուսահատ դառնությամբ ավելացրեց. «Ես եմ մարմնավոր՝ մեղքի տակ ծախված»: Հռոմեացիս 7.16,12,14: Նա մաքրություն և արդարություն էր փափագում, որոնք ինքնուրույն անգոր էր ձեռք բերել, և բացականչեց. «Ես ի՞նչ խեղճ մարդ եմ, ո՞վ կփրկի ինձ այս մահի մարմնից»: Հռոմեացիս 7.24: Այս ճիշն է պոկվել բեռնավորված սրտերից ամենուրեք և բոլոր դարերում: Ամենքին կա միայն մեկ պատասխան. «Ահա Աստծո Գառը, որ վեր է առնում աշխարհի մեղքը»: Հովհաննես 1.29:

Բազմաթիվ են այն պատկերները, որոնց օգնությամբ Աստծո Հոգին փորձել է լուսաբանել այս ճշմարտությունը և հասկանալի դարձնել այն հոգիներին, ովքեր տենչում են ազատվել հանցանքի բեռից: Երբ Հակոբը Եսավին խաբելով մեղք գործեց ու փախավ իր հոր տնից, նա խիստ ընկճված էր իր հանցանքի գիտակցումից: Միայնակ և վտարանդի, կտրված այն ամենից, ինչը թանկ էր դարձնում կյանքը, նրա հոգին բոլորից շատ մի բան էր ճնշում՝ մտավախությունը, որ իր մեղքը բաժանել է

իրեն Աստծուց, որ Երկինքը լքել է իրեն: Նա տխուր պառկեց հանգստանալու չոր գետնին, շուրջը՝ ամառի բլուրներ, վերևում՝ աստղազարդ երկինքը: Քնեց ու երագում մի տարօրինակ լույս տեսավ, և ահա այն հարթավայրից, որտեղ նա պառկած էր, հսկայական մշուշապատ աստիճաններ էին վեր բարձրանում մինչև երկնքի դարպասները, և Աստծո հրեշտակները դրանց վրայով բարձրանում ու իջնում էին, երբ վերևի փառքից լավեց Աստծո ձայնը՝ հույսի ու մխիթարության պատգամով: Այսպես Հակոբն իմացավ, որ իր հոգու կարիքն ու փափագը բավարարելու համար իրեն հարկավոր է փրկիչ: Հրճվանքով ու երախտագիտությամբ նա մի բացված ճանապարհ տեսավ, որով ինքը՝ մեղսագործը, կարող էր վերահաստատել իր կապն Աստծո հետ: Նրա երագի այդ խորհրդավոր սանդուղքը ներկայացնում էր Հիսուսին՝ միակ միջնորդին Աստծո և մարդու միջև:

Այս նույն խորհրդանիշը նկատի ուներ Հիսուսը Նաթանայելի հետ Իր գրույցի ժամանակ՝ ասելով. «Կտեսնեք երկինքը բացված և Աստծո հրեշտակներին՝ մարդի Որդու վրա ելնելիս և իջնելիս»: Հովհաննես 1.51: Ապստամբելով՝ մարդն օտարացավ Աստծուց: Երկիրը կտրվեց երկնքից, և առաջացած անդունդն անհնարին դարձրեց հաղորդակցությունը նրանց միջև: Սակայն Քրիստոսի միջոցով երկիրը դարձյալ կապվեց երկրնքին: Իր արժանիքներով Քրիստոսը կամուրջ գցեց այն անդունդի վրայով, որ մեղքն էր առաջացրել, այնպես որ սպասավոր հրեշտակները կարող են կապ պաշտպանել մարդու հետ: Ընկած մարդուն՝ իր թուլության ու անգործության մեջ, Քրիստոսը միացնում է անսահման ուժի Աղբյուրին:

Բայց զուր են մարդու երազանքները զարգացման վերաբերյալ, զուր են մարդկությունը վեհացնելու բոլոր ջանքերը, եթե նրանք արհամարհում են հույսի և օգնության միակ Աղբյուրը ընկած ցեղի համար: «Ամեն բարի տուրք և ամեն կատարյալ պարզև Աստծուց է գալիս»: Հակոբոս 1.17: Առանց Նրա չկա բնավորության իրական գերազանցություն: Եվ դեպի Աստված

տանող միակ ուղին Քրիստոսն է: Նա ասել է. «Ես եմ ճանապարհը, ճշմարտությունը և կյանքը, ոչ ոք չի գալիս Հոր մոտ, եթե ոչ ինձանով»: Հովհաննես 14.6:

Աստծո սիրտը Իր երկրային զավակների հետ կապված է մի սիրով, որը մահից ավելի հզոր է: Տալով մեզ Իր Որդուն՝ Նա տվեց մեզ ամբողջ երկինքը մեկ պարզևի մեջ: Փրկչի կյանքը, մահն ու միջնորդությունը, հրեշտակների ծառայությունը, Սուրբ Հոգու բարեխոսությունը, ամենից վեր ու ամենի միջոցով գործող Հայրը և երկնային Էակների շնորհատվող հետաքրքրությունը՝ այս բոլորը մարդու փրկագնման համար է:

Օ՛, խորհենք ուրեմն այն ապշեցուցիչ զոհի մասին, որը մատուցվեց հանուն մեզ: Փորձենք գնահատել այն ջանքն ու եռանդը, որ երկինքը չի խնայում կորածներին փրկելու և ետ՝ Հոր տուն վերադարձնելու համար: Ավելի հզոր դրդապատճառներ և միջոցներ երբեք չէին կարող կիրառվել: Մեծագույն պարզևները ճիշտ վարքի համար, երկնքի երանությունը, հրեշտակների ընկերակցությունը, Աստծո և Նրա Որդու սերն ու հաղորդակցությունը, մեր բոլոր ունակությունների զարգացումն ու վեհացումը հավերժական դարերի ընթացքում. մի՞թե սրանք քավականաչափ հզոր մղումներ և խրախուսանքներ չեն, որ մեզ մղեն սիրով ու նվիրվածությամբ ծառայելու Արարչին ու Փրկչին:

Իսկ մյուս կողմից՝ Աստծո դատաստանները մեղքի դեմ, անխուսափելի հատուցումը, մեր բնավորության քայքայումն ու վերջնական կործանումը Աստծո խոսքում ներկայացված են աստանային ծառայելուց մեզ հետ պահելու համար:

Չե՞նք գնահատի, արդյոք, Աստծո ողորմությունը: Դրանից առավել ի՞նչ կարող էր Նա անել: Եկեք ճիշտ հարաբերություններ ստեղծենք Նրա հետ, ով սիրեց մեզ զարմանալի սիրով: Եկեք օգտվենք մեզ համար նախատեսված միջոցներից, որպեսզի վերափոխվենք Նրա նմանությամբ և վերականգնենք մեր ընկերակցությունը սպասավոր հրեշտակների հետ, ինչպես նաև մեր ներդաշնակությունն ու շփումը Հոր և Որդու հետ:

ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Գլուխ 3

Ինչպե՞ս կարող է մարդը ուղիղ լինել Աստծո հետ: Ինչպե՞ս կարող է մեղավորը դառնալ արդար: Քրիստոսի միջոցով է միայն, որ կարելի է ներդաշնակություն գտնել Աստծո հետ, սրբության հետ: Բայց ինչպե՞ս գալ Քրիստոսի մոտ: Շատերին հուզում է այն նույն հարցը, որ բազմությունը տվեց Պենտեկոստեի օրը, երբ, գիտակցելով իրենց մեղքը, մարդիկ բացականչեցին. «Ի՞նչ անենք»: Պետրոսի պատասխանի առաջին բառն էր՝ ապաշխարեք: Գործք առաքելոց 1.37, 38: Մի այլ առիթով՝ կարճ ժամանակ անց, նա ասաց. «Չղջացեք ու ետ դարձեք, որ ձեր մեղքերը ջնջվեն»: Գործք առաքելոց 3.19:

Ապաշխարել՝ նշանակում է տրտմել մեղքի համար և թողնել այն: Մենք չենք հրաժարվի մեղքից, մինչև չգիտակցենք դրա հրեշավորությունը: Մինչև սրտանց երես չթեքենք դրանից, կյանքում ոչ մի իրական փոփոխություն տեղի չի ունենա:

Շատերը չեն ըմբռնում, թե որն է իսկական ապաշխարությունը: Նրանք տխրում են իրենց գործած մեղքի համար և, նույնիսկ, ուղղվում են արտաքուստ՝ վախենալով, որ իրենց սխալը փորձանք կրերի իրենց գլխին: Բայց սա ապաշխարություն չէ աստվածաշնչյան իմաստով: Նրանք ավելի շուտ ողբում են նեղության համար, քան մեղքի: Այդպիսին էր Եսավի վիշտը, երբ նա հասկացավ, որ ընդմիշտ կորցրել է առաջնեկության իրավունքը: Բաղաամը, սարսափած հրեշտակից, ով մերկացրած սուրը ձեռքին կանգնել էր իր ճանապարհին, ընդունեց իր մեղքը, որպեսզի կյանքը չկորցնի, բայց չապաշխարեց անկեղծորեն, չհրաժարվեց իր նպատակից, չզզվեց չարից: Հուդա Իս-

կարիտասցին իր Տիրոջը մատնելուց հետո բացականչեց. «Ես մեղք գործեցի՝ անմեղ արյուն մատնելով»: Մատթեոս 27.4:

Դատապարտության ահավոր գիտակցումն ու դատաստանի սուկալի սպասումը նրա հանցավոր հոգուց խոստովանություն կորզեցին: Նրան սարսափեցրին իր արարքի հետևանքները, բայց նա հոգում խոր, սրտաբեկ վիշտ չէր զգում, որ մատնել է Աստծո անբիժ Ռրդուն և մերժել Իսրայելի Սուրբին: Տանջվելով Աստծո դատաստաններից՝ փարավոնն իր մեղքը խոստովանում էր՝ հետագա պատժից խուսափելու համար, բայց հենց որ պատուհասները դադարում էին, նա շարունակում էր ըմբոստանալ Երկնքի դեմ: Սրանք բոլորը ողբում էին մեղքի հետևանքների, այլ ոչ թե բուն մեղքի համար:

Բայց երբ սիրտը տեղի տա Աստծո Հոգու ներգործությանը, խիղճը կարթնանա, և մեղավորը կտեսնի խորությունն ու սրբությունը Աստծո այն սուրբ օրենքի, որը Նրա իշխանության հիմքն է երկնքում ու երկրում: «Լույսը, որ ամեն մարդու լուսավորում է, ով գալիս է աշխարհ», լուսավորում է հոգու գաղտնի անկյունները և ի հայտ բերում խավարի ծածուկ բաները: Հովհաննես 1.9: Հանցանքի գիտակցումը պաշարում է միտքն ու սիրտը: Մեղավորը տեսնում է Եհովայի արդարությունը և սարսափում, որ իր հանցավոր ու անսուրբ հոգով կանգնած է Նրա՝ սրտեր Քննողի առջև: Նա տեսնում է Աստծո սերը, սրբության գեղեցկությունն ու մաքրության հրճվանքը, փափագում է սրբվել և վերականգնել իր կապը Երկնքի հետ:

Դավթի աղոթքը իր անկումից հետո ցույց է տալիս մեղքի համար ճշմարիտ վշտի էությունը: Նրա գղջումն անկեղծ էր ու խորը: Իր հանցանքը մեղմացնելու փորձը չէ, ոչ էլ վերահաս դատաստանից խուսափելու ցանկությունը, որ մղեց նրան աղոթքի: Դավիթը տեսավ իր անօրենության ահավորությունը, զգաց իր հոգու անմաքրությունը և գարշեց իր մեղքից: Նա աղոթեց ոչ միայն ներում ստանալու, այլ նաև իր սրտի մաքրման համար: Նա ծարավ էր սրբության ուրախությանը՝ վե-

րականգնելու իր ներդաշնակությունն ու հաղորդակցությունը Աստծո հետ: Ահա նրա հոգու հառաչանքը.

*«Երանի նրան, ում անօրենությունը թողվեց,
Եվ ում մեղքը ծածկվեց:
Երանի այն մարդուն,
Ում Տերը անօրենություն չի համարում,
Եվ նեկություն չկա նրա հոգու մեջ»:*

Սաղմոս 32.1, 2:

*«Ողորմիր ինձ, Ասրված, քո ողորմության պես,
Եվ քո մեծ ողորմության պես
Ձեզիր իմ անօրենությունները,
Որովհետև ես ճանաչում եմ իմ անօրենությունները,
Եվ իմ մեղքն ամեն ժամանակ իմ առաջին է...
Սրբիր ինձ զուպայով, և ես մաքուր կլինեմ.
Լվա ինձ, և շյունից սպիտակ կլինեմ...
Սուրբ սիրտ արեղծիր ինձանում, ով Ասրված,
Եվ ուղիղ հոգի նորոգիր իմ ներսում:
Դեմ մի զցիր ինձ քո երեսից,
Եվ քո Սուրբ Հոգին վեր մի առնիր ինձանից:
Դարձյալ Կուր ինձ քո փրկության ուրախությունը,
Եվ կամավոր հոգով հաստատիր ինձ...
Փրկիր ինձ արյունից, ով Ասրված,
Իմ փրկության Ասրված,
Եվ իմ լեզուն կփառաբանի քո արդարությունը»:*

Սաղմոս 51.1-14:

Այսպիսի ապաշխարությունը մեր ուժերից վեր է, այն ձեռք է բերվում միայն Քրիստոսից, ով «վեր ելավ բարձրը և մարդկանց պարզներ տվեց»:

Հենց այստեղ է, որ շատերը սխալվում են և զրկվում այն

օգնությունից, որ Քրիստոսը ցանկանում է ցույց տալ: Նրանց թվում է, թե չեն կարող գալ Քրիստոսի մոտ, եթե նախ չապաշխարեն, և որ մեղքերի թողություն ստանալու համար պետք է ապաշխարել: Ճիշտ է, որ ապաշխարությունը նախորդում է մեղքերի թողությանը, քանի որ միայն փշրված ու խոնարհ սիրտն է զգում Փրկչի կարիքը: Բայց պե՞տք է, արդյոք, մեղավորը սպասի մինչև ապաշխարելը, նախքան կգա Քրիստոսի մոտ: Պե՞տք է արդյոք ապաշխարությունը արգելք դարձնել մեղավորի և Քրիստոսի միջև:

Աստվածաշունչը չի սովորեցնում, թե մեղավորը պետք է ապաշխարի՝ նախքան Քրիստոսի հրավերն ընդունելը. «Ինձ մոտ եկեք, բոլոր վաստակածներ և բեռնավորվածներ, և ես հանգիստ կտամ ձեզ»: Մատթեոս 11.28: Քրիստոսից եկող գործությունն է, որ մղում է անկեղծ ապաշխարության: Պետրոսն այս հարցը պարզեց՝ դիմելով իսրայելացիներին. «Աստված նրան Առաջնորդ և Փրկիչ բարձրացրեց իր աջով, որ Իսրայելին ապաշխարություն և մեղքերի թողություն տա»: Գործք առաքելոց 5.31: Քանի դեռ Քրիստոսի Հոգին չի արթնացրել մեր խիղճը, մենք չենք կարող ապաշխարել ճիշտ այնպես, ինչպես չենք կարող ներում ստանալ առանց Քրիստոսի:

Քրիստոսից է սկիզբ առնում ամեն մի անկեղծ մղում: Նա միակն է, ով կարող է սրտում թշնամություն սերմանել մեղքի հանդեպ: Ճշմարտության և մաքրության ամեն մի ձգտում, մեր մեղավորության ամեն մի համոզմունք վկայում է այն մասին, որ Նրա Հոգին ազդում է մեր սրտերի վրա:

Հիսուսն ասել է. «Եվ ես, երբ որ բարձրանամ երկրից, ամենքին կքաշեմ ինձ մոտ»: Հովհաննես 12.32: Քրիստոսը պետք է բացահայտվի մեղավորին որպես Փրկիչ, ով մեռնում է աշխարհի մեղքերի համար: Եվ երբ տեսնում ենք Աստծո Գառին Գողգոթայի խաչի վրա, սկսում ենք ըմբռնել փրկության գաղտնիքը, և Աստծո քաղցրությունը մեզ դրդում է ապաշխարության: Մեռնելով հանուն մեղավորների՝ Քրիստոսն

անընթաց սեր դրսևորեց, և այդ սերը, բացահայտվելով մեղավորին, փափկացնում է սիրտը, գերում միտքը և զոջում է արթնացնում նրա հոգում:

Ճիշտ է, որ մարդիկ երբեմն սկսում են ամաչել իրենց մեղավոր վարքից և վերջ են տալիս որոշ վատ սովորությունների, նախքան կգիտակցեն, որ իրենց քաշում է Քրիստոսը: Բայց ուղղվելու ցանկացած փորձ, դրդված ճիշտ վարվելու անկեղծ ցանկությունից, Քրիստոսի ձգող ուժի շնորհիվ է արվում: Նրանց հոգու վրա աննկատելի մի ուժ է ազդում, և արթնանում է խիղճը, իսկ արտաքին կյանքը՝ վերափոխվում: Եվ երբ Քրիստոսը դրդում է նրանց նայելու Իր խաչին, տեսնելու Նրան, ում խոցել են իրենց մեղքերով, նրանք սկսում են հասկանալ պատվիրանները: Բացահայտվում է նրանց կյանքի արատավորությունը, նրանց հոգում խոր արմատավորված մեղքը: Նրանք սկսում են մասամբ ընթանել Քրիստոսի արդարությունը և բացականում են. «Ի՞նչ է մեղքը, որ այդպիսի մի զոհ պահանջի իր գերյալի փրկության համար: Սի՞րտ այս ամբողջ սերը, տառապանքն ու նվաստացումը անհրաժեշտ էին, որպեսզի մենք չկորչենք, այլ հավիտենական կյանք ունենանք»:

Մեղավորը կարող է ընդդիմանալ այդ սիրուն, կարող է մերժել Քրիստոսի կանչը, բայց եթե չդիմադրի, Քրիստոսը նրան Իր մոտ կքաշի: Փրկության ծրագրի գիտությունը նրան ապաշխարությամբ կբերի խաչի պատվանդանի մոտ իր մեղքերի համար, որոնք տանջել են Աստծո թանկագին Որդուն:

Նույն աստվածային միտքը, որ կառավարում է ամբողջ բնությունը, խոսում է նաև մարդկանց սրտերի հետ և նրանց հոգում անարտահայտելի փափագ առաջացնում ինչ-որ բանի, որը նրանք չունեն: Երկրային բաները չեն կարող հագեցնել նրանց ծարավը: Աստծո Հոգին մղում է նրանց փնտրելու այն, ինչը միայն կարող է խաղաղություն ու հանգիստ բերել նրանց: Դա Քրիստոսի շնորհն է, սրբության ուրախությունը: Տեսանելի և անտեսանելի ուժերով մեր Փրկիչն անդադար աշխատում

է մեղավոր, չհագեցնող հաճույքներից մարդկանց մտքերն ուղղել դեպի այն անթիվ օրհնությունները, որոնց կարող են տիրանալ Իրենում: Բոլոր այն հոգիներին, ովքեր իզուր փորձում են խմել այս աշխարհի ջարդված ջրատարներից, ուղղված է այս աստվածային լուրը. «Նա, ով ծարավ է՝ թող գա, և նա, ով կամենում է՝ թող առնի կյանքի ջուրը ձրի»: Հայտնություն 22.17:

Գուք, որ սրտանց փափագում եք ավելին, քան այս աշխարհը կարող է տալ, հասկացեք, որ այդ տենչն Աստծո ձայնն է՝ ուղղված ձեր հոգուն: Խնդրեցեք Նրան, որ ապաշխարություն շնորհի ձեզ, որ ձեզ հայտնի Քրիստոսին՝ Իր անսահման սիրով և Իր կատարյալ մաքրությամբ: Փրկիչն Իր կյանքում կատարելապես իրագործեց Աստծո օրենքի սկզբունքները՝ սեր դեպի Աստված և մարդիկ: Բարեգործություն և անշահախնդիր սեր՝ սա էր Նրա կյանքը: Եվ միայն Փրկչին տեսնելուց, Նրա լույսով ողողվելուց հետո է, որ գիտակցում ենք մեր իսկ հոգու մեղավորությունը:

Գուցե մենք էլ, Նիկողեմոսի նման, ինքներս մեզ շողոքորթում ենք, թե ազնիվ ու բարոյական կյանքով ենք ապրում, թե կարիք չունենք սովորական մեղավորների պես Աստծո առջև խոնարհեցնելու մեր սրտերը: Բայց երբ Քրիստոսից ճառագող լույսը լուսավորի մեր հոգին, կտեսնենք, թե որքան անմաքուր ենք, կնկատենք մեր շահադիտական դրդումները և Աստծո դեմ թշնամությունը, որն աղավաղել է մեր կյանքի ամեն մի արարքը: Այն ժամանակ կհասկանանք, որ մեր սեփական արդարությունը նման է մի կեղտոտ ցնցոտու, որ միայն Քրիստոսի արյունը կարող է մեզ սրբել մեղքի այլասերումից, նորոգել մեր սրտերը Նրա նմանությամբ:

Հոգու մեջ քափանցող Աստծո փառքի մի շողը, Քրիստոսի մաքրության մի ցուլքն անգամ բավական է՝ ցավոտ պարզությամբ ի հայտ բերելու ապականության ամեն մի բիծ և մերկացնելու մարդկային բնավորության քայքայվածությունն ու արա-

տավորությունը: Դա բացահայտում է անսուրբ ցանկությունները, սրտի անհավատարմությունը և շուրթերի անմաքրությունը: Մեղավորը տեսնում է իր անհնազանդությունը, որով արհամարհել է Աստծո օրենքը, նրա հոգին ցնցվում ու տանջվում է Աստծո Հոգու զննող ազդեցությունից: Տեսնելով Քրիստոսի ջինջ, անբիծ բնավորությունը՝ նա գարշում է իրենից:

Իր մոտ ուղարկված երկնային լրաբերի փառքը տեսնելով՝ Դանիել մարգարեն համակվեց սեփական թուլության ու անկատարության զգացումով: Այդ հրաշալի տեսարանի ազդեցությունը նա այսպես է նկարագրում. «Ինձանում զորություն չմնաց, իմ վայելչությունը փոխվեց ապականության, և ես ուժ չունեցա»: Դանիել 10.8: Այսպես ազդված հոգին կատի իր եսասիրությունը, կգարշի իր ինքնագոհությունից և Քրիստոսի արդարության միջոցով կձգտի սրտի մաքրության, որը ներդաշնակ է Աստծո օրենքի և Քրիստոսի բնավորության հետ:

Պողոսն ասում է, որ «օրենքի արդարությանը մտիկ տալով», այսինքն՝ արտաքին վարքով, ինքն «անարատ էր»: Փիլիպպեցիս 3.6: Բայց, երբ բացահայտվեց օրենքի հոգևոր կողմը, նա իրեն մեղավոր տեսավ: Օրենքի տառը վերագրելով միայն արտաքին կյանքին, ինչպես սովորաբար անում են մարդիկ, նա զերծ էր մեղքից: Սակայն, թափանցելով դրա սուրբ դրվածքների խորքը, տեսնելով իրեն այնպես, ինչպես Աստված է տեսնում, նա խոնարհվեց նվաստության զգացումով և խոստովանեց իր հանցանքը. «Ես առանց օրենքի մի ժամանակ կենդանի էի, բայց երբ որ պատվիրանը եկավ, մեղքը կենդանացավ, իսկ ես մեռա»: Հռոմեացիս 7.9: Երբ նա ըմբռնեց օրենքի հոգևոր բնույթը, մեղքը նրան երևաց իր ողջ սոսկալիությամբ, և նրա ինքնահավանությունը չքացավ:

Աստված չի համարում, որ բոլոր մեղքերը նույն ծանրությունն ունեն: Ինչպես մարդկանց, այնպես էլ Նրա համար կան մեղքի տարբեր աստիճաններ: Բայց որքան էլ մարդկանց աննշան թվա այս կամ այն սխալմունքը, Աստծո համար փոքր

մեղք գոյություն չունի: Մարդու դատողությունը կողմնապահ է և անկատար, իսկ Աստված ամեն բան գնահատում է այնպես, ինչպես իրականում կա: Հարբեցողին արհամարհում են՝ ասելով, թե նրա մեղքը կզրկի իրեն երկնքից, մինչդեռ հպարտությունը, եսամոլությունն ու ազահությունը շատ հաճախ կշտամբանքի չեն արժանանում: Բայց հենց այս մեղքերն են առավել վիրավորական Աստծո համար, քանի որ դրանք հակասում են Նրա բարի բնավորությանը և չընկած տիեզերքի անշահախընդիր սիրո մթնոլորտին: Նա, ով ընկնում է առավել ծանր մեղքերից որևէ մեկի մեջ, կարող է ամոթի զգացում ապրել, գիտակցել իր թշվառությունն ու Քրիստոսի շնորհի կարիքը, բայց հպարտը կարիք չի զգում, և այդպես նա փակում է իր սիրտը Քրիստոսի, ինչպես նաև այն անթիվ օրհնությունների առջև, որ Նա եկավ շնորհելու:

Խեղճ մաքսավորը, որ աղոթում էր. «Ո՛վ Աստված, ողորմիր ինձ՝ մեղավորիս», իրեն շատ հանցավոր էր համարում, և ուրիշներն էլ նրա մասին նույն կարծիքն ունեին: Գուկաս 18.13: Բայց նա զգում էր իր կարիքը և իր ամբողջ մեղքով ու ամոթով եկավ Աստծո առջև՝ ողորմություն հայցելու Նրանից: Նրա սիրտը բաց էր Աստծո Հոգու շնորհալի ազդեցության համար՝ ազատելու իրեն մեղքի իշխանությունից: Իսկ փարիսեցու գոռոզ, ինքնարդար աղոթքը ցույց տվեց, որ նրա սիրտը փակ է Սուրբ Հոգու ազդեցության առջև: Նա հեռու էր Աստծուց, դրա համար էլ չէր գիտակցում իր պղծությունը՝ ի հակադրություն աստվածային սրբության կատարելության:

Եթե դուք զգում եք ձեր մեղավորությունը, մի սպասեք մինչև ավելի լավը դառնաք: Որքա՛ն շատերն են կարծում, թե իրենք բավականաչափ լավը չեն Քրիստոսի մոտ գալու համար: Մի՞թե հույս ունեք փոխվել սեփական ջանքերով: «Մի՞թե եթովպիացին կփոխի իր մորթը, կամ հովազն՝ իր բծերը, որ դուք էլ կարողանայիք բարություն անել, երբ սովոր եք չարություն անելու»: Երեմիա 13.23: Միայն Աստված կարող է մեզ

օգնել: Պետք չէ սպասել ավելի հաստատ համոզման, ավելի լավ հնարավորության, ավելի սուրբ մղումների: Մենք ոչինչ չենք կարող անել ինքներս: Պետք է գանք Քրիստոսի մոտ, ինչպես որ կանք:

Սակայն, թող ոչ ոք չխաբի իրեն այն մտքով, թե Աստված Իր մեծ սիրով ու ողորմածությամբ կփրկի նույնիսկ Իր շնորհը մերժողներին: Մեղքի ծայրահեղ չարությունը կարող է գնահատվել միայն խաչի լույսի ներքո: Երբ մարդիկ պնդում են, թե Աստված չափազանց բարի է մեղավորին դուրս գցելու համար, թող նայեն Գողգոթային: Հենց այն պատճառով, որ փրկության այլ ճանապարհ չկար մարդու համար, որ առանց այս գոհաբերության մարդկային ցեղն անկարող էր խուսափել մեղքի կործանիչ գործունից և վերականգնել հաղորդակցությունը սուրբ Էակների հետ՝ անկարող լինելով նորից մասնակից լինել հոգևոր կյանքին, Քրիստոսն Իր վրա վերցրեց անհնազանդների հանցանքը և տառապեց մեղավորի փոխարեն: Աստծո Որդու սերը, տառապանքն ու մահը՝ այս բոլորը վկայում են մեղքի սոսկալի հրեշավորության, ինչպես նաև այն մասին, որ ազատություն չկա դրա իշխանությունից, և հույս չկա երկնային կյանքի՝ առանց հոգին Քրիստոսին հանձնելու:

Անգեղջները հաճախ իրենց արդարացնում են՝ քրիստոնյա կոչեցյալների մասին ասելով. «Ես նրանցից վատը չեմ: Նրանք ինձնից ավելի ինքնուրաց, ավելի ողջամիտ ու շրջահայաց չեն: Ինձ նման՝ նրանք էլ հաճույք են սիրում և ոչնչից չեն զրկում իրենց»: Այդպես նրանք ուրիշների սխալներով արդարացնում են իրենց իսկ պարտքի անտեսումը: Բայց մյուսների մեղքերն ու արատները չեն կարող արդարացնել ոչ ոքի, քանի որ Տերը մեզ սխալական մարդու չափանիշ չի տվել: Աստծո անբիծ Որդին է տրվել մեզ՝ որպես օրինակ, և ովքեր դժգոհում են քրիստոնյա կոչեցյալների սխալներից, հենց իրենք պետք է ավելի լավ ու ազնիվ կյանքի օրինակ ցույց տան: Եթե նրանք այդքան վեհ պատկերացում ունեն քրիստոնյայի մասին, մի՞թե դրանից

իրենց մեղքն ավելի չի ծանրանում: Նրանք գիտեն՝ որն է ճիշտը, բայց չեն հետևում դրան:

Հապաղելը վտանգավոր է: Մի հետաձգեք ձեր մեղքերը թողնելու գործը և սրտի մաքրություն փնտրեք Քրիստոսի միջոցով: Այստեղ է, որ հազարավոր մարդիկ սխալվել են՝ մատնվելով հավիտենական կորստյան: Կարծում եմ, կարիք չկա նշելու, թե որքան կարճատև ու անորոշ է կյանքը, սակայն կա մի ահավոր վտանգ, որը պատշաճ ձևով չի հասկացվել՝ Աստծո Սուրբ Հոգու կանչին արձագանքելը հետաձգելու և մեղքի մեջ համառելու ընտրության մեջ: Մեղքը, որքան էլ չնչին թվա, կարող է փայփայվել միայն անսահման կորստյան գնով: Այն, ինչ մենք չենք հաղթահարում, ի վերջո, կհաղթի մեզ և կտանի կործանման:

Ադամն ու Եվան հանգստացնում էին իրենց, որ մի այնպիսի չնչին բան, ինչպես արգելված պտուղն ուտելն է, չէր կարող մման սոսկալի հետևանքներ ունենալ, ինչպես Աստված նախազգուշացրել էր: Բայց այդ չնչին արարքը Աստծո անփոփոխ և սուրբ օրենքի խախտումն էր: Այն մարդուն բաժանեց Աստծուց՝ ճամփա բացելով մահվան ու անպատմելի աղետների համար, որոնք ողողեցին աշխարհը: Դարեր շարունակ երկրից ողբ ու աղաղակ է բարձրանում երկինք, և որպես հետևանք մարդու անհնազանդության՝ «բոլոր ստեղծվածները միասին հառաչում են ցավի մեջ»: Նույնիսկ երկինքը զգաց Աստծո դեմ նրա ապստամբության ազդեցությունը: Գողգոթան կանգնած է որպես հուշարձան այն ապշեցուցիչ զոհաբերության, որը պահանջվեց աստվածային օրենքի խախտումը քավելու համար: Եկեք, ուրեմն, կատակ չանենք մեղքի հետ:

Ամեն մի անօրեն արարք, Քրիստոսի շնորհի ամեն մի անտեսում կամ մերժում անդրադառնում է ձեզ վրա: Դա խստացնում է սիրտը, զրկում կամքից և բթացնում հասկացողությունը: Դուք ոչ միայն ավելի պակաս հակված, այլ նաև ավելի պակաս ընդունակ եք դառնում արձագանքելու Սուրբ Հոգու մեղմ կանչին:

Շատերն իրենց տազնապած խիղճը հանգստացնում են այն մտքով, որ կարող են թողնել իրենց չար ճանապարհը, երբ որ կամենան, որ կարող են կատակել շնորհի հրավերի հետև կրկին ու կրկին ընդունակ լինել լսելու այն: Նրանք կարծում են, թե շնորհի Հոգուն տրամեցնելուց և սատանայի կողմը անցնելուց հետո, ծայրահեղ վտանգի մեջ մի ակնթարթում կփոխեն իրենց ուղին: Բայց դա այնքան էլ հեշտ չէ: Կյանքի փորձն ու դաստիարակությունը այնքան հիմնավորապես են ձևավորում մարդու բնավորությունը, որ քչերը միայն ցանկություն կունենան այն ժամանակ նմանվելու Հիսուսին:

Բնավորության մեկ վատ գիծն անգամ, համառորեն փայփայվող մեկ մեղավոր ցանկությունն, ի վերջո, կչեզոքացնեն ավետարանի ողջ ուժը: Ամեն մի մեղավոր բավականություն ավելի է ուժեղացնում հոգու հակակրանքն Աստծո հանդեպ: Նա, ով հանդուգն անհավատարմություն կամ սառն անտարբերություն է դրսևորում աստվածային ճշմարտության նկատմամբ, ընդամենը քաղում է իր իսկ ցանաժ սերմերի պտուղը: Ամբողջ Աստվածաշնչում չարի հետ կատակ անելու դեմ ավելի ահավոր նախազգուշացում չկա, քան իմաստունի այն խոսքը, որ «մեղավորը պիտի բռնվի իր մեղքերի չվաններով»: Առակաց 5.22:

Քրիստոսը պատրաստ է ազատել մեզ մեղքից, բայց Նա կամքի վրա չի բռնանում: Ու եթե անդադար մեղանչելու միջոցով կամքն ամբողջովին հակվում է դեպի չարը, եթե մենք *չենք ցանկանում* ազատվել ու եթե *չենք կամենում* ընդունել Նրա շնորհը, էլ ի՞նչ կարող է Նա անել: Անընդհատ մերժելով Նրա սերը՝ մենք ինքներս կործանում ենք մեզ: «Ահա հիմա է ընդունելի ժամանակը, ահա հիմա է փրկության օրը»: «Այսօր, եթե նրա ձայնը լսեք, մի խստացրեք ձեր սրտերը»: Բ Կորնթացիս 6.2, Եբրայեցիս 3.7, 8:

«Մարդը տեսնում է երևացողը, բայց Տերը նայում է սրտին», մարդկային սրտին՝ ուրախության ու տխրության իր հակա-

ասկան զգացումներով, թափառող, մոլորված սրտին, որում այնքան անմաքրություն ու նենգություն կա: Ա Թագավորաց 16.7: Նրան հայտնի են մեր սրտի դողումները, նրա բոլոր դիտավորություններն ու նպատակները: Գնացեք Նրա մոտ ձեր հոգու բոլոր արատներով հանդերձ: Սաղմոսերգուի նման բացեք ձեր հոգու գաղտնարանները Նրա ամենատես աչքի առաջ՝ գոչելով. «Փորձիր ինձ, ով Աստված, և ճանաչիր իմ սիրտը, քննիր ինձ և ճանաչիր իմ մտածմունքները, և տես, թե որ չար ճանապարհին լինեմ՝ առաջնորդիր ինձ դեպի հավիտենական ճանապարհը»: Սաղմոս 139.23, 24:

Շատերին դուր է գալիս մտավոր կրոնը՝ բարեպաշտության մի ձև, երբ սիրտը մաքրված չէ: Թող սա լինի ձեր աղոթքը. «Սուրբ սիրտ ստեղծիր ինձանում, ով Աստված, և ուղիղ հոգի նորոգիր իմ ներսում»: Սաղմոս 51.10: Անկեղծ եղեք ձեր իսկ հոգու հետ: Եղեք այնքան ջանադիր, այնքան համառ, որքան կլինեիք, եթե ձեր մահկանացու կյանքը վտանգի տակ լիներ: Այս հարցն է, որ պետք է լուծվի Աստծո և ձեր հոգու միջև, լուծվի առհավետ: Միայն ենթադրյալ հույսը, առանց որևէ այլ բանի, կործանման կհասցնի ձեզ:

Աղոթքով սերտեցեք Աստծո խոսքը: Այդ խոսքը ձեզ կբացահայտի Աստծո օրենքում և Քրիստոսի կյանքում արտահայտված սրբության վեհ սկզբունքները, առանց որոնց՝ «ոչ ոք չի տեսնի Տիրոջը»: Եբրայեցիս 12.14: Խոսքը հանդիմանում է մեզ մեղքի մեջ և պարզորոշ ցույց է տալիս փրկության ճանապարհը: Ընդունեք այդ խոսքը որպես Աստծո ձայն՝ ուղղված ձեր հոգուն:

Տեսնելով մեղքի ահավորությունը, տեսնելով ձեզ այնպիսին, ինչպիսին կաք իրականում՝ հուսահատության մի մատնրվեք: Քրիստոսը եկավ հենց մեղավորներին փրկելու: Մենք չէ, որ Աստծուն պիտի հաշտեցնենք մեզ հետ, այլ, օ՛, հրաշալի սեր, «Աստված էր Քրիստոսում, որ աշխարհը հաշտեցրեց իր հետ»: Բ Կորնթացիս 5.19: Այդ Նա է Իր ջերմագին սիրով շահում Իր

մոլորված գավակների սրտերը: Երկրային ոչ մի ծնող չէր կարող այնքան համբերությամբ տանել իր երեխաների հանցանքներն ու սխալները, որքան Աստված՝ նրանց հանցանքները, ում ձգտում է փրկել: Ոչ ոք չէր կարող ավելի քնքշորեն դիմել օրինագանցին: Մարդկային շուրթերը երբևէ այնքան գորովանքով չեն հորդորել մոլորյալին, որքան Նրանը: Նրա բոլոր խոստումները, Նրա նախազգուշացումները ոչ այլ ինչ են, եթե ոչ անպատմելի սիրո արտահայտություն:

Երբ սատանան շշնջում է ձեզ, թե դուք մեծ մեղավոր եք, նայեք ձեր Փրկչին և կառչեք Նրա արժանիքներին: Միայն Նրա լույսին նայելը կօգնի ձեզ: Խոստովանեք ձեր մեղքը, բայց ասեք թշնամուն, որ «Քրիստոս Հիսուսը աշխարհ եկավ՝ փրկելու մեղավորներին» (Ա Տիմոթեոս 1.15), և որ դուք կարող եք փրկվել Նրա անգուգական սիրով: Հիսուսը Միմոնին հարց տվեց երկու պարտապանների վերաբերյալ: Մեկը փոքր գումար էր պարտք իր տիրոջը, մյուսը՝ շատ մեծ, սակայն նա երկուսին էլ ներեց, և Քրիստոսը հարցրեց Միմոնին, թե ո՞ր պարտապանն ավելի շատ կսիրեր իր տիրոջը: Միմոնը պատասխանեց. «Նա, որին շատ ներեց»: Դուկաս 7.43: Մենք մեծ մեղավորներ ենք եղել, բայց Քրիստոսը մեռավ, որպեսզի ներում շնորհի մեզ: Նրա գոհաբերության արժանիքները բավարար են, որ ներկայացվեն Հորը մեր փոխարեն: Նրանք, ում Նա բոլորից շատ է ներել, բոլորից շատ էլ կսիրեն Նրան և ամենամոտը կանգնած կլինեն Նրա գահին՝ փառաբանելու Նրան Իր մեծ սիրո և անսահման գոհաբերության համար: Հենց այն ժամանակ ենք լիովին ըմբռնում Աստծո սերը, երբ ավելի խորն ենք գիտակցում մեղքի ահավորությունը: Երբ տեսնում ենք մեզ համար իջեցված փրկարար շղթայի երկարությունը, երբ ինչ-որ տեղ ըմբռնում ենք այն անհուն գոհը, որ Քրիստոսը բերեց հանուն մեզ, մեր սիրտը հալվում և փափկում է գոջումով:

ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Գլուխ 4

«**Ի**ր հանցանքը ծածկողը հաջողություն չի ունենա, բայց նա, ով խոստովանում և թողնում է, ողորմություն կգտնի»: Առակաց 28.13:

Աստծո ողորմությունը ձեռք բերելու պայմանները պարզ են, արդարացի և ողջամիտ: Տերը մեզնից ինչ-որ տանջալից բաներ չի պահանջում մեղքերի թողություն շնորհելու դիմաց: Երկար ու հոգնեցուցիչ ուխտագնացություններ կատարելու կամ մարմինը խոշտանգելու կարիք չկա երկնքի Աստծո հավանությանն արժանանալու կամ մեր անօրենությունը քավելու համար: Բայց նա, ով խոստովանում է իր մեղքը և թողնում, ողորմություն կգտնի:

Առաքյալն ասում է. «Իրար խոստովանեցեք ձեր հանցանքները և իրար համար աղոթք արեք, որ բժշկվեք»: Հակոբոս 5.16: Խոստովանեք ձեր մեղքերը Աստծուն, ով միակն է, որ կարող է ներել դրանք, իսկ ձեր հանցանքները՝ միմյանց: Եթե վիրավորել եք ձեր ընկերոջը կամ հարևանին, պետք է խոստովանեք ձեր սխալը, իսկ նրա պարտքն է՝ պարզապես ներել ձեզ: Հետո ներողություն խնդրեք Աստծուց, որովհետև այն եղբայրը, ում վիրավորել եք, Աստծո սեփականությունն է, և նրան վնասելով՝ դուք մեղանչել եք նրա Ստեղծողի և Փրկչի դեմ: Հարցը պետք է բերվի միակ ճշմարիտ Միջնորդի՝ մեր Քահանայապետի մոտ, ով «ամեն բանում փորձված էր մեր պես, բայց առանց մեղքի», ով կարող է «մեր տկարություններում կարեկից լինել» մեզ և սրբել ամեն մեղքից: Եբրայեցիս 4.15:

Նրանք, ովքեր չեն խոնարհեցրել իրենց սրտերն Աստծո

առջև՝ խոստովանելով իրենց հանցանքը, չեն կատարել Նրա կողմից ընդունված լինելու առաջին պայմանը: Եթե մենք չենք վերապրել այն ապաշխարությունը, որի համար հետո չափտի գոջանք, և սրտի անկեղծ խոնարհությամբ ու փշրված հոգով չենք խոստովանել մեր մեղքերը՝ գարշելով մեր անօրենությունից, ուրեմն երբեք իսկապես չենք փափագել մեղքերի թողության, ու եթե երբեք չենք ձգտել դրան, ուրեմն երբեք խաղաղություն չենք գտել Աստծուց: Միակ պատճառը, թե ինչու թողություն չունենք մեր անցյալ մեղքերի համար, այն է, որ չենք կամենում խոնարհեցնել մեր սրտերը և համաձայնել ճշմարտության խոսքի առաջարկած պայմաններին: Այս հարցի վերաբերյալ հստակ ցուցում է տրված: Պետք է լինի մեղքի սրտանց և հոժարակամ խոստովանություն՝ լինի դա առանձին, թե հրապարակավ: Այն չպետք է պարտադրվի մեղավորին: Այն չպետք է արվի անփույթ ու թեթևամտորեն, կամ էլ ստիպողաբար պահանջվի նրանցից, ովքեր չեն պատկերացնում մեղքի նողկալի բնույթը: Հոգու խորքից բխող խոստովանությունն է, որ հասնում է անսահման գթության Աստծուն: Սաղմոսերգուն ասում է. «Տերը մոտիկ է սրտով կոտրվածներին և փրկում է հոգով փշրվածներին»: Սաղմոս 34.18:

Իսկական խոստովանությունը միշտ առանձնահատուկ բընույթ ունի և վերաբերում է կոնկրետ մեղքերի: Կան մեղքեր, որոնք կարելի է հայտնել միայն Աստծուն, և կարող են լինել այնպիսիք, որոնք պետք է խոստովանվեն այն անհատներին, ում ցավ ենք պատճառել, կամ էլ՝ հանրային բնույթի մեղքեր, որոնք պետք է խոստովանվեն հանրության առջև: Սակայն, բոլոր խոստովանություններն էլ պետք է լինեն որոշակի, և ըստ էության նշվեն հենց այն մեղքերը, որոնք գործել եք:

Սամուելի օրերում իսրայելացիները հեռացան Աստծուց: Նրանք կրում էին իրենց մեղքի հետևանքները, քանի որ կորցրել էին հավատն առ Աստված, կորցրել էին ազգը կառավարելու՝ Նրա գործության և իմաստության տեսողությունը, կորցրել էին

Իր գործը պաշտպանելու և արդարացնելու Նրա ունակության վստահությունը: Թողնելով տիեզերքի մեծ Տիրակալին՝ նրանք ցանկացան կառավարվել իրենց շրջակա ազգերի պես: Նախքան խաղաղություն գտնելը՝ նրանք որոշակիորեն խոստովանեցին. «Մեր ամեն մեղքերի վրա այս չարությունն էլ ավելացրինք, որ մեզ համար թագավոր ուզեցինք»: Ա Թագավորաց 12.19: Պետք էր խոստովանել հենց այն մեղքը, որը նրանք գիտակցել էին: Երախտամոռությունը, ճնշելով նրանց հոգին, հեռացրել էր Աստծուց:

Խոստովանությունն Աստծուն ընդունելի չի լինի՝ առանց անկեղծ ապաշխարության և վերափոխման: Կյանքում պետք է վճռական փոփոխություններ կատարվեն: Այն ամենն, ինչ վիրավորական է Աստծո համար, պետք է թողնել: Այսպիսին կլինի մեղքի համար անկեղծ տրտմության արդյունքը: Մեզ պարզորոշ ներկայացված է այն, ինչ պետք է արվի մեր կողմից. «Լուսավորվեք, մաքրվեք, հեռացրեք ձեր գործերի չարությունը իմ աչքերի առաջից, դադարեք չարություն գործելուց: Սովորեք բարություն անել, որոնեցեք իրավունք, ուղղություն ցույց տվեք զրկվածին, որբի դատը տեսեք, որբևայրիի դատը պաշտպանեցեք»: Եսայիա 1.16,17: «Եթե ամբարիշտը գրավը ետ դարձնի, հափշտակվածը հատուցի, կյանքի կանոններով գնա՝ առանց անօրենություն գործելու, նա անշուշտ պիտի ապրի, և չպիտի մեռնի»: Եզեկիել 33.15: Ապաշխարության վերաբերյալ Պողոսն ասում է. «Այն, որ դուք Աստծո ուզած ձևով տրտմեցիք, որքան ջանք գործեց ձեզանում, նաև արդարացում, նաև զայրույթ, նաև վախ, նաև փափագ, նաև ջերմեռանդություն, նաև վրեժխնդրություն. ամեն բանով ցույց տվիք ձեր անձերը, որ ամենեղ եք»: Բ Կորնթացիս 7.11:

Երբ մեղքը բթացնում է բարոյական ընկալունակությունը, մեղսագործը չի նկատում իր բնավորության արատները, ոչ էլ գիտակցում է իր գործած չարության ահավորությունը: Ու եթե նա զգայուն չէ Սուրբ Հոգու համոզիչ ազդեցության առջև,

ապա մասամբ կույր է մնում իր մեղքի հանդեպ: Նրա խոստովանություններն իսկական և անկեղծ չեն: Ամեն անգամ իր հանցանքի խոստովանությանը նա ավելացնում է իր արարքն արդարացնող, մեղմացուցիչ հանգամանքներ՝ հայտարարելով, որ եթե պարագաները չստիպեին, նա երբեք չէր անի այս կամ այն, ինչի համար հանդիմանվում է:

Արգելված պտուղն ուտելուց հետո Ադամն ու Եվան ամոթով ու սարսափով լցվեցին: Նրանց առաջին միտքն էր՝ ինչպես արդարացնել իրենց մեղքը և խուսափել մահվան սոսկալի դատավճռից: Երբ Տերը հարցրեց իրենց մեղքի մասին, Ադամը պատասխանեց՝ մեղքը գցելով մասամբ Աստծո, մասամբ էլ՝ իր կնոջ վրա. «Այն կինը, որ ինձ համար տվիր, նա տվեց ինձ այդ ծառից, և ես կերա»: Կինն էլ մեղքը գցեց օձի վրա՝ ասելով. «Օձն ինձ խաբեց, և ես կերա»: Ծննդոց 3.12,13: Ինչո՞ւ ստեղծեցիր օձին: Ինչո՞ւ թույլ տվեցիր, որ նա մտնի Եդեն: Ահա թե ինչ էր ակնարկում նա իր մեղքն արդարացնելու համար՝ իրենց անկման պատասխանատվությունը գցելով Աստծո վրա: Ինքնարդարացման ոգին սկիզբ է առել ստության հոր մեջ և հետագայում դրսևորվել Ադամի բոլոր որդիների և դուստրերի կյանքում: Այս կարգի խոստովանությունները ներշնչված չեն աստվածային Հոգով և չեն ընդունվի Աստծո կողմից: Ճշմարիտ ապաշխարությունը մարդուն կողողի անձամբ կրելու իր հանցանքը և խոստովանելու այն՝ առանց խաբեության կամ կեղծավորության: Խեղճ մաքսավորի պես, ով չհամարձակվեց նույնիսկ աչքերը դեպի երկինք բարձրացնել, նա կբացականչի. «Ո՛վ Աստված, ողորմիր ինձ՝ մեղավորիս»: Եվ նրանք, ովքեր իրապես ընդունում են իրենց հանցանքը, կարդարացվեն, քանի որ Հիսուսն Իր արյունը կառաջարկի զղջացող հոգու փոխարեն:

Աստծո խոսքում բերված անկեղծ ապաշխարության ու խոնարհության օրինակները խոստովանության այնպիսի ոգի են ի հայտ բերում, որում չկա մեղքը մեղմացնելու կամ ինքնար-

դարացման որևէ փորձ: Պողոսը չէր ձգտում պաշտպանել իրեն: Նա իր մեղքը ներկայացնում է ամենամոռայլ գույներով՝ առանց փորձելու մեղմացնել հանցանքը. «Սուրբերից շատերին ես բանտարկեցի՝ քահանայապետերից իշխանություն առած, և նրանք սպանվելիս՝ հավանություն էի տալիս: Եվ բոլոր ժողովարաններում, շատ անգամ պատիժ տալով նրանց՝ բռնադատում էի, որ հայիոյեն, և էլ ավելի նրանց վրա կատաղած՝ հալածում էի մինչև դրսի քաղաքները»: Գործք առաքելոց 26.10,11: Նա չի հապաղում հայտարարել. «Քրիստոս Հիսուսն աշխարհ եկավ՝ մեղավորներին փրկելու, որոնցից առաջինը ես եմ»: Ա Տիմոթեոս 1.15:

Հնազանդ ու փշրված սիրտը՝ խոնարհված անկեղծ ապաշխարությանը, կզնահատի Աստծո սերը և Գողգոթայի գինը: Եվ ինչպես որդին է խոստովանում սիրող հորը, այնպես էլ անկեղծ գղջացողն իր բոլոր մեղքերը կբերի Աստծո առաջ: Գրված է. «Եթե խոստովանենք մեր մեղքերը, նա հավատարիմ է և արդար, որ ների մեր մեղքերը և սրբի մեզ ամեն անօրենությունից»: Ա Հովհաննես 1.9:

ՆՎԻՐՈՒՄ

Գլուխ 5

Աստված խոստանում է. «Եվ դուք ինձ կորոնեք ու կզգանեք, որովհետև ինձ կխնդրեք ձեր ամբողջ սրտով»: Երեմիա 29.13:

Միրտն ամբողջովին պետք է հանձնվի Աստծուն, այլապես մեր մեջ ոչ մի այնպիսի փոփոխություն տեղի չի ունենա, որով կարողանայինք վերափոխվել Նրա նմանությամբ: Բնությամբ մենք օտարացած ենք Աստծուց: Սուրբ Հոգին այսպես է նկարագրում մեր վիճակը. «Մեռած՝ հանցանքներում և մեղքերում», «ամբողջ գլուխը հիվանդ է, և ամբողջ սիրտը նվաղել է», «ողջ տեղ չկա նրա վրա»: Մենք ամուր բռնված ենք սատանայի որոգայթում՝ «նրանից որսված՝ նրա կամքին ծառայելու»: Եփեսոսացիս 2.1, Եսայիա 1.5, 6, Բ Տիմոթեոս 2.26: Աստված ցանկանում է բժշկել ու ազատագրել մեզ: Բայց, քանի որ դա պահանջում է լիակատար վերափոխում, ողջ էության նորոգում, մենք պետք է անմնացորդ հանձնվենք Նրան:

Չկա ավելի մեծ պատերազմ, քան պայքարը «ես»-ի դեմ: Անձի խոնարհեցումը և ամեն բան Աստծո կամքին հանձնելը պայքար է պահանջում, սակայն հոգին պետք է Աստծուն տրվի, նախքան կկարողանա նորոգվել սրբությամբ:

Աստծո կառավարությունը հիմնված չէ կույր հնազանդության կամ անխոհեմ հսկողության վրա, ինչպես սատանան կուզեր ներկայացնել: Աստված դիմում է բանականությանն ու խրդճին: «Հիմա եկեք ու վիճաբանենք», հրավիրում է Արարիչն Իր ստեղծած էակներին: Եսայիա 1.18: Նա չի բռնանում Իր արարածների կամքին: Նա չի կարող ընդունել պատիվ, որը գիտակ-

ցաքար կամ հոժարական չի տրվում: Բռնի հնազանդությունը կխոչընդոտեր մտքի և բնավորության ամբողջ զարգացմանը, մարդուն այն պարզապես մի մեքենա կդարձներ: Սա չէ Արարչի նպատակը: Նա կամենում է, որ մարդը՝ Իր արարչագործության պսակը, հասնի հնարավոր ամենաբարձր զարգացմանը: Նա մեր առջև օրհնության մի բարձունք է դնում, որին կամենում է հասցնել մեզ Իր շնորհի միջոցով: Նա մեզ կոչ է անում անձնատուր լինել Իրեն, որպեսզի կարողանա Իր կամքը կատարել մեզանում: Իսկ թե կազատվենք մեղքի գերությունից և կճաշակենք Աստծո որդիների փառավոր ազատությունը՝ ընտրությունը մնում է մեզ:

Տրվելով Աստծուն՝ մենք պետք է անպայման թողնենք այն ամենն, ինչ բաժանում է մեզ Նրանից: Այդ առումով Փրկիչն ասում է. «Ձեզանից ով որ չհրաժարվի իր ամեն ունեցվածքից, չի կարող ինձ աշակերտ լինել»: Դուկաս 14.33: Այն, ինչ սիրտը հեռացնում է Աստծուց, պետք է թողնվի: Մամոնան շատերի կուռքն է դարձել: Դրամասիրությունը՝ հարստության տենչը, ոսկե շղթա է, որը կապում է նրանց աստանային: Մյուսները երկրպագում են հեղինակությանն ու աշխարհիկ փառքին: Երրորդների կուռքը եսասեր պարապությունն ու պատասխանատվությունից խուսափելն է: Այս ստրկական շղթաները, սակայն, պետք է փշրվեն: Մենք չենք կարող մասամբ Աստծունը լինել, մասամբ՝ աշխարհիկը: Մենք Աստծո զավակները չենք, եթե անմնացորդ Նրան չենք պատկանում:

Ոմանք կարծում են, թե ծառայում են Աստծուն, սակայն փորձում են սեփական ջանքերով հնազանդվել Նրա օրենքին, ձևավորել ճիշտ բնավորություն և հասնել փրկության: Նրանց սրտերը երբևէ Քրիստոսի սիրո խոր զգացումով չեն լցվել, բայց նրանք ձգտում են կատարել քրիստոնեական կյանքի պարտականությունները, որոնք Աստված պահանջում է նրանցից, որպեսզի դրախտ ընկնեն: Այսպիսի կրոնը ոչինչ չարժե: Երբ Քրիստոսը բնակվում է սրտում, հոգին այնպես է լցվում Նրա

սիրով, Նրա հետ շփման ուրախությամբ, որ նվիրվում է Նրան, և Նրա մասին խորհելիս «ես»-ը մոռացվում է: Մերը Քրիստոսի հանդեպ կդառնա գործողությունների շարժառիթը: Նրանք, ովքեր զգում են Աստծո հնազանդեցնող սերը, չեն հարցնում, թե ինչպես նվազագույնը տալով՝ կատարեն Նրա պահանջները, չեն խնդրում ամենացածր չափանիշը, այլ ձգտում են կատարյալ ներդաշնակության իրենց Փրկչի կամքի հետ: Նրանք սրտանց թողնում են ամեն բան՝ դրսևորելով այնպիսի հետաքրքրություն, որը համարժեք է նրան, ինչ փնտրում են: Քրիստոս դավանելն, առանց այս խոր սիրո, դատարկ խոսք է լոկ, չոր ձևապաշտություն, ծանր ու անախորժ պարտականություն:

Եթե կարծում եք, թե Քրիստոսին ամբողջությամբ նվիրվելը չափազանց մեծ զոհաբերություն է, ինքներդ ձեզ հարցրեք. «Ի՞նչ տվեց Քրիստոսը հանուն ինձ»: Աստծո Որդին տվեց ինչ որ ուներ՝ կյանք, սեր և տառապանք՝ մեզ փրկագնելու համար: Եվ մի՞թե մենք՝ այդ մեծ սիրո անարժան առարկաները, ետ կպահենք Նրանից մեր սրտերը: Մեր կյանքում ամեն պահի մենք ճաշակում ենք Նրա շնորհի օրհնությունները, այդ իսկ պատճառով չենք կարող ինքներս լիովին պատկերացնել թշվառության ու տզիտության ողջ խորությունը, որտեղից փրկվել ենք: Կարո՞ղ ենք արդյոք նայել Նրան, ում խոցել են մեր մեղքերը, և արհամարհել Նրա ամբողջ սերն ու զոհաբերությունը: Գիտակցելով փառքի Տիրոջ անսահման նվաստացումը՝ արդյոք կտրտնջա՞նք, որ կարող ենք կյանք մտնել միայն պայքարի և ինքնուրացության ճանապարհով:

Շատ գոռոզամիտներ հարցնում են. «Ինչո՞ւ ես պիտի զրդջամ ու նվաստանամ՝ նախքան համոզվելը, որ ընդունված եմ Աստծո կողմից»: Նայեք Քրիստոսին: Նա անմեղ էր, և ավելին՝ Նա երկնքի Իշխանն էր, սակայն մեղք դարձավ հանուն մարդկային ցեղի: Նա «հանցավորների հետ համարվեց. նա շատերի մեղքը վեր առավ, և հանցավորների համար միջնորդեց»: Եսայիա 53.12:

Բայց ի՞նչ ենք կորցնում, երբ տալիս ենք բոլորը. մեղքով պղծված մի սիրտ, որը հանձնում ենք Հիսուսին՝ մաքրելու, սրբելու Իր արյունով և փրկելու Իր անգուգական սիրով: Եվ դեռ մարդիկ կարծում են, թե դժվար է թողնել ամեն բան: Ես ամաչում եմ լսել դա, ամաչում եմ գրել այդ մասին:

Աստված չի պահանջում հրաժարվել այն ամենից, ինչը օգտակար է մեզ: Նա ամեն բան անում է միայն Իր զավակների բարօրության համար: Կգիտակցե՞՞ն արդյոք բոլոր նրանք, ովքեր չեն ընտրել Քրիստոսին, որ Նա անհամեմատ ավելի լավ բան ունի նրանց առաջարկելու, քան իրենք են փնտրում: Մարդը մեծագույն վնաս է հասցնում իր հոգուն՝ մտածելով և գործելով Աստծո կամքին հակառակ: Անհնար է իրական ուրախություն գտնել այն ճանապարհին, որն արգելված է Նրա կողմից, ով գիտի, թե ինչն է ավելի լավ, և գործում է Իր արարածների բարեկեցության համար: Անօրենության ուղին տանում է դեպի թշվառություն և կործանում:

Միսալ է մտածել, թե Աստծուն հաճելի է տեսնել Իր զավակների տառապանքը: Ամբողջ երկինքը շահագրգռված է մարդու երջանկությամբ: Մեր երկնային Հայրը Իր արարածներից որևէ մեկի առջև չի փակում ուրախության աղբյուրները: Աստվածային պահանջները մեզ կոչ են անում հեռու մնալ այն հաճույքներից, որոնք տառապանք և հուսահատություն են բերում, որոնք փակում են մեր առջև երջանկության ու երկնքի դռները: Աշխարհի Փրկիչը մարդկանց ընդունում է այնպես, ինչպես որ կան՝ իրենց բոլոր թերություններով, անկատարությամբ ու թուլություններով հանդերձ: Եվ Նա ոչ միայն կարբի մեղքից ու փրկություն կշնորհի Իր արյունով, այլ նաև կհագեցնի բոլոր նրանց սրտերի ծարավը, ովքեր համաձայն են կրելու Նրա լուծը, տանելու Նրա բեռը: Նրա նպատակն է՝ խաղաղություն ու հանգիստ տալ բոլորին, ովքեր կյանքի հացն են խնդրում Նրանից: Նա մեզ պատվիրում է կատարել միայն այն պարտականությունները, որոնք մեր քայլերը կուղղեն դեպի օրհ-

նության բարձունքները, որոնց անհնազանդները երբեք չեն կարող հասնել: Հոգու կյանքն իսկապես ուրախ է, երբ ներսում ձևավորվում է Քրիստոսը՝ փառքի հույսը:

Շատերը հարցնում են. «Ես *իկնչպե՞ս* անձնատուր լինեմ Աստծուն»: Դուք կամենում եք ձեզ հանձնել Նրան, բայց թույլ եք բարոյապես՝ կասկածների գերության մեջ և ձեր մեղավոր կյանքի սովորությունների իշխանության տակ: Չեր խոստումներն ու որոշումները նման են ավազե ամրոցի: Դուք չեք կարողանում հսկել ձեր մտքերը, ձեր մղումներն ու կրքերը: Չիրագործած խոստումների և զանց արած երդումների գիտակցումը թուլացնում է ձեր վստահությունը ձեր իսկ անկեղծության հանդեպ և դրդում մտածելու, թե Աստված չի կարող ընդունել ձեզ: Բայց պետք չէ հուսահատվել: Դուք պիտի հասկանաք, թե ինչ է իսկական կամքի ուժը: Դա մարդու էությունը կառավարող գործընթացն է՝ որոշում կայացնելու կամ ընտրության ուժը: Ամեն բան կախված է կամքի ճիշտ գործադրումից: Ընտրության ուժը մարդկանց տվել է Աստված, բայց նրանք ինքները պետք է այն գործադրեն: Դուք չեք կարող փոխել ձեր սիրտը, չեք կարող ինքներդ Աստծուն հանձնել ձեր խոր կապվածությունները, սակայն կարող եք *ընկրել* Նրան ծառայելը: Դուք կարող եք Նրան հանձնել ձեր կամքը, այդ ժամանակ Նա կգործի «ձեզանում կամենալն էլ, անելն էլ՝ Իր բարեհաճության պես»: Այդպես ձեր ողջ էությունը կբերվի Քրիստոսի Հոգու հսկողության տակ, ձեր ձգտումները կկենտրոնանան Նրա վրա, ձեր մտքերը ներդաշնակ կլինեն Նրա հետ:

Բարի և սուրբ ցանկությունները լավ են, սակայն եթե դրանք չեն իրագործվում կյանքում, ոչ մի արժեք չունեն: Շատերը կկորչեն, թեպետ հույս և ցանկություն կունենան քրիստոնյա դառնալու: Նրանք այդպես էլ չեն գա իրենց կամքը Աստծուն հանձնելու որոշմանը: Նրանք չեն ուզում *որոշում կայացնել*, որ հիմա դառնան քրիստոնյա:

Կամքի ճիշտ գործադրումը կարող է լիովին վերափոխել ձեր

կյանքը: Ձեր կամքը հանձնելով Քրիստոսին՝ դուք միաձուլվում եք մի ուժի հետ, որն ամեն իշխանությունից և պետությունից վեր է: Դուք ուժ կունենաք ի վերուստ, որն անսասան կպահի ձեզ, և այդպես, մշտապես հանձնվելով Աստծուն, դուք ընդունակ կլինեք ապրելու նոր կյանքով՝ հավատի կյանքով:

ՀԱՎԱՏ ԵՎ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄ

Գլուխ 6

Երբ Սուրբ Հոգին կենդանացնում է ձեր խիղճը, և սկսում էք գիտակցել մեղքի չարությունը, դրա ուժը, հրեշավորությունն ու բերած աղետը, նողկանքով եք լցվում դրա հանդեպ: Չգուժ եք, որ այն բաժանել է ձեզ Աստծուց, որ դուք չար ուժի գերության մեջ եք: Որքան ավելի եք պայքարում խուսափելու համար, այնքան ավելի եք գիտակցում ձեր անօգնակալությունը: Չեք դողումներն անմաքուր են, ձեր սիրտն՝ անսուրբ: Դուք տեսնում եք, որ ձեր կյանքը լի է եսասիրությամբ ու մեղքով, և փափագում եք ներվել, մաքրվել, ազատվել: Բայց ինչպե՞ս ձեռք բերել ներդաշնակություն Աստծո հետ, ինչպե՞ս նմանվել Նրան:

Խաղաղություն. ահա թե ինչ է ձեզ հարկավոր՝ Երկնքի ներումը, սերն ու խաղաղությունը հոգու մեջ: Դրամով այն չեք կարող գնել, դա ձեռք չի բերվում խելքով ու իմաստությամբ: Երբևիցե հույս չունենաք սեփական ջանքերով հասնել դրան: Աստված այն առաջարկում է ձեզ որպես պարգև՝ «առանց փողի ու վճարի»: Եսայիա 55.1: Այն ձերն է, եթե միայն պարզեք ձեր ձեռքը և վերցնեք այն: Տերն ասում է. «Եթե ձեր մեղքերը կրկնակի կարմիրի պես լինեն՝ ձյունի պես պիտի սպիտակեն, եթե որդան կարմիրի պես լինեն՝ ասրի պես պիտի սպիտակեն»: Եսայիա 1.18: «Ես ձեզ նոր սիրտ պիտի տամ, և նոր հոգի պիտի դնեմ ձեր մեջ»: Եզեկիել 36.26:

Դուք խոստովանել և սրտանց թողել եք ձեր մեղքերը: Դուք որոշել եք հանձնվել Աստծուն: Ուրեմն նախ գնացեք Նրա մոտ և խնդրեք, որ Նա լվա ձեր մեղքերը և նոր սիրտ տա ձեզ, և ա-

պա հավատացեք, որ Նա անում է այդ, *որովհետև խոսարացել է*: Այս դասն է Հիսուսը սովորեցրել՝ գտնվելով երկրում. պետք է հավատալ, որ ստանում ենք Աստծո խոստացած պարգևը, և որ այն մերն է: Հիսուսը բժշկում էր մարդկանց, երբ նրանք հավատում էին Նրա գործությանը, օգնում էր նրանց, երբ կարողանում էին տեսնել՝ վստահություն ներշնչելով Իր նկատմամբ այն բաների վերաբերյալ, ինչը ի վիճակի չէին տեսնելու, և դրդելով նրանց հավատալ մեղքեր ներելու Իր գործությանը: Այդ մասին Նա պարզորոշ ասաց անդամալույծին բուժելիս. «Որ իմանաք, թե մարդու Որդին իշխանություն ունի երկրի վրա մեղքեր թողնելու: Հետո անդամալույծին ասեց. վեր կաց, մահիճդ առ և գնա քո տունը»: Մատթեոս 9.6: Նույնն էլ Հովհաննես ավետարանիչն է ասում՝ խոսելով Քրիստոսի հրաշքների մասին. «Մրանք գրրվեցին, որ հավատաք, թե Հիսուսն է Քրիստոսը՝ Աստծո Որդին, և որ հավատալով՝ կյանք ունենաք նրա անունով»: Հովհաննես 20.31:

Աստվածաշնչի պարզ վկայությունից, թե ինչպես էր Հիսուսը բուժում հիվանդներին, կարող ենք սովորել հավատալ Նրան, որպեսզի մեղքերի թողություն ստանանք: Դառնանք Բեթեզդայի հաշմանդամի պատմությանը: Խեղճ տառապյալն անօգնական էր. երեսունութ տարի նա չէր գործածել իր վերջույթները: Սակայն, Հիսուսը նրան պատվիրեց. «Վեր կաց, մահիճդ վեր առ և ման եկ»: Հիվանդը կարող էր ասել. «Տեր, եթե Դու ինձ առողջացնես, ես կհնազանդվեմ Քո խոսքին»: Բայց ո՛չ: Նա հավատաց Քրիստոսի խոսքին, հավատաց, որ առողջացել է, և անմիջապես ջանք արեց: Նա *կամեցավ* քայլել և քայլեց: Նա ապավինեց Քրիստոսի խոսքին, և Աստված ուժ տվեց նրան: Նա առողջացավ:

Նմանապես դուք էլ մեղավոր եք: Դուք չեք կարող քավել ձեր անցյալ մեղքերը, չեք կարող փոխել ձեր սիրտը և սուրբ դարձնել ինքներդ ձեզ: Աստված, սակայն, խոստանում է այս բոլորն անել ձեզ համար Քրիստոսի միջոցով: *Հավատարացեք* այդ խոստու-

մին: Խոստովանեք ձեր մեղքերը և տրվեք Աստծուն: *Կամեցեք* ծառայել Նրան: Հենց որ դա անեք, Աստված Իր խոստումը կկատարի ձեզ համար: Եթե հավատում եք խոստումին, հավատում, որ ներված ու սրբված եք, Աստված հաստատում է փաստը. դուք բժշկված եք ճիշտ այնպես, ինչպես հաշմանդամը, երբ Քրիստոսը ուժ տվեց նրան քայլելու, և նա հավատաց, որ առողջ է: Դա *իրոք* այդպես է, եթե հավատում եք:

Մի սպասեք, մինչև *կզգաք*, որ բժշկվել եք, այլ ասեք. «Ես հավատում եմ դրան, դա *իրոք* այդպես է, ոչ թե այն պատճառով, որ զգում եմ, այլ որովհետև Աստված խոստացել է»:

Հիսուսն ասում է. «Ամեն բան, որ աղոթք անելով խնդրեք, հավատացեք, որ առնում եք՝ և կլինի ձեզ»: Մարկոս 11.24: Այս խոստման համար պայման կա. խնդրում ենք Աստծո կամքի համաձայն: Իսկ Աստծո կամքն է՝ սրբել մեզ մեղքից, դարձնել մեզ Իր զավակները և ուժ տալ՝ ապրելու սուրբ կյանքով: Ուրեմն մենք կարող ենք խնդրել այս օրհնությունները, հավատալ, որ ստանում ենք դրանք, և շնորհակալություն հայտնել Աստծուն, որ *արդեն* ստացանք: Մենք առավելություն ունենք գնալու Հիսուսի մոտ ու սրբվելու, կանգնելու օրենքի առջև առանց ամոթի ու խղճի խայթոցների: «Ուրեմն՝ հիմա դատապարտություն չկա Հիսուս Քրիստոսում լինողների համար, որ մարմնով չեն առաջնորդվում, այլ՝ Հոգով»: Հռոմեացիս 8.1:

Դուք այլևս ձերը չեք, ձեզ համար թանկ գին է վճարվել. «Ոչ թե ապականացու ոսկով կամ արծաթով փրկագնվեցիք ...այլ Քրիստոսի պատվական արյունով՝ որպես մի անբիծ և անարատ գառի»: Ա Պետրոս 1.18,19: Աստծուն հավատալու այս պարզ գործողությամբ Սուրբ Հոգին նոր կյանք է ծնում ձեր սրտում: Դուք ծնվում եք որպես երեխա Աստծո ընտանիքում, և Նա սիրում է ձեզ, ինչպես սիրում է Իր Որդուն:

Հիմա, երբ դուք հանձնվել եք Հիսուսին, ետ մի քաշվեք, մի՛ հեռացրեք ձեզ Նրանից, այլ օրեցօր ասեք. «Ես Քրիստոսին եմ, ես ինձ հանձնել եմ Նրան»: Խնդրեք Նրան, որ ձեզ տա Իր

Սուրբ Հոգին և պահի ձեզ Իր շնորհով: Եվ ինչպես Աստծուն հանձնվելով ու Նրան հավատալով դուք Նրա զավակներն եք դառնում, այնպես էլ պետք է ապրեք Նրանում: Առաքյալն ասում է. «Ուրեմն՝ ինչպես ընդունեցիք Տեր Հիսուս Քրիստոսին, նրանում էլ մնացեք»: Կողոսացիս 2.6:

Ոմանք կարծում են, թե նախքան Տիրոջ օրհնություններին հավակնելը՝ պետք է ստուգարքի ենթարկվեն և ապացուցեն Նրան, որ վերափոխվել են: Բայց նրանք կարող են Աստծո օրհնությանը հավակնել հենց հիմա: Եթե Նրա շնորհը՝ Քրիստոսի Հոգին, չօգնի հաղթահարելու թուլությունները, նրանք չեն կարող դիմակայել չարին: Հիսուսը սիրում է, երբ Իր մոտ ենք գալիս, ինչպես որ կանք՝ մեղավոր, անօգնական, կախյալ: Մենք կարող ենք գալ և զոջումով Նրա ոտքերն ընկնել մեր ամբողջ տկարությամբ ու անմտությամբ: Նրա փառքն է՝ գրկել մեզ Իր սիրո թևերով, բժշկել մեր վերքերը և սրբել մեզ ամեն անմաքրությունից:

Ահա թե որտեղ են հազարավորները ձախողվում. նրանք չեն հավատում, որ Հիսուսը ներում է իրենց անձամբ, անհատապես: Նրանք չեն հիմնվում Աստծո խոսքի վրա: Բոլոր նրանք, ովքեր համաձայն են պայմաններին, առավելություն ունեն իմանալու, որ ներումը ձրի է շնորհվում ամեն մի մեղքի համար: Մի կողմ դրեք կասկածները, թե Աստծո խոստումները ձեզ չեն վերաբերում: Դրանք ամեն մի զոջացող մեղավորի համար են: Սպասավոր հրեշտակները պատրաստ են Քրիստոսի միջոցով ուժ և շնորհ բերելու յուրաքանչյուր հավատացող հոգու: Ոչ ոք այնքան մեղավոր չէ, որ չկարողանա ուժ, մաքրություն և արդարություն գտնել Հիսուսում, ով մեռավ նրանց համար: Նա պատրաստ է նրանց վրայից հանել մեղքով պղծված ու աղտոտված հագուստը և արդարության ճերմակ հանդերձներ հագցնել նրանց: Նա պատվիրում է նրանց ապրել և չմեռնել:

Աստված մեզ հետ այնպես չի վարվում, ինչպես մահկանացու մարդիկ՝ իրար հետ: Նրա խոհերը շնորհի, սիրո և գործվա-

լից կարեկցանքի խոհեր են: Նա ասում է. «Ամբարիշտը թողնի իր ճանապարհը, և անօրեն մարդն՝ իր խորհուրդները, և դառնա Տիրոջը, և նա կողորմի նրան, և մեր Աստծուն, որովհետև նա շատ ներող է»: «Ես մեզի պես ջնջել եմ քո հանցանքները, և ամալի պես՝ քո մեղքերը»: Եսայիա 55.7, 44.22:

«Ես հաճությամբ չունեմ մեռնողի մեռնելուն, ասում է Տեր Եհովան. ուրեմն՝ ետ դարձեք, որ ապրեք»: Եզեկիել 18.32: Սատանան միշտ պատրաստ է մեզնից թաքցնել Աստծո օրհնյալ հավաստիացումները: Նա ուզում է գրկել հոգին հույսի ամեն մի առկայծումից, լույսի ամեն մի շողից, բայց չպետք է նրան թույլ տալ անելու իր ուզածը: Ականջ մի դրեք գայթակղիչին, այլ ասեք. «Հիսուսը մեռել է, որ ես ապրեմ: Նա սիրում է ինձ և չի կամենում իմ կորուստը: Ես կարեկից երկնային Հայր ունեմ, ու թեպետ չարաշահել եմ Նրա սերը և գուր տեղը վատնել Նրա օրհնությունները, վեր կենամ, զնամ իմ Հոր մոտ և ասեմ. «Մեղանչեցի երկնքի դեմ և քո առաջին, և այլևս արժանի չեմ քո որդին կոչվելու. ինձ քո վարձկաններից մեկի պես արա»: Առակը ցույց է տալիս, թե ինչպես է մոլորվածն ընդունվում. «*Եվ դեռ որ նա հեռու էր*, հայրը տեսավ նրան, և գուրը շարժվեց. և վազեց՝ նրա վզով ընկավ ու համբուրեց նրան»: Դուկաս 15.18-20:

Սակայն նույնիսկ այս առակը, որքան էլ ջերմ լինի և հուզիչ, չի կարող լիովին արտացոլել երկնային Հոր անսահման գթասրտությունը: Տերն ասում է Իր մարգարեի շուրթերով. «Հավիտենական սիրով սիրել եմ քեզ, *դրա համար քաշեցի քեզ ողորմությամբ*»: Երեմիա 31.3: Մինչ մեղավորը դեռ հեռու է Հոր տնից՝ վատնելով իր ունեցվածքը օտար երկրում, Հոր սիրտը տենչում է նրան: Աստծո մոտ վերադառնալու՝ հոգու ամեն մի փափագը ոչ այլ ինչ է, եթե ոչ մեղմ կանչը Սուրբ Հոգու, ով թախանձագին աղաչանքով քաշում է մոլորյալին դեպի իր Հոր սիրառատ սիրտը:

Մի՞թե տեղի կտաք կասկածներին՝ ձեր առջև ունենալով Աստվածաշնչի բազում խոստումները: Կարո՞ղ եք հավատալ,

որ երբ թշվառ մեղավորը փափագում է վերադառնալ և տենչում է թողնել իր մեղքերը, Տերը խստորեն արգելում է նրան զղջումով մոտենալու Իր ոտքերին: Դեռ նետեք այդ մտքերը: Ոչինչ այնպես չի վնասի ձեր հոգուն, որքան նման պատկերացումը մեր երկնային Հոր մասին: Նա ատում է մեղքը, բայց սիրում է մեղավորին, և հանձին Քրիստոսի զոհաբերեց Իրեն, որպեսզի բոլոր ցանկացողները փրկվեն և հավերժական երանության հասնեն փառքի արքայության մեջ: Կարո՞ղ էր Նա ավելի ջերմ կամ ավելի քնքուշ լեզու գտնել՝ արտահայտելու Իր սերը մեր հանդեպ, քան այս խոսքերն են. «Մի՞թե կհինը կմոռանա իր կաթնակեր մանուկին, որ չգթա իր որովայնի ծննդյան վրա: Թեև նրանք մոռանան էլ՝ ես քեզ չեմ մոռանա»: Եսայիա 49.15:

Վեր նայեք, դո՛ւք, որ կասկածում ու դողում եք: Հիսուսն ապրում է, որ բարեխոսի մեզ համար: Փառք տվեք Աստծուն Իր թանկագին Որդու պարզևի համար և աղոթք արեք, որ Նրա մահը ձեզ համար գուր չլինի: Հոգին կանչում է ձեզ այսօր: Ամբողջ սրտով եկեք Հիսուսի մոտ և կարող եք հավակնել Նրա օրհնությանը:

Կարդալով խոստումները՝ հիշեք, որ դրանք անպատմելի սիրո և գթության արտահայտություն են: Անմատչելի Սիրո մեծ սիրտը անասհման կարեկցանքով է լցված մեղավորի հանդեպ: «Փրկություն ունենք նրա արյունով՝ մեղքերի թողությունը»: Եփեսացիս 1.7: Այո, հավատացեք միայն, որ Աստված է ձեր օգնականը: Նա ուզում է վերականգնել մարդու մեջ Իր բարոյական կերպարը: Երբ դուք մոտենաք Նրան խոստովանությամբ ու զղջումով, Նա էլ ձեզ կմոտենա ողորմությամբ ու ներողամտությամբ:

ԱՇԱԿԵՐՏՈՒԹՅԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

Գլուխ 7

«Եթե մեկը Քրիստոսում է՝ նոր ստեղծված է. հները անցան, ահա ամեն բան նոր եղավ»: Բ Կորնթացիս 5.17:

Մարդը կարող է չհիշել իր դարձի գալու ճշգրիտ ժամանակը կամ տեղը, ոչ էլ ի վիճակի է հետևելու այդ երևույթի հետ կապված բոլոր պարագաների ընթացքին, սակայն դա չի նշանակում, թե նա վերածնված չէ: Քրիստոսը Նիկոդեմոսին ասաց. «Քամին որտեղ ուզում՝ փչում է, և նրա ձայնը լսում ես, բայց չգիտես, թե որտեղից է գալիս և ուր է գնում. այսպես է ամեն Հոգուց ծնվածը»: Հովհաննես 3.8: Աստծո Հոգու աշխատանքը մարդկային սրտի վրա նման է քամու, որը թեև անտեսանելի է, սակայն դրա ազդեցությունը պարզորոշ երևում և զգացվում է: Վերակենդանացնող այդ զորությունը, որն աներևույթ է մարդկային աչքի համար, նոր կյանք է ծնում հոգու մեջ, նոր էակ է ստեղծում՝ Աստծո պատկերով: Թեև Հոգու աշխատանքը անձայն ու աննկատելի է, դրա հետևանքն ակնհայտ է: Եթե սիրտը նորոգվել է Աստծո Հոգով, կյանքը կվկայի այդ փաստի մասին: Մինչ մենք չենք կարող որևէ բան անել մեր սրտերը փոխելու կամ Աստծո հետ ներդաշնակվելու համար, մինչ ամենևին չենք կարող ապավինել ինքներս մեզ կամ մեր բարի գործերին, մեր կյանքը ցույց կտա, թե արդյո՞ք Աստծո շնորհը բնակվում է մեր մեջ: Քանզի այդ դեպքում տեղի կունենա փոփոխություն բնավորության, սովորությունների ու վարքի մեջ, հստակ կերպով

կերևա տարբերությունը մարդկանց անցյալի և ներկայի միջև: Բնավորությունը բացահայտվում է ոչ թե պատահական բարի գործերով կամ պատահական սխալներով, այլ առօրյա խոսքերի և վարքի ընդհանուր ուղղվածությամբ:

Ճիշտ է, որ կարելի է պատշաճ վարք ունենալ և առանց Քրիստոսի նորացնող ուժի: Ազդեցություն թողնելու և գովեստի արժանանալու ձգտումը կարող է բարելավել կյանքը, ինքնահարգանքը կարող է դրդել խուսափելու չար արարքներից, եաստեր մարդը կարող է ազնիվ արարքներ գործել: Ուրեմն՝ ինչպե՞ս որոշել, թե ում կողմն ենք մենք:

Ո՞վ է տիրում մեր սրտին: Ո՞ւմ հետ են մեր մտքերը: Ո՞ւմ մասին ենք սիրում գրուցել: Ո՞ւմ են ուղղված մեր ամենաջերմ զգացումներն ու եռանդը: Եթե մենք Քրիստոսին ենք, մեր մտքերը Նրա հետ կլինեն, մեր ամենաքաղցր խոհերը՝ Նրա մասին: Ինչ որ ունենք և ինչ որ կանք, նվիրաբերված է Նրան: Մենք փափագում ենք կրել Նրա պատկերը, ապրել Նրա շնչով, կատարել Նրա կամքը և հաճո լինել Նրան ամեն ինչում:

Նրանք, ովքեր նոր արարածներ են դառնում Քրիստոս Հիսուսում, Հոգու պտուղը կրերեն՝ «սեր, ուրախություն, խաղաղություն, երկայնամտություն, քաղցրություն, բարություն, հավատ, հեզություն և զսպվածություն»: Գաղատացիս 5.22, 23: Նրանք այլևս չեն տրվի նախկին կրքերին, այլ հավատալով Քրիստոսին՝ կհետևեն Նրա քայլերին, կարտացոլեն Նրա բնավորությունը՝ սրբելով իրենց, ինչպես որ Նա է սուրբ: Ինչը որ մի ժամանակ ատում էին, հիմա սիրում են, ինչը որ առաջ սիրում էին, հիմա ատում են: Հպարտն ու ինքնավստահը դառնում են հեզ և սրտով խոնարհ, թեթևամիտն ու ամբարտավանը՝ լուրջ և համեստ, հարբեցողները՝ զգաստ, անառակներն՝ առաքինի: Աշխարհի ունայն ավանդույթներն ու բարքերը մի կողմ են դրվում: Քրիստոնյաների համար արժեքավոր կլինի ոչ թե «արտաքին զարդարանքը», այլ «սրտի ծածուկ մարդը՝ հեզ ու հանդարտ հոգու անեղծությամբ»: Ա Պետրոս 3.3, 4:

Ապաշխարությունն իսկական չի կարող լինել, եթե այն չի վերափոխում կյանքը: Եթե մեղավորը կատարի իր խոստումը, վերադարձնի կողոպտածը, խոստովանի իր մեղքերը և սիրի Աստծուն ու իր դրացիներին, կարող է վստահ լինել, որ անցել է մահից դեպի կյանք:

Երբ մենք՝ մեղավոր ու սխալական էակներս, գալիս ենք Քրիստոսի մոտ և հաղորդակից դառնում Նրա ներողամիտ շնորհին, սերը ծիլ է տալիս մեր սրտերում: Ոչ մի բեռ ծանր չի թվում, որովհետև Քրիստոսի լուծը թեթև է: Պարտականությունը դառնում է հաճույք, գոհաբերությունը՝ բերկրանք: Արահետը, որ մթությանը սքողված էր թվում, լուսավորվում է Արդարության Արեգակի շողերով:

Քրիստոսի հետևորդները կարտացոլեն Նրա բնավորության քաղցրությունը: Աստծո կամքը կատարելը Նրա հաճույքն էր: Մեր Փրկչի կյանքը կառավարող ուժը սերն էր Աստծո հանդեպ և Նրան փառավորելու տենչը: Մերը գեղեցկացնում ու ազնվացնում էր Նրա վարքը: Մերն Աստծուց է: Անհավատարիմ սիրտն անկարող է սեր ծնել կամ առաջացնել: Դա կարելի է գտնել միայն այն սրտում, որտեղ իշխում է Հիսուսը: «Մենք սիրենք, որովհետև առաջ նա սիրեց մեզ»: Ա Հովհաննես 4.19: Աստվածային շնորհով նորոգված սրտում սերն է շարժիչ ուժը: Այն կերտում է բնավորությունը, կառավարում մղումները, հսկում կրքերը, ճնշում թշնամությունը և ազնվացնում զգացմունքները: Այդ սերը, փայլալավելով հոգում, քաղցրացնում է կյանքը և վեհացնող ազդեցություն սփռում շուրջբոլորը:

Երկու սխալ գոյություն ունի, որոնցից պետք է խստիվ զգուշանան Աստծո զավակները, հատկապես նրանք, ովքեր հենց նոր են սկսում վստահել Նրա շնորհին: Առաջինը, որն արդեն հիշատակել ենք, սեփական ուժերին վստահելն է՝ Աստծո հետ ներդաշնակ լինելու համար: Նա, ով ձգտում է սուրբ դառնալ օրենքը պահելու՝ իր սեփական գործերով, փորձում է անել անհնարինը: Այն ամենը, ինչ մարդ կարող է անել առանց Քրիստոս-

սի, պղծված է եասսիրությամբ ու մեղքով: Քրիստոսի շնորհն է միայն, որ կարող է հավատի միջոցով սուրբ դարձնել մեզ:

Հակառակ և ոչ պակաս վտանգավոր սխալ է այն կարծիքը, թե հավատն առ Քրիստոս ազատում է մարդուն Աստծո օրենքը պահելուց, թե մեր գործերը ոչ մի կապ չունեն մեր փրկության հետ, քանի որ հավատով ենք միայն մասնակից դառնում Քրիստոսի շնորհին:

Բայց այստեղ պետք է նշել, որ հնազանդությունն արտաքին համաձայնություն չէ լոկ, այլ սիրո ծառայություն: Աստծո օրենքը Նրա իսկ էության արտահայտությունն է, սիրո մեծ սկզբունքի մարմնավորումը և, հետևաբար, երկնքում ու երկրում Նրա կառավարության հիմքը: Եթե մեր սրտերը նորոգված են Աստծո նմանությամբ, եթե աստվածային սերը պատվաստված է հոգում, մի՞թե Աստծո օրենքը չի իրագործվի կյանքում: Երբ սիրո սկզբունքը դրված է սրտում, երբ մարդը նորոգված է իր Ստեղծողի պատկերով, իրագործվում է նոր ուխտի խոստումը. «Կղրնեմ իմ օրենքները նրանց սրտերի մեջ, և նրանց խորհուրդների վրա կգրեմ դրանք»: Եբրայեցիս 10.16: Եվ եթե օրենքը գրված է սրտի մեջ, մի՞թե այն չի ձևավորի կյանքը: Հնազանդությունը՝ սիրո և հավատարմության ծառայությունը, իսկական աշակերտության նշանն է: Սուրբ Գիրքն ասում է. «Սա է Աստծո սերը, որ նրա պատվիրանները պահենք»: «Ով որ ասում է, թե ճանաչում է նրան, և նրա պատվիրանները չի պահում, ստախոս է, և ճշմարտությունը չկա նրանում»: Ա Հովհաննես 5.3, 2.4: Հենց հավատն է և միայն հավատը, որը մարդուն, հնազանդությունից ազատելու փոխարեն, մասնակից է դարձնում Քրիստոսի շնորհին, ինչն էլ ընդունակ է դարձնում նրան հնազանդվելու:

Մենք փրկությունը չենք վաստակում մեր հնազանդությամբ, քանզի այն Աստծո ձրի պարգևն է, որ ընդունվում է հավատով: Իսկ հնազանդությունը հավատի պտուղն է: «Գիտեք, որ նա հայտնվեց, որպեսզի մեր մեղքերը վեր առնի. և նրանում մեղք չկա: Ով որ նրանում մնում է՝ չի մեղանչում, և ով որ մեղանչում

է՛ չի տեսել նրան, ոչ էլ ճանաչել է նրան»։ Ա Հովհաննէս 3.5, 6:

Սա է իսկական քննությունը: Եթէ մենք Քրիստոսում ենք, եթէ Աստծո սերը բնակվում է մեր մեջ, մեր զգացումները, մեր մտքերը, մեր նպատակները և մեր գործողությունները ներդաշնակ կլինեն Աստծո կամքին, որն արտահայտված է Իր սուրբ օրենքի պատվիրաններում: «Մանուկներ, թող ոչ ոք ձեզ չխաբի. նա, ով արդարություն է անում, արդար է, ինչպես Նա էլ արդար է»: Ա Հովհաննէս 3.7: Արդարության չափանիշը Աստծո սուրբ օրենքն է, որն արտահայտված է Սինայում տրված Տասը պատվիրաններում:

Այսպես կոչված «հավատն» առ Քրիստոս, որը մարդուն ազատում է Աստծուն հնազանդվելու պարտականությունից, ոչ թէ հավատ է, այլ մեծամտություն: «Շնորհով եք փրկված՝ հավատի ձեռով», բայց «հավատը, եթէ գործ չունենա, մեռած է»: Եփեսացիս 2.8, Հակոբոս 2.17: Հիսուսն Իր մասին, նախքան երկիր գալը, ասաց. «Քո կամքը կատարել կամեցա, ով Աստված, և քո օրենքն իմ սրտի մեջ է»: Սաղմոս 40.8: Եվ Իր համբարձումից անմիջապես առաջ Նա կրկին հռչակեց. «Ես պահեցի իմ Հոր պատվիրանները, և կենում եմ նրա սիրո մեջ»: Հովհաննէս 15.10: Սուրբ Գիրքն ասում է. «Եվ սրանով գիտենք, որ ճանաչեցինք նրան, եթէ նրա պատվիրանները պահենք... Ով որ ասում է, թէ նրանում է բնակվում, պետք է ինքն էլ այնպես գնա, ինչպես որ նա գնաց»: Ա Հովհաննէս 2.3-6: «Որովհետև Քրիստոսն էլ չարչարվեց մեզ համար, և մեզ էլ օրինակ թողեց, որ նրա քայլերին հետևենք»: Ա Պետրոս 2.21:

Հավերժական կյանքին հասնելու պայմանը այժմ էլ նույնն է, ինչ որ եղել է միշտ, ինչ որ կար Դրախտում՝ նախքան մեր նախածնողների անկումը. կատարյալ հնազանդություն Աստծո օրենքին, կատարյալ արդարություն: Եթէ հավիտենական կյանքը շնորհվեր որևէ այլ պայմանով՝ սրանից բացի, ապա ամբողջ տիեզերքի երջանկությունը վտանգի տակ կդրվեր: Հնարավորություն կստեղծվեր հավերժացնելու մեղքը՝ իր բե-

րած աղետների ու թշվառության ողջ շարանով հանդերձ:

Նախքան մեղանչելը՝ Ադամը կարող էր Աստծո օրենքին հնազանդվելու միջոցով արդար բնավորություն ձևավորել: Սակայն նա թերացավ այդ անել: Նրա մեղքի պատճառով մեր բնությունն ընկած է, և մենք չենք կարող ինքներս մեզ արդար դարձնել: Քանի որ մեղավոր ենք և անսուրբ, մենք չենք կարող կատարելապես հնազանդվել սուրբ օրենքին: Ինքներս արդարություն չունենք՝ բավարարելու Աստծո օրենքի պահանջները: Բայց Քրիստոսը ելք գտավ մեզ համար: Նա երկրում ապրեց այնպիսի փորձությունների ու գայթակորությունների մեջ, որոնց միջով մենք պիտի անցնենք: Նա կյանքում մեղք չգործեց: Նա մեռավ մեզ համար, և հիմա առաջարկում է Իր վրա վերցնել մեր մեղքերը և մեզ տալ Իր արդարությունը: Եթե դուք ձեզ հանձնում եք Նրան՝ ընդունելով Նրան որպես ձեր Փրկիչը, ապա, որքան էլ մեղավոր լինի ձեր կյանքը, հանուն Նրա՝ դուք համարվում եք արդար: Ձեր բնավորության փոխարեն ներկայացվում է Քրիստոսի բնավորությունը, և դուք ընդունվում եք Աստծո կողմից, կարծես մեղք չեք գործել:

Դեռ ավելին՝ Քրիստոսը վերափոխում է սիրտը: Հավատի միջոցով Նա բնակվում է ձեր սրտում: Քրիստոսի հետ այդ կապը դուք պետք է պահպանեք հավատի և ձեր կամքը մշտապես Նրան հնազանդեցնելու միջոցով: Եվ քանի դեռ այդպես եք վարվում, Նա ձեզանում կգործի կամենալն էլ, անելն էլ Իր բարեհաճության պես: Դուք կարող եք ասել. «Եվ որ հիմա կենդանի եմ մարմնով՝ Աստծո Որդու հավատով եմ կենդանի, ով ինձ սիրեց և իր անձը ինձ համար մատնեց»: Գաղատացիս 2.20: Հիսուսն այսպես ասաց Իր աշակերտներին. «Ոչ թե դուք եք խոսողները, այլ ձեր Հոր Հոգին, որ ձեզանում խոսում է»: Մատթեոս 10.20: Եվ քանի դեռ Քրիստոսն է գործում ձեզանում, դուք կդրսևորեք նույն ոգին և կանեք նույն բարի գործերը՝ արդարության, հնազանդության գործերը:

Այսպիսով, մենք ինքներս ոչինչ չունենք պարծենալու: Ինք-

նամեծարման ոչ մի հիմք չունենք: Մեր միակ հույսը մեզ վերագրվող Քրիստոսի արդարությունն է և այն արդարությունը, որը մեզանում և մեր միջոցով գործող Սուրբ Հոգու աշխատանքի արդյունքն է:

Խոսելով հավատի մասին՝ պետք է հաշվի առնել որոշ հանգամանքներ: Կա այնպիսի դավանանք, որը ոչ մի կապ չունի հավատի հետ: Աստծո գոյությունն ու հզորությունը և Նրա խոսքի ճշմարտությունը փաստեր են, որ նույնիսկ սատանան և նրա զորքը չեն կարող հերքել: Աստվածաշունչն ասում է, որ «դևերն էլ են հավատում և սարսափում» (Հակոբոս 2.19), բայց դա հավատ չէ: Ճշմարիտ հավատը ոչ թե պարզապես հավատալն է Աստծո խոսքին, այլ նաև կամքը Նրան ենթարկեցնելը: Հավատն այնտեղ է, ուր սիրտը նվիրված է Նրան, ուր հույզերը կենտրոնացված են Նրա վրա, հավատ, որը գործում է սիրով և մաքրում հոգին: Այս հավատի միջոցով է, որ սիրտը նորոգվում է Աստծո պատկերով: Եվ այն սիրտը, որն իր չնորոգված վիճակում ենթակա չէր Աստծո օրենքին, ոչ էլ կարող էր լինել, այժմ հաճույքով հնազանդվում է պատվիրաններին՝ սաղմոսերգուի հետ բացականչելով. «Որքա՛ն եմ սիրում քո օրենքը. ամեն օր այն է իմ մտածմունքը»: Սաղմոս 119.97: Եվ օրենքի արդարությունն իրականացվում է մեզանում, որ «մարմնով չենք առաջնորդվում, այլ Հոգով»: Հռոմեացիս 8.1:

Կան մարդիկ, ովքեր ճաշակել են Քրիստոսի ներողամիտ սերը և անկեղծորեն ցանկանում են Աստծո զավակները լինել, սակայն, գիտակցելով, որ իրենց բնավորությունն անկատար է, իրենց կյանքը՝ սխալական, պատրաստ են կասկածելու, թե իրո՞ք իրենց սրտերը նորոգված են եղել Սուրբ Հոգով: Այդպիսիներին ես կասեի. «Հուսահատված ետ մի քաշվեք»: Մենք հաճախ ստիպված կլինենք խոնարհվելու և արտասովելու Հիսուսի ոտքերի մոտ մեր թերությունների ու սխալների համար, բայց չպետք է վիատվել: Նույնիսկ եթե հաղթվել ենք թշնամուց, Աստծո կողմից թողնված, լքված ու մերժված չենք: Ո՛չ, Քրիստոսն

Աստծո աջ կողմն է, որ բարեխոսի մեզ համար: Սիրելի Հովհաննեսն ասել է. «Սա գրում եմ ձեզ, որ չմեղանչեք, իսկ եթե մեկը մեղանչի, բարեխոս ունենք Հոր մոտ՝ Հիսուս Քրիստոս արդարին»: Ա Հովհաննես 2.1: Եվ մի մոռացեք Քրիստոսի խոսքերը. «Հայրն ինքը սիրում է ձեզ»: Հովհաննես 16.27: Նա ուզում է վերադարձնել ձեզ Իր մոտ, Իր մաքրությունն ու սրբությունը արտացոլված տեսնել ձեզանում: Ու եթե միայն հանձնվեք Նրան, Նա, ով այդ բարի գործը սկսեց ձեզանում, առաջ կտանի այն մինչև Հիսուս Քրիստոսի օրը: Ավելի ջերմեռանդ առաքարեք, ավելի խորապես հավատացեք: Չվատահեղով մեր սեփական ուժերին՝ եկեք վատահենք մեր Փրկչի գործությանը և կփառավորենք Նրան, ով մեր դեմքի պայծառությունն է:

Որքան ավելի եք մոտենում Հիսուսին, այնքան ավելի սխալական եք երևում ձեր իսկ աչքերում, քանի որ ձեր տեսողությունն ավելի է պարզվում, իսկ հակադրությունը ձեր անկատարության և Նրա կատարելության միջև ավելի հստակ ու որոշակի է դառնում: Սա վկայում է այն մասին, որ սատանայի մոլորությունները կորցրել են իրենց ուժը, որ Աստծո Հոգու կենարար գործությունը բարձրացնում է ձեզ:

Այն սրտում, որը չի գիտակցում իր մեղավորությունը, Հիսուսի հանդեպ խոր սեր չի կարող արմատավորվել: Քրիստոսի շնորհով վերափոխված հոգին կհիանա Նրա աստվածային բնավորությամբ, բայց երբ մենք չենք տեսնում մեր բարոյական արատավորությունը, դա անսխալ վկայություն է այն մասին, որ դեռ չենք ըմբռնել Քրիստոսի գեղեցկությունն ու գերազանցությունը:

Որքան մեզանում ավելի քիչ բան տեսնենք գովեստի արժանի, այնքան ավելի շատ կտեսնենք այն մեր Փրկչի անսահման մաքրության ու քաղցրության մեջ: Մեր մեղավորության գիտակցումը մղում է մեզ դեպի Նա, ով կարող է ներել, ու երբ հոգին, զգալով իր անօգնականությունը, ձգվի դեպի Քրիստոսը, Նա կորստրի Իր գործությունը: Որքան կարիքի զգացումն

ավելի ուժգին քաշի մեզ դեպի Նա և դեպի Աստծո խոսքը, այն-
քան ավելի վեհ պատկերացում կունենանք Նրա բնավորության
մասին և այնքան ավելի հստակ կերպով կարտացոլենք Նրա
պատկերը:

ԱՃԵԼՈՎ ՀԱՄՆԵՆՔ ՔՐԻՍՏՈՍԻՆ

Գլուխ 8

Մեր վերափոխումը, որի շնորհիվ մենք Աստծո որդիներ ենք դառնում, Աստվածաշնչում ծնունդ է կոչվում: Այն նաև համեմատվում է սերմնացանի ցանած բարի սերմի ծլարձակման հետ: Նմանապես էլ նրանք, ովքեր հենց նոր են դարձի եկել Քրիստոսին, պետք է «նորածին երեխաների» նրման «աճեն», մինչև չափահաս տղամարդիկ և կանայք դառնան Քրիստոս Հիսուսում: ԱՊետրոս 2.2, Եփեսացիս 4.15: Կամ էլ դաշտում ցանված բարի սերմի պես նրանք պետք է աճեն և պտուղ բերեն: Եսայիան ասում է, որ նրանց պիտի «կոչեն արդարության բեկեկիներ, որ Տերը տնկել է իր փառավորության համար»: Եսայիա 61.3: Այսպես՝ բնության կյանքից օրինակներ են բերված, որպեսզի օգնեն մեզ ավելի լավ հասկանալու հոգևոր կյանքի խորհրդավոր ճշմարտությունները:

Մարդկային ողջ իմաստությունն ու հմտությունը անկարող են կյանք տալու բնության փոքրագույն առարկային անգամ: Միայն անձամբ Աստծուց տրված կյանքի շնորհիվ է, որ բույսերն ու կենդանիները կարող են ապրել: Միայն Աստծուց տրված կյանքի շնորհիվ է նաև, որ հոգևոր կյանք է ծնվում մարդկանց սրտերում: Մինչև մարդը «վերստին չծնվի», չի կարող հաղորդակից լինել այն կյանքին, որ Քրիստոսը եկավ տալու: Հովհաննես 3.3:

Ինչպես կյանքը, այնպես էլ աճն է: Աստված է հենց, որ կոկոնը ծաղիկ է դարձնում և ծաղիկը՝ պտուղ: Նրա ուժով է

սերմը աճում՝ «նախ խոտը, հետո հասկը, դրանից հետո էլ լցված ցորեն՝ հասկի մեջ»: Մարկոս 4.28: Մարգարեն էլ Իսրայելի մասին ասում է, որ «նա շուշանի պես պիտի ծաղկի»: «Նրանք պիտի կենդանանան ցորենով և ծաղկեն որթի պես»: Ովսե 14.5,7: Հիսուսը պատվիրում է մեզ «մտիկ տալու շուշանների, թե ինչպես են նրանք աճում»: Դուկաս 12.27: Բույսերն ու ծաղիկները աճում են ոչ թե իրենց կամքով կամ ջանքերով, այլ ընդունելով այն, ինչ Աստված նախատեսել է նրանց կյանքին ծառայելու համար: Երեխան, որքան էլ ջանք ու եռանդ թափի, չի կարող ավելացնել իր հասակը: Այդպես էլ՝ դուք չեք կարող ձեր սեփական ջանքով ու եռանդով հոգևոր աճ ապահովել: Բույսը կամ երեխան աճում են՝ ընդունելով իրենց շրջապատից այն, ինչ անհրաժեշտ է իրենց կյանքի համար. օդ, արևի լույս և սնունդ: Ինչ որ բնության այս պարզկներն են կենդանու կամ բույսի համար, նույնն էլ Քրիստոսն է նրանց համար, ովքեր վստահում են Նրան: Նա է նրանց «հավիտենական լույսը», «արևը և վահանը»: Եսայիա 60.19, Սաղմոս 84.11: Նա «ցողի պես պիտի լինի Իսրայելի համար», պիտի «վայր գա ինչպես անձրև հնձած խոտի վրա»: Ովսե 14.5, Սաղմոս 72.6: Նա է «կենդանի ջուրը», «Աստծո հացը ...որ երկնքից է իջնում և կյանք տալիս աշխարհին»: Հովհաննես 6.33:

Իր Որդու անօրինակ պարզևի մեջ Աստված ամբողջ աշխարհը շրջապատել է շնորհի մի մթնոլորտով, որը նույնքան իրական է, որքան օդը՝ երկրագնդի շուրջ: Բոլոր նրանք, ովքեր կընտրեն շնչելու այս կենսատու մթնոլորտում, կապրեն և կաճեն, մինչև հասուն տղամարդիկ և կանայք դառնան Քրիստոս Հիսուսում:

Ինչպես ծաղիկն է թեքվում դեպի արևը, որպեսզի նրա վառ ճառագայթների ներքո զարգացնի իր գեղեցկությունն ու համաչափությունը, այնպես էլ մենք պիտի թեքվենք դեպի Արդարության Արեգակը, որպեսզի երկնային լույսը շողա մեզ վրա և զարգացնի մեր բնավորությունը Քրիստոսի նմանությամբ:

Հիսուսը նույնն է սովորեցնում՝ ասելով. «Կացեք ինձանում, ես էլ՝ ձեզանում. ինչպես որ ճյուղն իրենից չի կարող պտուղ բերել, եթե որքում չմնա, այնպես էլ դուք չեք կարող, եթե ինձանում չմնաք... Առանց ինձ ոչինչ չեք կարող անել»: Հովհաննես 15.4, 5: Սուրբ կյանքով ապրելու համար դուք նույնքան կախված եք Քրիստոսից, որքան ճյուղը՝ մայր բնից՝ աճելու և պտուղ բերելու համար: Նրանից անկախ դուք կյանք չունեք: Դուք ուժ չունեք դիմակայելու փորձությանը կամ աճելու շնորհի ու սրբության մեջ: Կենալով Նրանում՝ դուք կարող եք ծաղկել: Կյանք ստանալով Նրանից՝ դուք չեք չորանա, ոչ էլ կմնաք անպտուղ: Դուք կնմանվեք ծառի, որը տնկված է գետի ջրերի մոտ:

Շատերը կարծում են, թե այդ գործի որոշ մասը ինքնուրույն պետք է անեն: Մեղքի թողություն ստանալու համար նրանք վստահել են Քրիստոսին, իսկ հիմա փորձում են իրենց ջանքերով արդար ապրել: Բայց ամեն այդպիսի ջանք ենթակա է ձախողման: Հիսուսն ասում է. «Առանց ինձ ոչինչ չեք կարող անել»: Մեր աճը շնորհի մեջ, մեր ուրախությունն ու օգտակարությունը՝ ամբողջը կախված է Քրիստոսի հետ մեր միությունից: Ամեն օր, ամեն ժամ Նրա հետ հաղորդակցվելու, Նրանում «կենալու» միջոցով է, որ մենք աճում ենք շնորհում: Նա ոչ միայն մեր հավատի Սկսողն է, այլ նաև Ավարտողը: Քրիստոսն է առաջինը և վերջինը: Նա պետք է մեզ հետ լինի ոչ միայն մեր ընթացքի սկզբում և վերջում, այլ նաև ամեն քայլափոխի՝ այդ ճամփին: Դավիթն ասում է. «Տիրոջը դրի իմ առաջին ամեն ժամանակ. որովհետև նա իմ աջ կողմն է՝ ես չեմ սասանվի»: Սաղմոս 6.8:

Կարող եք հարցնել. «Իսկ ես ինչպե՞ս կենամ Քրիստոսում»: Դիշտ այնպես, ինչպես ընդունեցիք Նրան սկզբում: «Ուրեմն՝ ինչպես Տեր Քրիստոս Հիսուսին ընդունեցիք, նրանում էլ գնացեք»: «Արդարը հավատով կապրի»: Կողոսացիս 2.6, Եբրայեցիս 10.38: Դուք անձնատուր եղաք Աստծուն՝ ամբողջովին Նրանը լինելու, Նրան ծառայելու և հնազանդվելու որո-

շումով, և ընդունեցիք Քրիստոսին որպես ձեր Փրկիչը: Դուք չէիք կարող ինքներդ քավել ձեր մեղքերը կամ փոխել ձեր սիրտը, սակայն, հանձնվելով Աստծուն, հավատացիք, որ Նա այս բոլորն արել է ձեզ համար՝ հանուն Քրիստոսի: Հավատով դուք դարձաք Քրիստոսինը և հավատով էլ պետք է աճեք Նրանում՝ տալով և վերցնելով: Դուք պետք է *տաք*, ինչ որ ունեք՝ ձեր սիրտը, ձեր կամքը, ձեր ծառայությունը, ինքներդ ձեզ հանձնեք Նրան՝ հնազանդվելով Նրա բոլոր պահանջներին, և պետք է *վերցնեք* ամենը՝ Քրիստոսին, որ բոլոր օրհնությունների լիությունն է, ով պետք է ապրի ձեր սրտում՝ լինելու ձեր ուժը, ձեր արդարությունը, ձեր հավիտենական օգնականը և գորացնի ձեզ՝ հնազանդվելու համար:

Ամեն առավոտ ձեզ նվիրաբերեք Աստծուն. թող սա ձեր ամենաառաջին գործը լինի: Աղոթեք այսպես. «Վերցրու ինձ, ո՛վ Տեր, ես ամբողջովին Քոնն եմ: Իմ բոլոր ծրագրերը բերում եմ Քո ոտքերի մոտ: Օգտագործիր ինձ այսօր Քո ծառայության մեջ: Ինձ հետ եղիր, և թող իմ բոլոր գործերը Քեզանում կատարվեն»: Եվ այդպես՝ ամեն օր: Ամեն առավոտ նվիրաբերեք ձեզ Աստծուն այդ օրվա համար: Ձեր բոլոր ծրագրերը վստահեք Նրան՝ իրականացնելու կամ խափանելու, ինչպես Նրա նախախնամությունը կորոշի: Այսպես, յուրաքանչյուր օր դուք կարող եք Աստծո ձեռքը հանձնել ձեր կյանքը, և այն գնալով ավելի ու ավելի կնճամվի Քրիստոսի կյանքին:

Կյանքը Քրիստոսում խաղաղ է և հանդարտ: Կարող եմ հազվադեպ լինել խանդավառ զգացումները, սակայն միշտ առկա են ներքին խաղաղությունն ու վստահությունը: Ձեր հույսը ոչ թե ձեր մեջ է, այլ Քրիստոսի: Ձեր թուլությունը միացած է Նրա ուժին, ձեր անզիտությունը՝ Նրա իմաստությանը, ձեր տկարությունը՝ Նրա կայուն գործությանը: Ուրեմն դուք չպետք է նայեք ինքներդ ձեզ և թույլ տաք, որ ձեր մտքերը կենտրոնանան ձեր անձի վրա, այլ նայեք Քրիստոսին: Անընդհատ մտածեք Նրա սիրո, Նրա բնավորության գեղեցկության ու կատա-

րելության մասին: Քրիստոսի անձնուրացությունը, Քրիստոսի նսեմացումը, Քրիստոսի մաքրությունն ու սրբությունը, Քրիստոսի անգուգական սերը. ահա թեմաներ, որոնց շուրջ մշտապես պետք է խորհել: Նրան սիրելով, Նրան ընդօրինակելով և Նրանից ամբողջությամբ կախված լինելով է, որ պետք է վերափոխվեք Նրա նմանությամբ:

Հիսուսն ասում է. «Կացեք ինձանում»: Այս բառերն իրենց մեջ հանգստության, կայունության ու վստահության գաղափար են բովանդակում: Եվ կրկին Նա կոչ է անում. «Ինձ մոտ եկեք ...և ես հանգիստ կտամ ձեզ»: Մատթեոս 11.28, 29: Սաղմոսերգուի բառերը նույն միտքն են արտահայտում. «Հանգիստ եղի՛ր Տերում և համբերությամբ սպասի՛ր նրան»: Սաղմոս 37.7 (*սնզլ. քարզլ.*): Եսայիան էլ հավաստիացնում է. «Հանդարտության ու վստահության մեջ կլինի ձեր գորությունը»: Եսայիա 30.15: Հանգիստ՝ չի նշանակում անգործություն, քանի որ Փրկչի հրավերում հանգստի խոստման մեջ կա նաև աշխատելու կոչ. «Ձեր վրա առեք իմ լուծը ...և հանգիստ կգտնեք»: Մատթեոս 11.29: Սիրտը, որն ամենից ավելի է ապավինում Քրիստոսին, ամենատեսանելուն ու ակտիվը կլինի Նրան ծառայելու մեջ:

Կենտրոնանալով անձի վրա՝ միտքը շեղվում է Քրիստոսից՝ կյանքի և գորության աղբյուրից: Այդ պատճառով էլ սատանան մշտապես ջանում է շեղել ուշադրությունը Փրկչից և, այդպիսով, խոչընդոտել հոգու միությանն ու հաղորդակցությանը Քրիստոսի հետ: Աշխարհիկ հաճույքները, կյանքի հոգսերը, նեղություններն ու վշտերը, այլոց կամ հենց ձեր վրիպումներն ու թերությունները՝ ահա թե ինչի վրա նա կձգտի կենտրոնացնել միտքը: Չգուշացեք նրա հնարքներից: Շատերին, ովքեր իրոք բարեխիղճ են և ցանկանում են ապրել Աստծո համար, նա շատ հաճախ դրդում է կենտրոնանալ իրենց սխալների ու թուլությունների վրա և այդպես, բաժանելով նրանց Քրիստոսից, նա փորձում է հաղթանակի հասնել: Չպետք է ուշադրություն

նը սևեռել անձի վրա՝ անհանգստանալով ու վախենալով, թե արդյո՞ք կփրկվենք: Այս բոլորը շեղում է մարդուն իր գորուքյան Աղբյուրից: Ձեր հոգու պահպանությունը հանձնեք Աստծուն և վստահեք Նրան: Խոսեք և խորհեք Հիսուսի մասին: Թող ձեր «ես»-ը անհետանա Նրանում: Մի կողմ դրեք բոլոր կասկածները, ձեզանից հեռացրեք վախը: Պողոս առաքյալի հետ միասին ասեք. «Եվ կենդանի եմ ոչ թե այլևս ես, այլ Քրիստոսն է կենդանի ինձանում. և ինչ որ հիմա կենդանի եմ մարմնով, Աստծո Որդու հավատով եմ կենդանի, ով ինձ սիրեց և իր անձը մատնեց ինձ համար»: Գաղատացիս 2.20: Հանգիստ առեք Աստծո մեջ: Նա ի վիճակի է պահելու այն, ինչ վստահել եք Իրեն: Եթե պահեք ձեզ Նրա ձեռքերում, Նա ձեզ ավելի քան հաղթող կդարձնի Նրա միջոցով, ով սիրեց ձեզ:

Երբ Քրիստոսը մարդկային բնություն հագավ, Նա մարդկությանը Իրեն կապեց սիրո մի այնպիսի շղթայով, որը, բացի մարդու ընտրությունից, ուրիշ ոչ մի ուժ չի կարող փշրել: Մատանան իր գայթակղություններով մշտապես կփորձի դրդել մեզ, որ կտրենք այդ կապը, այսինքն՝ ընտրենք կյանքն առանց Քրիստոսի: Ահա թե որտեղ պետք է մշտաբար ու լինենք, պայքարենք աղոթքների մեջ, որպեսզի ոչ մի բան չհրապուրի մեզ՝ *ընկրելու* մեկ այլ տիրոջ, քանի որ մենք միշտ ազատ ենք այդ անելու: Բայց եկեք մեր հայացքը սևեռենք Քրիստոսին, և Նա կպահպանի մեզ: Նայելով Հիսուսին՝ մենք ապահով ենք: Ոչինչ մեզ չի կարող դուրս քաշել Նրա ձեռքերից: Մշտապես նայելով Նրան՝ մենք «նույն պատկերի պես կերպարանափոխվում ենք փառքից դեպի փառք՝ ինչպես թե Տիրոջ Հոգուց»: Բ Կորնթացիս 3.18:

Հենց այսպես կարողացան առաջին աշակերտները նմանվել իրենց թանկագին Փրկչին: Երբ այդ աշակերտները լսեցին Հիսուսի խոսքերը, զգացին, որ Նրա կարիքն ունեն: Նրանք փնտրեցին, գտան և հետևեցին Նրան: Նրա հետ էին տանը, սեղանի շուրջ, առանձնատեղում, դաշտում: Նրա հետ

Էին, ինչպես աշակերտներն ուսուցչի հետ՝ ամեն օր սուրբ ճշմարտության դասեր ընդունելով Նրա շուրթերից: Նրանք նայում էին Նրան, ինչպես ծառաներն իրենց տիրոջը, որպեսզի իմանան իրենց պարտականությունը: Այդ աշակերտները մարդիկ էին «մեզ պես՝ կրքերի ենթակա»: Հակոբոս 5.17: Նրանք նույն պայքարը պետք է մղեին մեղքի դեմ: Նրանք նույն շնորհի կարիքն ունեին՝ սուրբ կյանքով ապրելու համար:

Նույնիսկ Հովհաննեսը՝ սիրելի աշակերտը, նա, ով ամենից ավելի արտացոլեց Փրկչի նմանությունը, բնականից այնքան էլ սիրալիր բնավորություն չուներ: Նա ոչ միայն ինքնահավան ու փառամոլ էր, այլ նաև անգուսպ և վիրավորվելիս՝ հիշաչար: Բայց երբ նրան բացահայտվեց Աստվածային Անձի բնավորությունը, նա գիտակցեց իր արատավորությունը և խոնարհվեց: Ուժն ու համբերությունը, գործությունն ու գործվանքը, վեհությունն ու հեզությունը, որ նա տեսավ Աստծո Որդու ամենօրյա կյանքում, նրա հոգին հիացմունքով ու սիրով լցրին: Օր օրի վրա նրա սիրտը տենչում էր Քրիստոսին, մինչև որ նրա «ես»-ը չանհետացավ Տիրոջ հանդեպ իր սիրո մեջ: Նրա հիշաչար ու փառասեր բնավորությունն իր տեղը զիջեց Քրիստոսի կերտող գործյանը: Սուրբ Հոգու վերակենդանացնող ազդեցությունը նորոգեց նրա սիրտը: Քրիստոսի սիրո ուժը վերափոխեց նրա բնավորությունը: Սա է Հիսուսի հետ միանալու ստույգ արդյունքը: Երբ Քրիստոսը բնակվում է սրտում, ողջ էությունը վերափոխվում է: Քրիստոսի Հոգին, Նրա սերը փափկեցնում են սիրտը, խոնարհեցնում հոգին և մտքերն ու ցանկությունները բարձրացնում առ Աստված, որ երկնքում է:

Երբ Քրիստոսը համբարձվեց երկինք, Նրա հետևորդները դեռևս զգում էին Նրա ներկայությունը: Դա անձնական ներկայություն էր՝ լի սիրով ու լույսով: Հիսուսը՝ Փրկիչը, ով քայլել, զրուցել ու աղոթել էր նրանց հետ միասին, ով հույս և մխիթարություն էր բերել նրանց սրտերին, նրանցից վերցվեց երկինք՝ խաղաղության պատգամն Իր շուրթերին, ու երբ հրեշ-

տակների ամպն ընդունեց Նրան, նրանք հեռվից լսեցին Նրա ձայնը. «Ահա ես ձեզ հետ եմ ամեն օր՝ մինչև աշխարհի վերջը»: Մատթեոս 28.20: Նա երկինք էր համբարձվել մարդկային կերպարանքով: Նրանք գիտեին, որ Նա, թեև կանգնած Աստծո գահի առջև, իրենց ընկերն ու Փրկիչն է դեռ, որ Նրա սերն անփոփոխ է, և որ Նա իրեն նույնացրել է տառապյալ մարդկության հետ: Նա Աստծո առջև ներկայացնում է Իր թանկագին արյան արժանիքները՝ ցույց տալով Իր վիրավոր ձեռքերն ու ոտքերը՝ հիշեցնելու այն գինը, որ վճարել էր Իր փրկյալների համար: Նրանք գիտեին, որ Նա համբարձվել է երկինք՝ իրենց համար տեղ պատրաստելու, և որ գալու է նորից՝ Իր մոտ առնելու իրենց:

Համբարձումից հետո հանդիպելով իրար՝ նրանք բուռն ցանկություն ունեին իրենց խնդրանքները Հորը ներկայացնելու Հիսուսի անունով: Հանդիսավոր ակնածանքով նրանք խոնարհվեցին աղոթքի՝ կրկնելով խոստումը. «Ինչ որ Հորից խնդրեք իմ անունով, կտա ձեզ: Մինչև հիմա ոչինչ չխնդրեցիք իմ անունով. խնդրեցեք՝ և կառնեք, որ ձեր ուրախությունը կատարյալ լինի»: Հովհաննես 16.23, 24: Նրանք ավելի ու ավելի բարձր էին պարզում հավատի ձեռքը՝ հիշելով հզոր փաստարկը. «Քրիստոսը, որ մեռավ, և ավելին, որ հարություն էլ առավ, Աստծո աջ կողմն է, որ բարեխոսի մեզ համար»: Հռոմեացիս 8.34: Եվ Պենտեկոստեն նրանց բերեց Մխիթարիչի ներկայությունը, ում մասին Քրիստոսն ասել էր. «Ձեզ հետ կլինի»: Եվ հետո ավելացրել էր. «Լավ է ձեզ համար, որ ես գնամ, որովհետև եթե չգնամ, Մխիթարիչը չի գա ձեզ մոտ, բայց եթե գնամ, նրան կողարկեմ ձեզ մոտ»: Հովհաննես 14.17, 16.7: Այդ օրվանից Քրիստոսը Սուրբ Հոգու միջոցով մշտապես պիտի բնակվեր Իր զավակների սրտերում: Նրանց միությունը Նրա հետ ավելի սերտ էր, քան երբ անձամբ նրանց հետ էր: Ներբնակվող Քրիստոսի լույսը, սերն ու զորությունը արտացոլվում էին նրանց մեջ, այնպես որ մարդիկ նայելով՝

«գարմանում էին. միայն ճանաչում էին նրանց, որ Հիսուսի հետ էին»: Գործք առաքելոց 4.13:

Ինչ որ Քրիստոսն Իր աշակերտների համար էր, Նա ուզում է այսօր լինել Իր գավակների համար, քանի որ այն վերջին աղոթքում՝ Իր շուրջը հավաքված աշակերտների փոքր խմբի հետ, Նա ասաց. «Ոչ թե միայն նրանց համար եմ աղաչում, այլ նրանց համար էլ, ովքեր նրանց խոսքով կհավատան ինձ»: Հովհաննես 17.20:

Հիսուսն աղոթեց մեզ համար և խնդրեց, որ մեկ լինենք Իր հետ, ինչպես Ինքն է մեկ Հոր հետ: Ինչպիսի՞ միություն: Փրկկիչն Իր մասին ասաց. «Որդին իրենից ոչինչ չի կարող անել», «Հայրը, որ ինձանում բնակվում է, նա է անում այդ գործերը»: Հովհաննես 5.19, 14.10: Ուրեմն, եթե Քրիստոսն ապրում է մեր սրտերում, Նա կգործի մեզանում «կամենալն էլ, անելն էլ՝ իր բարեհաճության պես»: Փիլիպպեցիս 2.13: Մենք պետք է աշխատենք այնպես, ինչպես Նա աշխատեց՝ դրսևորելով միևնույն ոգին: Եվ այսպես՝ սիրելով Նրան և կենալով Նրանում՝ «կաճենք նրանում ամեն բանով, ով գլուխն է՝ Քրիստոսը»: Եփեսացիս 4.15:

ԱՊՐԵԼ՝ ՆՇԱՆԱԿՈՒՄ Է ՏԱԼ

Գլուխ 9

Աստված տիեզերքի, կյանքի, լույսի և ուրախության աղբյուրն է: Ինչպես լույս է ճառագայթում արեգակից, ինչպես ջրի շիթեր են բխում կենդանի աղբյուրից, այնպես էլ օրհնություններ են հեղվում Նրանից Իր բոլոր արարածների վրա: Եվ որտեղ էլ որ Աստծո կյանքը առկա է մարդկանց սրտերում, այն դուրս է հորդում՝ ողողելով մյուսներին սիրով և օրհնությամբ:

Ընկած մարդկանց վեհացնելու և փրկագնելու մեջ էր մեր Փրկչի ուրախությունը: Հանուն դրա՝ Նա Իր կյանքը թանկ չհամարեց, այլ խաչը հանձն առավ՝ արհամարհելով ամոթը: Այդպես էլ հրեշտակներն են մշտապես զբաղված՝ աշխատելով երջանկացնել ուրիշներին: Սա է նրանց ուրախությունը: Այն, ինչ եսասեր սրտերը նվաստացուցիչ ստրկություն կհամարեին՝ ծառայել նրանց, ովքեր թշվառ և ամեն բանում, թե՛ էությանը և թե՛ կարգով, ավելի ցածր են, անմեղ հրեշտակների զբաղմունքն է: Ամբողջ երկինքը լցված է Քրիստոսի անձնագոհ սիրո ոգով, և հենց այդ ոգին է երկնքի երանության բուն էությունը: Սա է այն ոգին, որով պետք է ներշնչված լինեն և՛ Քրիստոսի հետևորդները, և՛ այն գործը, որ նրանք պիտի կատարեն:

Երբ Քրիստոսի սերը փայլալավում է սրտում, այն թաքցնել հնարավոր չէ, ինչպես անհնար է թաքցնել անուշահոտ բուրմունքը: Դրա սուրբ ազդեցությունը կզգան բոլորը, ում հետ մենք շփվում ենք: Քրիստոսի ոգին սրտում, անապատում բխող աղբյուրի պես, հորդում է կյանք տալու բոլորին՝ ծարավ առաջացնելով մեռնողների մեջ՝ խմելու կյանքի ջուրը:

Քրիստոսի հանդեպ սերը ցանկություն կարթնացնի մարդկությանը օրհնելու և վեհացնելու համար աշխատել այնպես, ինչպես Նա աշխատեց: Այն կողմի սիրո, քնքշության ու կարեկցանքի բոլոր արարածների հանդեպ, ովքեր գտնվում են երկնային Հոր խնամքի տակ:

Փրկիչը երկրում հեշտ կյանքով չսպրեց՝ ծառայելով Ինքն Իրեն, այլ չարքաշ աշխատանքով, համառ ու անխոնջ ջանքերով նվիրվեց ընկած մարդկության փրկությանը: Մտորից մինչեւ Գողգոթա Նա անցավ ինքնուրացության ճանապարհով և չխուսափեց ծանր խնդիրներից, ցավոտ ճամփորդություններից, հոգնեցուցիչ խնամքից ու աշխատանքից: Նա ասաց. «Մարդու Որդին չեկավ, որ իրեն ծառայեն, այլ որ ինքը ծառայի և շատերի փոխարեն իր անձը փրկանք տա»: Մատթեոս 20.28: Սա էր Նրա կյանքի միակ մեծ նպատակը: Մնացած ամեն բան երկրորդական էր և օժանդակող: Աստծո կամքը կատարելը և Իր գործն ավարտելը Փրկչի հացն ու ջուրն էր: Անձնականն ու շահախնդրությունը տեղ չունեին Նրա աշխատանքում:

Այդպես էլ նրանք, ովքեր հաղորդակից են Քրիստոսի շնորհին, պատրաստ կլինեն ցանկացած զոհաբերության, որպեսզի մյուսներն էլ, ում համար Նա մեռավ, կիսեն երկնային պարգևը: Նրանք հնարավոր ամեն բան կանեն՝ ավելի լավը դարձնելու աշխարհը, որտեղ ապրում են: Այս ոգին ստույգ կերպով վկայում է, որ հոգին իսկապես վերածնված է: Մարդը գալիս է Քրիստոսի մոտ ոչ ավելի շուտ, քան երբ նրա սրտում ցանկություն է արթնանում հայտնելու մյուսներին, թե ինչ թանկահին ընկեր է գտել հանձին Հիսուսի: Փրկարար և սրբագործող ճշմարտությունը չի կարող թաքնված մնալ նրա սրտում: Եթե մենք հագել ենք Քրիստոսի արդարությունը և լցված ենք Նրա ներբնակվող Հոգու ուրախությամբ, մենք չենք կարող լուռ մնալ: Եթե ճաշակել և տեսել ենք, որ Տերը քաղցր է, մենք ասելիք կունենանք: Փիլիպպոսի պես, երբ նա գտավ Փրկչին, մենք Նրա մոտ կհրավիրենք մյուսներին: Մենք կձգտենք

նրանց ներկայացնել Քրիստոսի գրավչությունը և գալիք աշխարհի անտեսանելի իրողությունները: Մենք անգուսպ ցանկություն կունենանք քայլելու այն արահետով, որով Քրիստոսն է անցել: Մենք սրտանց կփափագենք, որ մեր շրջապատի մարդիկ տեսնեն «Աստծո Գառանը, ով իր վրա է վերցնում աշխարհի մեղքը»: Հովհաննես 1.29:

Եվ մյուսներին օրհնելու ջանքերը օրհնությամբ կանդրադառնան հենց մեզ վրա: Այս նպատակն էր հետապնդում Աստված՝ մեզ մասնակից դարձնելով փրկության ծրագրին: Նա մարդկանց առավելություն շնորհեց հաղորդակից դառնալու աստվածային էությանը, որպեսզի նրանք էլ իրենց հերթին օրհնությունները փոխանցեն իրենց դրացիներին: Սա բարձրագույն պատիվն է և մեծագույն ուրախությունը, որ Աստված կարող էր տալ մարդկանց: Նրանք, ովքեր այդպիսով մասնակից են դառնում սիրո ծառայությանը, ամենամոտն են բերվում իրենց Արարչին:

Աստված կարող էր Ավետարանի լուրը և սիրո ծառայության ամբողջ գործը վստահել երկնային հրեշտակներին: Նա կարող էր այլ միջոցներ օգտագործել Իր նպատակն իրագործելու համար, սակայն Իր անսահման սիրով Նա որոշեց մեզ գործակից դարձնել Իրեն, Քրիստոսին և հրեշտակներին, որպեսզի մենք կիսենք այն օրհնությունը, ուրախությունն ու հոգևոր վերելքը, որին հանգեցնում է այս անշահախնդիր ծառայությունը:

Քրիստոսը կարեկցում է մեզ, երբ մենք մասնակցում ենք Նրա տառապանքներին: Ամեն մի անձնագոհ արարք՝ հանուն ուրիշների բարօրության, ուժեղացնում է բարեգործության ոգին տվողի սրտում՝ ավելի սերտորեն կապելով նրան աշխարհի Փրկչի հետ, ով «հարուստ էր», սակայն «ձեզ համար աղքատացավ, որ դուք նրա աղքատությունով հարստանաք»: Բ Կորնթացիս 8.9: Եվ միայն այն դեպքում կարող է կյանքը օրհնություն լինել մեզ համար, երբ մենք իրականացնենք մեզ ստեղծելու աստվածային նպատակը:

Եթե գնաք աշխատելու, ինչպես Քրիստոսը պատվիրել է Իր աշակերտներին, և հոգիներ շահեք Նրա համար, ավելի խոր փորձառության, աստվածային բաներում ավելի մեծ գիտելիքներ ձեռք բերելու կարիք կզգաք և սոված ու ծարավ կլինեք արդարության: Դուք կաղաչեք Աստծուն, ձեր հավատը կգորանա, և ձեր հոգին ավելի անհագ տենչով կըմպի փրկության աղբյուրից: Հանդիպելով ընդդիմության ու փորձությունների՝ դուք կմղվեք դեպի Աստվածաշունչն ու աղոթքը: Դուք կաճեք Քրիստոսի շնորհի ու գիտության մեջ և հարուստ փորձ ձեռք կբերեք:

Ուրիշներին անշահախնդիր ծառայելու ոգին խորություն, կայունություն և քրիստոսանման գրավչություն է հաղորդում մարդու բնավորությանը և խաղաղություն ու երջանկություն է բերում նրան: Չգտումները վեհանում են, այլևս տեղ չի մնում ծուլության ու եսասիրության համար: Նրանք, ովքեր այսպես զարգացնում են քրիստոնեական շնորհները, կաճեն և կգորանան Աստծո գործում: Նրանք կունենան հոգևոր խորաթափանցություն, հաստատուն, աճող հավատ և մեծ գործություն աղոթքում: Նրանց սրտերը շարժող Աստծո Հոգին, ի պատասխան աստվածային հպման, կյանքի է կոչում հոգու սրբազան ձգտումները: Նրանք, ովքեր այսպես իրենց նվիրաբերում են ուրիշների բարօրության անշահախնդիր ծառայությանը, ամենահաստատ կերպով իրականացնում են իրենց իսկ փրկությունը:

Շնորհում աճելու միակ ուղին այն գործի անշահախնդիր կատարումն է, որի մեջ Քրիստոսը հանձնարարել է մեզ մեր ուժերի չափով ներգրավվելու՝ նրանց օրհնելու և օգնելու նպատակով, ովքեր զգում են մեր օգնության կարիքը: Ուժը ձեռք է բերվում վարժություններով, և գործունեությունը ապրելու միակ պայմանն է: Նրանք, ովքեր փորձում են քրիստոնյայի կյանք վարել՝ պասիվորեն ընդունելով շնորհի օրհնությունները, պարզապես նման են ձրիակերների: Եվ ինչպես հոգևոր

աշխարհում, այնպես էլ բնության մեջ դա միշտ հանգեցնում է այլասերման ու քայքայման: Նա, ով հրաժարվում է մարգել իր վերջույթները, շուտով կկորցնի դրանք օգտագործելու ամբողջ ուժը: Այդպես էլ քրիստոնյան, ով չի օգտագործում իր աստվածատուր ուժերը, ոչ միայն կթերանա աճելով հասնել Քրիստոսին, այլ կկորցնի նաև այն ուժը, որ առաջ ուներ:

Քրիստոսի եկեղեցին գործակալություն է, որը հիմնված է Աստծո կողմից՝ մարդկանց փրկության համար: Նրա առաքելությունն է՝ Ավետարանը տանել աշխարհին, և այդ պարտականությունը դրված է բոլոր քրիստոնյաների վրա: Յուրաքանչյուրն իր տաղանդների և հնարավորությունների չափով պետք է իրականացնի Փրկչի հանձնարարությունը: Մեզ բացահայտված Քրիստոսի սերը պարտական է դարձնում մեզ բոլոր նրանց առաջ, ովքեր Նրան չեն ճանաչում: Աստված մեզ լույս է տվել ոչ թե նրա համար, որ միայն ինքներս վայելենք, այլ որ այն կիսենք նրանց հետ:

Եթե Քրիստոսի հետևորդները քաջ գիտակցեին իրենց պարտքը, հազարավորներ կլինեին այնտեղ, ուր այսօր մեկն է՝ հռչակելու բարի լուրը հեթանոս երկրներում: Եվ ովքեր չէին կարողանա անձամբ ներգրավվել, կօժանդակեին այդ գործին իրենց միջոցներով, կարեկցանքով և աղոթքներով: Իսկ քրիստոնյա երկրներում շատ ավելի եռանդուն աշխատանք կտարվեր հոգիների համար:

Կարիք չկա գնալու հեթանոս երկրներ կամ թողնելու ընտանիքը, եթե մեր պարտքն է հենց այդ շրջանակում աշխատել Քրիստոսի համար: Մենք կարող ենք դա անել տանը, եկեղեցում, նրանց մեջ, ում հետ շփվում ենք կամ միասին աշխատում:

Մեր Փրկչի երկրային կյանքի մեծ մասն անցավ Նազարեթի հյուսնանոցում՝ համբերատար և տքնաջան աշխատանքում: Սպասավոր հրեշտակներն ուղեկցում էին կյանքի Տիրոջը, երբ Նա կողք կողքի քայլում էր գյուղացիների և բան-

վորների հետ՝ նրանցից չճանաչված և չհարգված: Նա Իր առաքելությունն Իր համեստ աշխատանքում կատարում էր նույնքան հավատարմորեն, որքան հիվանդին բժշկելիս կամ Գալիլեայի լճի փոթորկահույզ ափքների վրա քայլելիս: Այդպես էլ մենք՝ կյանքի ամենահամեստ պարտականություններում և ամենացածր դիրքերում կարող ենք քայլել և աշխատել Հիսուսի հետ:

Առաքյալն ասում է. «Ամեն մարդ ինչ կոչումի մեջ որ կանչվեց, եղբայրներ, թող դրանում էլ մնա Աստծո առաջին»: Ա Կորնթացիս 7.24: Ձեռներեցն իր գործը կարող է վարել այնպես, որ իր հավատարմությամբ փառավորի իր Տիրոջը: Եթե նա Քրիստոսի ճշմարիտ հետևորդ է, նա իր կրոնը կդրսևորի իր բոլոր գործարքներում և մարդկանց կբացահայտի Քրիստոսի ոգին: Արիեստավորը կարող է Նրա բարեխիղճ և հավատարիմ ներկայացուցիչը լինել, ով չարքաշ աշխատանքով Իր համեստ պարտքն էր կատարում Գալիլեայի բլուրների մեջ: Նա, ով կրում է Քրիստոսի անունը, պետք է այնպես աշխատի, որ մյուսները, տեսնելով նրա բարի գործերը, մղվեն փառավորելու իրենց Արարչին և Փրկչին:

Շատերն իրենց պարզևները չեն օգտագործում Քրիստոսի ծառայության մեջ՝ պատճառաբանելով, թե մյուսներն ավելի գերազանց ունակություններ և առավելություններ ունեն: Այնպիսի կարծիք է ստեղծվել, թե միայն հատուկ տաղանդներով օժտված մարդիկ են պահանջվում՝ իրենց ընդունակությունները Աստծո ծառայությանը նվիրաբերելու համար: Տաղանդները, շատերի պատկերացմամբ, տրված են միայն ընտրյալ խավի, իսկ մյուսներն, իհարկե, կանչված չեն կիսելու չարչարանքներն ու վարձքը: Սակայն առակն այդպես չի ասում: Կանչելով իր ծառաներին՝ տանտերը ամեն մեկին տվեց *իր* գործը:

Կյանքի ամենահամեստ պարտականություններն անգամ մենք պիտի կատարենք սիրո ոգով՝ «ինչպես Տիրոջ համար»: Կողոսացիս 3.23: Եթե Աստծո սերը սրտում է, այն կդրսևորվի

կյանքում: Մեզանից տարածվող Քրիստոսի անուշահոտ բուր-
մունքը կմեծացնի և կօրհնի մեր ազդեցությունը:

Դուք չպետք է սպասեք ինչ-որ մեծ հնարավորությունների
կամ ակնկալեք ձեռք բերելու արտակարգ ունակություններ՝
նախքան կզնաք աշխատելու Աստծո համար: Չպետք է մտա-
հոգվեք, թե աշխարհն ինչ կմտածի ձեր մասին: Եթե ձեր ամեն-
օրյա կյանքը վկայում է ձեր հավատի մաքրության ու անկեղ-
ծության մասին, և մյուսները համոզված են, որ ցանկանում եք
օգտակար լինել իրենց, ձեր ջանքերն իզուր չեն անցնի:

Քրիստոսի ամենախոնարհ ու ամենաաղքատ աշակերտներ-
ը կարող են օրհնություն լինել մյուսների համար: Հնարավոր
է՝ նրանք չգիտակցեն, որ ինչ-որ հատուկ բարի գործ են անում,
բայց իրենց ականա ազդեցությամբ կարող են օրհնություն-
ների հեղեղ առաջ բերել, որը կընդլայնվի ու կխորանա, և դրա
օրհնյալ հետևանքների մասին, հնարավոր է, պատկերացում
անգամ չունենան մինչև վերջնական հատուցման օրը: Նրանք
չգիտեն և չեն գում, որ ինչ-որ մեծ գործ են անում: Նրանցից
չի պահանջվում մտահոգվել հաջողության մասին: Միայն
պետք է հանդարտ առաջ գնալ՝ հավատարմորեն կատարելով
այն գործը, որ Աստծո նախախնամությունը հանձնարարում
է, և նրանց կյանքը իզուր չի անցնի: Նրանց հոգիներն ավելի
ու ավելի կաճեն Քրիստոսի նմանությամբ: Նրանք համագոր-
ծակցում են Աստծո հետ այս կյանքում՝ պատրաստվելով ավելի
վեհ գործի և գալիք կյանքի անմար ուրախությանը:

ՃԱՆԱԶԵՆՔ ԱՍՏԾՈՒՆ

Գլուխ 10

Բազմաթիվ են ուղիները, որոնցով Աստված բացահայտում է Իրեն և ձգտում հաղորդակցվել մեզ հետ: Բնությունն անդադար դիմում է մեր զգայարաններին: Բաց սիրտը կտապավորվի Աստծո սիրով ու փառքով՝ բացահայտված Նրա ստեղծագործության մեջ: Ուշադիր ականջը կլսի և կհասկանա Աստծո ձայնը, որ դիմում է մեզ բնության երևույթների միջոցով: Կանաչ դաշտերը, վեհասքանչ ծառերը, բողբոջներն ու ծաղիկները, լողացող ամպերը, թափվող անձրևը, խոխոջուն առվակը և երկինքների փառքը խոսում են մեր սրտերի հետ և հրավիրում մեզ ծանոթանալու Նրա հետ, ով ստեղծել է այդ բոլորը:

Մեր Փրկիչն Իր թանկարժեք դասերը կապում էր բնության երևույթների հետ: Ծառերն ու թռչունները, դաշտի ծաղիկներն ու բլուրները, լճերն ու գեղեցիկ երկինքը, ինչպես նաև առօրյա կյանքի իրադարձություններն ու միջավայրը. այս բոլորը կապվում էին ճշմարտության խոսքերի հետ, որպեսզի Նրա դասերն ավելի հաճախ մտաբերվեն ու հիշվեն նույնիսկ չարքաշ կյանքի հոգսերի մեջ:

Աստված կամենում է, որ Իր զավակները գնահատեն Իր գործերը և հիանան այն պարզ, հանդարտ գեղեցկությամբ, որով Նա զարդարել է մեր երկրային տունը: Նա սիրում է գեղեցկությունը և, արտաքին ամեն գրավչությունից առավել, սիրում է բնավորության գեղեցկությունը: Նա կամենում է, որ մենք ձևավորենք մաքուր և պարզ բնավորություն՝ ծաղիկների մեղմ հրապուրանքը:

Եթե միայն լսենք, Աստծո ստեղծագործությունները հնազանդության ու վստահության թանկարժեք դասեր կսովորեցնեն մեզ: Աստղերից, որոնք տիեզերքի անսահմանության մեջ դարեդար անցնում են իրենց համար սահմանված ուղին, մինչև փոքրագույն ատոմը՝ ամեն բան բնության մեջ հնազանդ է Արարչի կամքին: Եվ Աստված հոգ է տանում ամեն բանի համար, պահում և հսկում է այն ամենը, ինչ ստեղծել է: Նա, ով տիեզերքի անհունության մեջ պահում է անթիվ աշխարհները, միևնույն ժամանակ հոգում է փոքրիկ դարչնագույն ճնճղուկի կարիքները, որն աներկյուղ երգում է իր համեստ երգը: Երբ մարդիկ գնում են իրենց առօրյա աշխատանքին կամ խոնարհվում են աղոթքի, երբ պառկում են քնելու կամ առավոտյան արթնանում են, երբ հարուստը խնջույք է անում իր պալատում, կամ երբ աղքատն իր երեխաներին հավաքում է աղքատիկ սեղանի շուրջ՝ ամենքը գտնվում են երկնային Հոր քնքուշ հսկողության տակ: Ոչ մի արցունք չի թափվում, որն Աստված չնկատի: Ոչ մի ժպիտ չի վրիպում Նրա հայացքից:

Եթե միայն լիովին հավատալիք սրան, բոլոր անտեղի մտահոգությունները կվերանային: Մեր կյանքն այսքան լցված չէր լինի հիասթափությամբ, ինչպես հիմա, քանի որ ամեն բան՝ մեծ թե փոքր, կհանճնվեր Աստծո ձեռքը, ով չի շփոթվում հոգսերի շատությունից, ոչ էլ հոգնում է դրանց ծանրությունից: Այն ժամանակ մենք կվայելեինք հոգու հանգստություն, որն այնքան օտար է շատերին:

Երբ դուք հիանում եք երկրի հրապուրիչ գեղեցկությամբ, մտածեք գալիք աշխարհի մասին, որը երբեք չի կրի մեղքի կամ մահվան ախտը, որտեղ բնության վրա չի ընկնի անեծքի ստվերը: Փորձեք պատկերացնել փրկվածների տունը և հիշեք, որ այն իրականում ավելի փառավոր է, քան ձեր ամենավառ երևակայությունը կարող է պատկերել: Բնության բազմաթիվ պարզևների մեջ մենք տեսնում ենք Նրա փառքի միայն թույլ առկայծումը: Գրված է. «Ինչ որ աչք չտեսավ, և ականջ չլսեց

և մարդու սիրտ չընկավ, այն պատրաստեց Աստված Իրեն սիրողների համար»: Ա Կորնթացիս 2.9:

Բանաստեղծն ու բնագետը շատ բան կասեն բնության մասին, բայց քրիստոնյան է միայն, որ բարձրագույն գնահատանքով կվայելի երկրի գեղեցկությունը, որովհետև նա ճանաչում է Աստծո ձեռքի գործը և ամեն մի ծաղկի, թփի և ծառի մեջ տեսնում է Աստծո սերը: Ոչ ոք չի կարող լիովին գնահատել բլրի և հովտի, գետի և ծովի նշանակությունը, ով դրանք չի դիտում որպես մարդու հանդեպ Աստծո սիրո արտահայտություն:

Աստված մեզ հետ խոսում է Իր նախախնամության և սրտի վրա Իր Հոգու ազդեցության միջոցով: Մեզ շրջապատող պարագաների, մեր շուրջը կատարվող ամենօրյա փոփոխությունների մեջ մենք կարող ենք թանկարժեք դասեր գտնել, եթե միայն մեր սրտերը բաց են դրանք ընկալելու համար: Սաղմոսերգուն, հետևելով Աստծո նախախնամության աշխատանքին, ասում է. «Երկիրը լիքն է Տիրոջ ողորմությունով»: Սաղմոս 33.5: «Ով որ իմաստուն է, որ այս բաները նկատի, նա կհասկանա Տիրոջ ողորմությունները»: Սաղմոս 107.43:

Աստված խոսում է մեզ հետ Իր խոսքի միջոցով, որում ավելի հստակորեն են բացահայտված Նրա բնավորությունը, Նրա վերաբերմունքը մարդկանց նկատմամբ և փրկագնման մեծ գործը: Սուրբ Գիրքը մեր առջև բացում է նահապետների ու մարգարեների և հին դարերի մյուս սուրբ մարդկանց պատմությունը: Նրանք մարդիկ էին «մեզ պես՝ կրքերի ենթակա»: Հակոբոս 5.17: Մենք տեսնում ենք, թե ինչպես են նրանք մեզ նման պայքարում հուսահատության մեջ, ինչպես են մեզ նման ընկնում փորձության ժամանակ, սակայն զորանում են կրկին ու հաղթում Աստծո շնորհիվ: Այս ամենը տեսնելով՝ մենք քաջալերվում ենք արդարության համար մղվող մեր պայքարում: Երբ կարդում ենք նրանց թանկարժեք փորձառությունների, նրանց վայելած լույսի, սիրո և օրհնության, իրենց տրված

շնորհի միջոցով նրանց արած գործի մասին, այն ոգին, որով ներշնչված են եղել նրանք, սուրբ մրցակցության կրակ է վառում մեր սրտերում և ցանկություն՝ բնավորությամբ նմանվելու նրանց և նրանց պես քայլելու Աստծո հետ:

Հին Կտակարանի գրքերի վերաբերյալ Հիսուսն ասել է. «Նրանք են, որ իմ մասին վկայում են»: Հովհաննես 5.39 (*անգլ. քարգու.*): Եվ որքան ավելի ճշմարտացի են այս խոսքերը Նոր Կտակարանի վերաբերյալ, որը նույնպես վկայում է Փրկչի մասին, Նրա, ում մեջ կենտրոնացված են հավերժական կյանքի մեր բոլոր հույսերը: Այո, ամբողջ Աստվածաշունչը պատմում է Քրիստոսի մասին: Արարչագործության վերաբերյալ առաջին տողերից՝ «Քանի որ առանց նրա ոչինչ չեղավ, ինչ որ եղավ», մինչև վերջին խոստումը՝ «Ահա գալիս եմ շուտով», մենք կարդում ենք Նրա գործերի մասին և լսում Նրա ձայնը: Հովհաննես 1.3, Հայտնություն 22.12: Եթե ուզում եք ծանոթանալ Փրկչի հետ, ուսումնասիրեք Սուրբ Գիրքը:

Թող ձեր ողջ սիրտը լցվի Աստծո խոսքով: Այն կենդանի ջուր է և կհագեցնի ձեր այրող ծարավը: Այն կյանքի հաց է՝ տրված երկնքից: Հիսուսն ասում է. «Եթե մարդի Որդու մարմինը չուտեք և նրա արյունը չխմեք, կյանք չունեք ձեր անձերում»: Եվ այսպես է բացատրում Իր խոսքերը. «Այն խոսքերը, որ ասում են ձեզ, հոգի և կյանք են»: Հովհաննես 6.53, 63: Մեր մարմինները կազմված են նրանից, ինչ ուտում և խմում ենք: Նույնն էլ հոգևոր ոլորտում է. ինչի մասին որ խորհում ենք, այն էլ ձևավորում և զորացնում է մեր հոգևոր էությունը:

Հրեշտակներն ուզում են ներթափանցել փրկագնման թեմայի մեջ, և դա է լինելու փրկվածների ուսումնասիրության ու օրհներգության նյութը հավիտենության անվախճան դարերի ընթացքում: Մի՞թե չարժե այն խորապես ուսումնասիրել հիմա: Հիսուսի անսահման ողորմությունն ու սերը, Նրա զոհը՝ քերված հանուն մեզ, կոչ են անում ամենալուրջ և հանդիսավոր արձագանքի: Մենք պետք է մշտապես ուսումնասիրենք

մեր Փրկչի և բարեխոսի բնավորությունը, պիտի խորհենք Նրա առաքելության մասին, ով եկավ փրկելու Իր ժողովրդին իրենց մեղքերից: Երբ մենք այսպես մտորենք երկնային թեմաների շուրջ, մեր հավատն ու սերը աճելով կգորանան, իսկ մեր աղոթքներն ավելի ու ավելի ընդունելի կլինեն Աստծուն, որովհետև ավելի ու ավելի ներշնչված կլինեն հավատով ու սիրով, ավելի իմաստալից և ջերմեռանդ կլինեն: Հիսուսի հանդեպ մեր վստահությունն ավելի հաստատ կլինի, և ամեն օր կենդանի փորձառություններ կունենանք Նրա գործության դրսևորման, ով կարող է մինչև վերջ փրկել նրանց, ովքեր Իրենով գալիս են Աստծուն:

Խորհելով Փրկչի առաքիներությունների մասին՝ մենք պետք է ցանկանանք լիովին վերափոխվել և նորոգվել Նրա մաքրության նմանությամբ: Մեր հոգին կփափագի նմանվելու Նրան, ում մենք պաշտում ենք: Որքան ավելի շատ են մեր մտքերը կենտրոնացած Քրիստոսի վրա, այնքան ավելի շատ կպատմենք մարդկանց Նրա մասին և Նրան կներկայացնենք աշխարհին:

Աստվածաշունչը չի գրվել միայն գիտնականի համար, հակառակը՝ այն նախատեսվել է հասարակ մարդկանց համար: Փրկության համար անհրաժեշտ մեծ ճշմարտությունները պարզ են կեսօրվա նման, և ոչ ոք չի սխալվի և չի կորցնի իր ճանապարհը, բացի նրանցից, ովքեր հետևում են իրենց սեփական դատողությանը՝ պարզորոշ բացահայտված Աստծո կամքի փոխարեն:

Առանց անձամբ ուսումնասիրելու Սուրբ Գիրքը՝ չի կարելի որևէ մարդու վկայությունն ընդունել որպես Աստծո խոսք: Եթե թույլ ենք տալիս, որ ուրիշները մտածեն մեր փոխարեն, մեր ուժերը սպառվում են, մեր ունակությունները՝ սահմանափակվում: Մտքի ազնիվ ուժերը, եթե չվարժվեն կենտրոնանալու իրենց ուշադրությանն արժանի թեմաների վրա, կկորցնեն Աստծո խոսքի խոր իմաստն ըմբռնելու ունակությունը: Միտքը

կընդլայնվի, եթե հետազոտի աստվածաշնչյան թեմաների փոխադարձ կապը՝ համեմատելով մի հատվածը մյուսի և հոգևորը հոգևորի հետ:

Ոչինչ այնպես չի կարող գորացնել միտքը, որքան Աստծո խոսքի ուսումնասիրությունը: Ոչ մի այլ գիրք ի վիճակի չէ վեհացնելու մտքերը և գորացնելու ունակությունները, որքան Սուրբ Գրքի խորիմաստ, ազնվացնող ճշմարտությունները: Եթե Աստծո խոսքն ուսումնասիրվեր ինչպես հարկն է, մարդիկ այնպիսի լայն մտահորիզոն, բնավորության այնպիսի վեհանձնություն և նպատակի կայունություն կունենային, որոնք հազվադեպ են մեր ժամանակներում:

Բայց Սուրբ Գրքի հապճեպ ընթերցումը քիչ օգուտ է տալիս: Կարելի է կարդալ ամբողջ Գիրքը և չտեսնել նրա գեղեցկությունը և չըմբռնել նրա խոր, ծածուկ իմաստը: Ավելի նպատակահարմար է ուսումնասիրել մեկ հատվածն այնքան ժամանակ, մինչև պարզվի դրա նշանակությունը, քան թե աննպատակ ընթերցել շատ գլուխներ և ոչ մի դրական խրատ չառնել: Աստվածաշունչը միշտ պահեք ձեզ մոտ: Երբ որ հնարավորություն ունենաք, կարդացեք այն և փորձեք մտապահել տեքստերը: Փողոցներում քայլելիս անգամ կարող եք կարդալ մի հատված, խորիել դրա շուրջ այնքան, մինչև որ տպավորվի ձեր մտքում:

Մենք չենք կարող իմաստություն ձեռք բերել՝ առանց լուրջ և աղոթքային ուսումնասիրության: Սուրբ Գրքի որոշ հատվածներ, իրոք, շատ պարզ են չհասկանալու համար, բայց կան բաներ, որոնց իմաստը դժվար է ըմբռնել առաջին հայացքից: Գրքի մի հատվածը պետք է համեմատել մյուսի հետ: Ուշադիր ուսումնասիրություն և աղոթքային մտորումներ են հարկավոր: Նման ուսումնասիրություններն առատորեն կփոխհատուցվեն: Ինչպես հանքափորն է ի հայտ բերում թանկարժեք մետաղի հանքերակները՝ ծածկված երկրի մակերևույթի տակ, այնպես էլ նա, ով ջանասիրությամբ քննում է Աստծո խոսքը, թանկարժեք ճշմարտություններ կգտնի, որոնք ծածկված են

անփույթ որոնողի հայացքից: Սրտում փայփայված ներշնչյալ խոսքերը շիթեր կղատնան, որոնք բխում են կյանքի Աղբյուրից:

Աստվածաշունչը երբեք չպետք է ուսումնասիրել առանց աղոթքի: Նախքան կբացենք նրա էջերը, մենք պիտի խնդրենք Սուրբ Հոգու լուսավորությունը, և այն կտրվի: Երբ Նաթանայելը եկավ Հիսուսի մոտ, Փրկիչը բացականչեց. «Ահա ճշմարիտ իսրայելացի, որում նենգություն չկա»: Նաթանայելը հարցրեց. «Որտեղի՞ց ես ճանաչում ինձ»: Հիսուսը պատասխանեց. «Փիլիպպոսը դեռ քեզ չկանչած՝ քեզ տեսա, որ թզենու տակ էիր»: Հովհաննես 1.47, 48: Եվ Հիսուսը մեզ էլ կտեսնի աղոթքի մեկուսի տեղերում, եթե Նրանից լույս խնդրենք՝ ճանաչելու ճշմարտությունը: Հրեշտակները լույսի աշխարհից նրանց մոտ կգան, ովքեր սրտի խոնարհությամբ աստվածային առաջնորդություն են փնտրում:

Սուրբ Հոգին մեծարում և փառավորում է Փրկչին: Նրա գործը Քրիստոսին և Նրա արդարության կատարելությունը ներկայացնելն է, ինչպես նաև այն մեծ փրկությունը, որ ունենք Նրա միջոցով: Հիսուսն ասում է. «Նա... իմից կառնի և կպատմի ձեզ»: Հովհաննես 16.14: Ծշմարտության Հոգին է աստվածային ճշմարտության միակ իսկական ուսուցիչը: Որքա՞ն բարձր է գնահատել Աստված մարդկային ցեղը, որ հանուն նրա զոհաբերել է Իր Որդուն, և Իր Հոգուն նշանակել է՝ լինելու մարդու ուսուցիչն ու մշտական ուղեցույցը:

ԱՂՈԹՔԻ ԱՌԱՎԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ

Գլուխ 11

Աստված մեզ հետ խոսում է բնության և հայտնության, Իր նախախնամության և Իր Հոգու ազդեցության միջոցով: Բայց սրանք բավական չեն: Մենք կարիք ունենք նաև ինքներս բացելու մեր սրտերը Նրա առջև: Հոգևոր կյանք և ուժ ունենալու համար մենք պետք է գործուն հաղորդակցություն ունենանք մեր երկնային Հոր հետ: Մեր մտքերը կարող են ուղղվել դեպի Նա, մենք կարող ենք մտորել Նրա գործերի, Նրա ողորմությունների և օրհնությունների մասին, բայց սա էլ, բառիս բուն իմաստով, հաղորդակցություն չէ Աստծո հետ: Աստծո հետ շփվելու համար մենք պետք է Նրան ինչ-որ բան ունենանք ասելու մեր գործնական կյանքի վերաբերյալ:

Աղոթքը սիրտը բացելն է Աստծուն, ինչպես ընկերոջը: Դա անհրաժեշտ է ոչ թե նրա համար, որ Աստծուն տեղեկացնի, թե ով ենք մենք, այլ որ մեզ ունակ դարձնի ընդունելու Նրան: Աղոթքը ոչ թե Աստծուն է իջեցնում մեզ մոտ, այլ մեզ է բարձրացնում Նրա մոտ:

Երբ Հիսուսը դեռ երկրում էր, Նա Իր աշակերտներին սովորեցրեց, թե ինչպես պետք է աղոթել: Նա ասաց նրանց, որ իրենց ամենօրյա կարիքները ներկայացնեն Աստծուն և իրենց ամբողջ հոգսը Նրա վրա գցեն: Եվ նրանց տված Նրա հավաստիացումը, որ իրենց խնդրանքները կլսվեն, վերաբերում է նաև մեզ:

Հիսուսն Ինքը, բնակվելով մարդկանց մեջ, հաճախ էր

աղոթում: Մեր Փրկիչը, միանալով մեզ մեր կարիքներում և թուլություններում, դարձավ մի խնդրատու դիմորդ՝ ուժի նոր պաշարներ խնդրելով Իր Հորից, որպեսզի կարողանար Իր պարտքը կատարել և դիմակայել փորձություններին: Նա մեր օրինակն է ամեն ինչում: Նա մեր եղբայրն է մեր տկարություններում՝ «ամեն բանում փորձված մեր նմանությամբ», բայց, որպես Անբիծ Մեկը, Նրա էությունը խորշեց մեղքից: Նրա հոգին տանջվում ու տառապում էր մեղքի աշխարհում: Եվ քանի որ Նա մարդկային բնություն էր հագել, աղոթքը Նրա համար դարձավ անհրաժեշտություն և առավելություն: Նա մխիթարություն և ուրախություն էր գտնում Իր Հոր հետ հաղորդակցվելու մեջ: Եվ եթե մարդկանց Փրկիչը՝ Աստծո Որդին, աղոթքի կարիք էր զգում, որքա՛ն ավելի պետք է թույլ ու մեղավոր մահկանացուները ջերմեռանդ, մշտական աղոթքի կարիք զգան:

Մեր երկնային Հայրը սպասում է, որ մեզ վրա հեղի Իր օրհնության լիությունը: Մեզ առավելություն է տրված մեծապես ըմպելու անսահման սիրո Աղբյուրից: Որքա՛ն զարմանալի է, որ մենք այդքան քիչ ենք աղոթում: Աստված պատրաստ է և սիրով կամենում է լսել Իր զավակներից նույնիսկ ամենանվաստի անկեղծ աղոթքը, բայց մենք շատ հաճախ թերանում ենք Աստծուն հայտնել մեր կարիքները: Ի՞նչ կարող են մտածել երկնային հրեշտակները խեղճ ու անօգնական մարդկային էակների մասին, ովքեր ենթակա են փորձությունների, երբ Աստծո անսահման սիրող սիրտը տենչում է նրանց տալ ավելին, քան կարող էին խնդրել կամ խորհել, սակայն նրանք այնքա՛ն քիչ են աղոթում և այնքա՛ն թույլ հավատ ունեն: Հրեշտակները սիրում են խոնարհվել Աստծո առջև, սիրում են լինել Նրա կողքին: Աստծո հետ հաղորդակցությունը նրանք իրենց մեծագույն ուրախությունն են համարում: Իսկ երկրային զավակները, ովքեր այնքան կարիք ունեն օգնության, որը միայն Աստված կարող է տալ, թվում է թե բավարարված են

առանց Նրա Հոգու լույսի, առանց Նրա մշտական ներկայության:

Չարագործի խավարն է պատում նրանց, ովքեր անտեսում են աղոթքը: Թշնամու գայթակղիչ շշնջոցները դրդում են նրանց մեղքի, և այդ բոլորն այն պատճառով, որ նրանք չեն օգտվում Աստծո կողմից իրենց տրված առավելությունից՝ աղոթքից: Ինչո՞ւ են Աստծո որդիներն ու դուստրերը այդքան դժկամ աղոթելու մեջ, երբ աղոթքը բանալի է հավատի ձեռքում՝ բացելու երկնքի գանձարանը, որտեղ պահված են Ամենակարողի անսպառ հարստությունները: Առանց մշտական աղոթքի և ջանադիր զգաստության՝ մենք աճող անտարբերության մեջ ընկնելու և ճիշտ ճանապարհից շեղվելու վտանգի մեջ ենք: Հակառակորդն անդադար ձգտում է փակել դեպի ողորմության աթոռը տանող ճանապարհը, որպեսզի մենք չկարողանանք անկեղծ խնդրանքներով ու հավատով շնորհ և ուժ ձեռք բերել՝ դիմակայելու փորձությանը:

Կան որոշակի պայմաններ, որոնց դեպքում կարող ենք ակնկալել, որ Աստված կլսի մեր աղոթքները և կպատասխանի դրանց: Առաջիններից մեկն այն է, որ զգանք Նրա օգնության կարիքը: Նա խոստացել է. «Ձուր պիտի թափեմ ծարավի վրա, և հեղեղներ՝ չորության վրա»: Եսայիա 44.3: Նրանք, ովքեր սոված և ծարավ են արդարության, ովքեր տենչում են Աստծուն, կարող են վստահ լինել, որ կհագենան: Սիրտը պետք է բաց լինի Հոգու ազդեցության համար, այլապես Աստծո օրհնությունը չի կարող ընդունվել:

Մեր մեծ կարիքը ինքնին արդեն փաստարկ է և պերճախոս աղաչում է մեր փոխարեն: Բայց պետք է փնտրել Տիրոջը, որ այս բաներն անի մեզ համար: Նա ասում է. «Խնդրեցեք՝ և կտրվի ձեզ»: Եվ Նա, «ով իր Որդուն էլ չխնայեց, այլ մեր ամենքի համար մատնեց նրան, ինչպե՞ս նրա հետ ամեն բան չի շնորհի մեզ»: Մատթեոս 7.7, Հռոմեացիս 8.32:

Եթե մենք անօրենություն ենք տեսնում մեր սրտերում,

եթե կառչած ենք մեզ հայտնի ինչ-որ մեղքից, Տերը չի լսի մեզ, բայց զղջացող, փշրված հոգու աղոթքը միշտ ընդունվում է: Երբ գիտակցված բոլոր սխալներն ուղղվում են, կարող ենք հավատացած լինել, որ Աստված կպատասխանի մեր խնդրանքներին: Մեր սեփական արժանիքները մեզ համար երբեք չեն կարող շահել Աստծո բարեհաճությունը: Հիսուսի արժանիքներով է, որ մենք փրկվում ենք, Նրա արյունն է մեզ մաքրում, սակայն մեր գործն է՝ համաձայնել ընդունվելու պայմաններին:

Հաղթահարող աղոթքի հաջորդ տարրը հավատն է: «Աստծուն մոտեցողը պիտի հավատա, որ նա կա և որ իրեն խնդրողներին վարձահատույց է լինում»: Եբրայեցիս 11.6: Հիսուսն ասաց Իր աշակերտներին. «Ինչ որ աղոթք անելով խնդրեք՝ հավատացեք, որ կառնեք, և կլինի ձեզ»: Մարկոս 11.4: Արդյոք բռնո՞ւմ ենք Նրան Իր խոսքի վրա:

Հավաստիացումը լայն է և անսահմանափակ, և Խոստացողը հավատարիմ է: Եթե մենք անմիջապես չենք ստանում այն, ինչ խնդրում ենք, միևնույնն է, պետք է հավատալ, որ Տերը լսում է և կպատասխանի մեր աղոթքներին: Մենք այնքան սխալական և անհեռատես ենք, որ հաճախ խնդրում ենք բաներ, որոնք չեն կարող մեզ համար օրհնություն լինել, իսկ մեր երկնային Հայրն Իր սիրով պատասխանում է մեր աղոթքներին՝ տալով մեզ այն, ինչ մեծագույն բարիք կբերի մեզ, այն, ինչ մենք ինքներս կցանկանայինք, եթե աստվածային պայծառությամբ լուսավորված աչքերով կարողանայինք իրերը տեսնել այնպես, ինչպես որ կան իրականում: Երբ թվում է, թե մեր աղոթքներն անպատասխան են մնում, մենք պիտի կառչենք խոստմանը, քանի որ պատասխանի ժամանակը անպայման կգա, և մենք կստանանք այն օրհնությունը, որի կարիքն ամենաշատն ենք զգում: Բայց հավակնել, որ աղոթքի պատասխանն անպայման կստանանք հենց մեր ուզած ձևով, ինքնավստահություն է: Աստված չափազանց իմաստուն է, որպեսզի սխալվի, և չա-

փազանց բարի, որպեսզի որևէ բարիք խնայի նրանցից, ովքեր ապրում են ազնիվ կյանքով: Ուրեմն՝ մի՛ վախեցեք վստահել Նրան, նույնիսկ եթե անմիջապես չեք ստանում ձեր աղոթքների պատասխանը: Ապավինեք Նրա հաստատուն խոստումին. «Խնդրեցեք՝ և կտրվի ձեզ»: Մատթեոս 7.7:

Եթե մենք հաշվի ենք նստում մեր կասկածների ու երկյուղների հետ կամ փորձում ենք ինքներս, առանց հավատի, լուծել բոլոր այն խնդիրները, որոնք չենք կարողանում պարզորոշ տեսնել, շփոթությունը միայն կաճի ու կխորանա: Բայց եթե գալիս ենք Աստծո մոտ այնպես, ինչպես որ իրականում կանք, զգալով մեր անօգնականությունն ու կախվածությունը, և խոնարհ, վստահող հավատով մեր կարիքները հայտնում ենք Նրան, ում գիտությունն անսահման է, ով ամեն բան տեսնում է արարչագործության մեջ, ով կառավարում է ամեն բան Իր կամքով ու խոսքով, Նա կպատասխանի մեր աղաչանքին և լույս կվառի մեր սրտերում: Անկեղծ աղոթքի միջոցով մենք հաղորդակցվում ենք Անսահմանի մտքի հետ: Դա իրոք այդպես է, թեև կարող ենք նկատելի որևէ վկայություն չունենալ, որ մեր Փրկիչը կարեկցանքով ու սիրով Իր երեսը խոնարհել է մեզ վրա: Մենք կարող ենք չզգալ Նրա տեսանելի հպումը, սակայն Նրա ձեռքը մեզ վրա է՝ ջերմ ու կարոտագին սիրով:

Աստծուց խնդրելով շնորհ և օրհնություն՝ մենք ինքներս պետք է սիրո և ներողամտության ոգի փայփայենք մեր սրտերում: Ինչպե՞ս կարող ենք աղոթել՝ «Թող մեզ մեր պարտքերը, ինչպես մենք էլ թողնում ենք մեր պարտապաններին», երբ ինքներս ներողամիտ չենք: Մատթեոս 6.12: Եթե ուզում ենք մեր աղոթքները լսվեն, մենք պետք է մյուսներին ներենք ճիշտ նույն ձևով և նույն չափով, որքան ինքներս հույս ունենք ներվելու:

Համառությունն աղոթքում դրա պատասխանը ստանալու պայմաններից մեկն է: Մենք պետք է միշտ աղոթք անենք, եթե ուզում ենք աճող հավատ և փորձառություն ունենալ: Մենք պիտի «հարատևենք աղոթքում», «աղոթքին միշտ հետևենք և ար-

թուն կենանք դրանում գոհությամբ»: Հռոմեացիս 12.12, Կորն- սացիս 4.2: Պետրոսը կոչ է անում հավատացյալներին «պար- կեշտ... և արթուն լինել աղոթքներում»: Ա Պետրոս 4.7: Պողոսը հորդորում է. «Ամեն բանում աղոթքով, աղաչանքով ու գոհու- թյամբ ձեր խնդրանքները թող հայտնի լինեն Աստծուն»: Փի- լիպպեցիս 4.6: «Բայց դուք, սիրելիներ,- ասում է Հուդան,- աղո- թելով Սուրբ Հոգով՝ ձեր անձերն Աստծո սիրո մեջ պահեցեք»: Հուդա 20, 21: Անդադար աղոթքը հոգու անխախտ միությունն է Աստծո հետ, որի շնորհիվ Աստծո կյանքը մեր կյանքի մեջ է լցվում, և մեր կյանքից այն ետ է հորդում Նրան՝ մաքրությամբ ու սրբությամբ:

Աղոթքի հարցում պարտաճանաչ լինելու անհրաժեշտու- թյուն կա: Թող ոչինչ չխանգարի ձեզ: Ամեն ջանք արեք, որ կապը չխզվի Հիսուսի և ձեր հոգու միջև: Օգտվեցեք ամեն հնարավորությունից՝ աղոթքը սովորություն դարձնելու: Նը- րանք, ովքեր իրապես հաղորդակցության են ձգտում Աստծո հետ, կմասնակցեն աղոթքի ժողովներին, հավատարմորեն կկատարեն իրենց պարտականությունները և անկեղծորեն ու ջանասիրությամբ կձգտեն ձեռք բերել հնարավոր բոլոր օրհ- նությունները: Նրանք ոչ մի առիթ բաց չեն թողնի՝ գտնվելու այնտեղ, ուր կարող են ընդունել երկնային լույսի շողերը:

Մենք պետք է աղոթենք ընտանիքի շրջանակում, սակայն չպետք է մոռանանք նաև ամենակարևորը՝ գաղտնի աղոթքը, քանի որ դա է հոգու կյանքը: Երբ աղոթքն անտեսվում է, ան- հնար է, որ հոգին աճի: Միայն ընտանեկան կամ հասարա- կական աղոթքը բավական չէ: Միայնության մեջ ձեր հոգին բացեք Աստծո զննող աչքի առջև: Գաղտնի աղոթքը պետք է լսի միայն աղոթք լսող Աստվածը: Ոչ մի հետաքրքրասեր ականջ չպետք է որսա այդ աղերսների խոսքերը: Գաղտնի աղոթքում հոգին ազատ է շրջապատի ազդեցություններից և անհանգստությունից: Հանդարտությամբ, բայց ջերմեռանդո- րեն, այն կձգվի Աստծուն: Քաղցր ու մնայուն կլինի Նրանից

եկող ազդեցությունը, ով տեսնում է՝ մնալով ծածուկ, աննկատ, ով միշտ պատրաստ է լսելու սրտաբուխ աղոթքը: Հանդարտ, պարզ հավատով հոգին հաղորդակցվում է Աստծո հետ՝ իր վրա ընդունելով աստվածային լույսի ճառագայթները, որոնք կգորացնեն և կպահեն նրան աստանայի դեմ պայքարում: Աստված մեր գործության աշտարակն է:

Աղոթեցեք ձեր առանձնասենյակում: Իսկ երբ զբաղված եք առօրյա գործերով, թող ձեր սրտերը հաճախ բարձրացվեն առ Աստված: Հենց այդպես էր Ենոքը քայլում Աստծո հետ: Այս լուռ աղոթքները անուշահոտ խունկի պես բարձրանում են դեպի շնորհի աթոռը: Սատանան չի կարող հաղթել նրան, ում սիրտն այսպես կապված է Աստծո հետ:

Չկա այնպիսի պահ կամ վայր, երբ անպատեհ լինի խնդրանք մատուցել Աստծուն: Ոչինչ չպետք է խանգարի մեզ, որ մեր սրտերը վեր բարձրացնենք անկեղծ աղոթքի մեջ: Ամբողջի մեջ, թե աշխատանքի պահին, կարող ենք մեր աղոթքներն ուղղել Աստծուն և խնդրել Նրա առաջնորդությունը, ինչպես արեց Նեեմիան իր խնդրանքն Արտաշես թագավորին ներկայացնելիս: Գաղտնի զրուցավայր կարող է լինել հենց այն տեղը, ուր որ գտնվում ենք: Մեր սրտի դուռը պետք է մշտապես բաց պահենք՝ հրավիրելով Հիսուսին ներս մտնելու և բնակվելու մեր հոգում՝ որպես երկնային հյուր:

Մեզ շրջապատող մթնոլորտը կարող է վարակված և ապականված լինել, բայց կարիք չկա շնչելու դրա աղտոտված օդը, մենք կարող ենք վայելել երկնքի զուլալ մթնոլորտը: Կարող ենք փակել բոլոր դռները անմաքուր երևակայությունների և անսուրբ մտքերի առջև՝ անկեղծ աղոթքում մեր հոգին բարձրացնելով դեպի Աստծո ներկայությունը: Նրանք, ում սրտերը բաց են՝ ընդունելու Աստծո աջակցությունն ու օրհնությունը, կքայլեն ավելի սուրբ մթնոլորտում, քան այս երկրայինն է, և մշտական կապ կունենան երկնքի հետ:

Կարիք կա ավելի հստակ պատկերացում կազմելու Հիսու-

սի մասին և ավելի խորն ըմբռնելու հավիտենական իրողությունների արժեքը: Աստծո զավակների սրտերը պիտի լցվեն սրբության գեղեցկությամբ, իսկ որպեսզի դա տեղի ունենա, մենք պիտի ձգտենք հասկանալ երկնային խորհուրդների աստվածային հայտնությունները:

Թող հոգին ձգվի դեպի վեր, որպեսզի Աստված օգնի մեզ շնչելու երկնային մթնոլորտի օդը: Մենք կարող ենք այնքան մոտ լինել Աստծուն, որ ամեն մի անսպասելի փորձության մեջ մեր մտքերն ուղղվեն Նրան նույնքան բնականորեն, որքան ծաղիկն է թեքվում դեպի արևը:

Չեր կարիքները, ուրախությունները, տխրությունները, հոգսերն ու երկյուղները մշտապես պահեք Աստծո առջև: Գուր չեք կարող ծանրաբեռնել, չեք կարող հոգնեցնել Նրան: Նա, ով հաշվում է ձեր գլխի մազերը, անտարբեր չէ Իր զավակների կարիքների նկատմամբ: «Տերը բազմագույս է և ողորմած»: Հակոբոս 5.11: Նրա սիրող սիրտը ցավում է մեր վշտերից և նույնիսկ մեր հառաչանքից: Նրա մոտ բերեք այն ամենը, ինչ մտահոգում է ձեզ: Նրա համար ոչինչ ծանր չէ, չէ՞ որ Նա պահում է ամբողջ աշխարհներ, կառավարում է տիեզերքի բոլոր գործերը: Ամենաչնչին մանրուքն անգամ, որը խախտում է մեր անդորրը, չի վրիպում Նրա հայացքից: Մեր կյանքի էջերից ոչ մեկն այնքան մութ չէ, որ Նա չկարողանա կարդալ, չկա այնպիսի խճճված իրավիճակ, որից Նա չկարողանա ելք գտնել: Նա գիտի, թե ինչ դժբախտություն է պատահել Իր զավակներից փոքրագույնին անգամ, գիտի, թե ինչն է տանջում հոգին: Չկա մի ուրախություն, շուրթերից պոկված անկեղծ մի աղոթք, որ մեր երկնային Հայրը չնկատի կամ սրտին մոտ չընդունի: «Նա բժշկում է սրտով կոտրվածներին և փաթաթում նրանց վերքերը»: Սաղմոս 147.3: Հարաբերություններն Աստծո և ամեն մի հոգու միջև այնքան որոշակի են և լիարժեք, ասես աշխարհում ուրիշ մեկը չկա, որ կիսի Նրա հոգատարությունը, կամ ում համար Նա տված լինի Իր սիրելի Որդուն:

Հիսուսն ասաց. «Իմ անունով կխնդրեք, և չեմ ասում ձեզ, թե ձեզ համար կադաչեմ Հորը... քանի որ Հայրն Ինքը սիրում է ձեզ»: «Ես ձեզ ընտրեցի... որպեսզի ինչ որ իմ Հորից խնդրեք իմ անունով՝ տա ձեզ»: Հովհաննես 16.26, 27, 15.16: Բայց խնդրանքը Հիսուսի անունով ավելին է, քան պարզապես այդ անվան հիշատակումը աղոթքի սկզբում և վերջում: Դա նշանակում է՝ աղոթել Հիսուսի մտքով ու հոգով, ապավինել Նրա շնորհին և կատարել Նրա գործերը՝ հավատալով Նրա խոստումներին:

Աստված մեզնից չի պահանջում ճգնափորներ կամ վանականներ դառնալ՝ հեռանալով աշխարհից, որպեսզի նվիրաբերենք մեզ ապաշխարանքի գործերին: Կյանքը պետք է նմանվի Քրիստոսի կյանքին՝ անցնելով սարերի և ամբոխների միջև: Նա, ով աղոթելուց բացի ուրիշ ոչինչ չի անում, շուտով ընդհանրապես կդադարի աղոթել, կամ էլ նրա աղոթքները կվերածվեն ձևականության: Երբ մարդիկ իրենց հեռու են պահում հասարակությունից՝ խուսափելով իրենց քրիստոնեական պարտականություններից ու իրենց խաչը կրելուց, երբ դադարում են քրտնաջան աշխատել իրենց Տիրոջ համար, ով այնքան տքնաջան աշխատեց իրենց համար, նրանք կորցնում են աղոթքի իմաստը, և ոչ մի դրդում չունեն նվիրվելու: Նրանց աղոթքները դառնում են անձնական ու եսակենտրոն: Նրանք չեն կարող աղոթել մարդկության կարիքների կամ Քրիստոսի թագավորության առաջընթացի համար՝ ուժ խնդրելով աշխատելու:

Մենք շատ բան ենք կորցնում, երբ անտեսում ենք միասին հաղորդակցվելու առավելությունը՝ մեկս մյուսին քաջալերելու և Աստծո ծառայության մեջ զորացնելու համար: Նրա խոսքի ճշմարտությունները մեր մտքում կորցնում են իրենց կենսական կարևորությունը: Մեր սրտերը դադարում են լուսավորվել ու վեհանալ դրանց սրբագործող ազդեցությունից, և մենք հոգևորապես ընկնում ենք: Մենք՝ որպես քրիստոնյաներ, մեր

փոխհարաբերություններում շատ բան ենք կորցնում իրար հանդեպ կարեկցանքի բացակայությունից: Նա, ով պարփակվում է իր մեջ, չի զբաղեցնում այն դիրքը, որ Աստված է նրա համար նախատեսել: Մեր էության մեջ հասարակական տարրերի պատշաճ ձևավորումը կարեկցանք է առաջացնում մյուսների հանդեպ և զարգացնում ու զորություն է հաղորդում մեզ Աստծո ծառայության մեջ:

Եթե քրիստոնյաները, հաղորդակցվելով իրար հետ, խոսեին Աստծո սիրո և փրկագնման թանկարժեք ճշմարտությունների մասին, նրանք սրտով կգորանային մեկը մյուսին շինություն տալու համար: Եթե մենք օրեցօր նոր բաներ սովորենք երկնային Հոր վերաբերյալ, եթե մշտապես Նրա շնորհի թարմ փորձառություններ ձեռք բերենք, ապա կցանկանանք խոսել Նրա սիրո մասին, ու երբ այդ անենք, մեր սրտերը կջերմանան ու կքաջալերվեն: Եթե մենք մտածեինք ու խոսեինք ավելի շատ Հիսուսի և ավելի քիչ մեր անձնականի մասին, Նրա ներկայությունը շատ ավելի շոշափելի կլիներ մեր կյանքում:

Եթե միայն մտածեինք Աստծո մասին ամեն անգամ, երբ նկատում ենք Նրա հոգատարությունը մեզ համար, մենք Նրան միշտ մեր մտքում կպահեինք, հաճույքով կխոսեինք Նրա մասին ու կփառավորեինք Նրան: Մենք խոսում ենք անցողիկ բաներից, որովհետև դրանք են մեզ հետաքրքրում: Մենք խոսում ենք մեր ընկերների մասին, որովհետև սիրում ենք նրանց, մեր ուրախություններն ու վշտերը կապված են նրանց հետ: Սակայն մենք անսահմանորեն ավելի մեծ պատճառ ունենք սիրելու Աստծուն, քան մեր երկրային ընկերներին: Եթե մեր բոլոր մտքերում առաջինը լիներ Նա, եթե անդադար խոսեինք Նրա բարության ու զորության մասին, դա ամենաբնական բանը կլիներ աշխարհում: Նա նկատի չի ունեցել, որ մեզ շնորհած Իր հարուստ պարգևները այնքան կլանեն մեր մտքերն ու սերը, որ այլևս ոչինչ չունենանք Աստծուն տալու: Դրանք մշտապես մեզ պիտի հիշեցնեն մեր երկնային Բարերարի մասին և

երախտագիտության ու սիրո կապերով միացնեն մեզ Նրա հետ:

Մենք չափից ավելի ամուր ենք կառչած երկրային բաներին: Եկեք մեր աչքերը բարձրացնենք դեպի վերին սրբարանի բաց դուռը, որտեղ Աստծո փառքի լույսն է շողում Քրիստոսի դեմքին, ով «բուրբուլին կարող է փրկել նրանց, ովքեր իրենով մոտենում են Աստծուն»: Եբրայեցիս 7.25:

Մենք ավելի շատ պիտի փառաբանենք Աստծուն «մարդկանց որդիներին արած իր ողորմության և իր հրաշքների համար»: Սաղմոս 107.8: Մեր աղոթքային վարժությունները չպետք է բաղկացած լինեն միայն խնդրելուց և ստանալուց: Եկեք անդադար չմտածենք մեր կարիքների մասին՝ միշտ մոռանալով մեր ստացած օրհնությունները: Մենք դրանցից ոչ մեկն էլ կարգին չենք խնդրում և շատ ժլատ ենք երախտագիտություն հայտնելու մեջ: Մշտապես օգտվելով Աստծո բարիքներից՝ որքա՛ն քիչ ենք արտահայտում մեր շնորհակալությունը, որքա՛ն քիչ ենք փառավորում Նրան այն ամենի համար, ինչ Նա արել է հանուն մեզ:

Անցյալում, երբ իսրայելացիները հավաքվում էին երկրպագելու, Տերը նրանց պատվիրել էր. «Ուտեք ձեր Տեր Աստծո առաջին, և ձեր ամեն ձեռնարկած բաների մեջ ուրախանաք դուք և ձեր ընտանիքը, որ քո Եհովա Աստվածը քեզ օրհնել է»: Երկրորդ Օրինաց 12.7: Այն, ինչ արվում է Աստծո փառքի համար, պետք է արվի ուրախությամբ, փառաբանության ու շնորհակալության երգերով, այլ ոչ թե տխրությամբ և մռայլությամբ:

Աստված մեր գորովագութ և ողորմած Հայրն է: Նրան ծանայելը չպետք է տխուր, ճնշող պարտականություն լինի: Տիրոջ երկրպագությունը և Նրա գործին մասնակցելը պետք է հաճույք լինի: Աստված չէր կամենա, որ Իր զավակները, ում համար այդքան մեծ փրկություն է իրագործվել, գործեն այնպես, ասես Նա մի դաժան, խստապահանջ հսկիչ է: Նա նրանց լավագույն ընկերն է, ու երբ նրանք երկրպագում են Նրան, պետք

է հավատան, որ Նա իրենց հետ է, որպեսզի օրհնի, մխիթարի և իրենց սրտերն ուրախությամբ ու սիրով լցնի: Տերը կամենում է, որ Իր զավակները մխիթարվեն Իր ծառայությամբ և Իր գործում ավելի շատ բերկրանք գտնեն, քան ծանրություն: Նա ուզում է, որ նրանք, ովքեր գալիս են Իրեն երկրպագելու, իրենց հետ Նրա հոգատարության ու սիրո վերաբերյալ թանկարժեք մտքեր տանեն, որ կենսուրախ լինեն իրենց առօրյա կյանքի գործերում, որ շնորհ ունենան ազնիվ ու հավատարիմ լինելու ամեն ինչում:

Մենք պետք է միաբանվենք խաչի շուրջը: Քրիստոսը, այն էլ խաչված, ահա թե ով պետք է լինի մեր մտորումների, մեր գրույցների և մեր ամենաջերմ հույզերի թեման: Ամեն մի օրհնություն, որը ստանում ենք Աստծուց, պիտի մտապահենք, ու երբ գիտակցում ենք Նրա մեծ սերը, պետք է առանց դժկամության ամեն բան հանձնենք այն ձեռքը, որ մեզ համար գամվել է խաչին:

Փառաբանության թևերի վրա է, որ հոգին կարող է ավելի վեր բարձրանալ դեպի երկինք: Վերին սրբարանում Աստծուն երկրպագում են երգով ու երաժշտությամբ, և մենք, արտահայտելով մեր երախտագիտությունը, միանում ենք երկնային զորքերի պաշտամունքին: «Գոհության պատարագ մատուցողը փառավորում է» Աստծուն: Սաղմոս 50.23: Եկեք ակնածանքով և ուրախությամբ գանք մեր Ստեղծողի առջև՝ «գովասանքի և օրհներգության ձայնով»: Եսայիա 51.3:

ԻՆՉՊԵՍ ՀԱՂԹԱՀԱՐԵԼ ԿԱՍԿԱԾՆԵՐԸ

Գլուխ 12

Շատերին, հատկապես նրանց, ովքեր դեռ երիտասարդ են քրիստոնեական կյանքում, ժամանակ առ ժամանակ անհանգստացնում են կասկածամտության շշուջոցները: Աստվածաշնչում շատ բան նրանք չեն կարողանում բացատրել կամ նույնիսկ հասկանալ, և աստանան օգտագործում է՝ սա՝ սասանելու նրանց հավատը Սուրբ Գրքի հանդեպ՝ որպես Աստծուց տրված հայտնության: Նրանք հարցնում են. «Ինչպե՞ս գտնեմ ճիշտ ուղին: Եթե Աստվածաշունչն իրոք Աստծո խոսքն է, ինչպե՞ս ազատվեմ այս կասկածներից ու տարակուսանքից»:

Աստված մեզ երբեք չի խնդրում հավատալ՝ առանց բավարար վկայության, որի վրա կարելի է հիմնել մեր հավատը: Նրա գոյությունը, Նրա բնավորությունն ու Նրա խոսքի ճշմարտացիությունը՝ այս ամենը հաստատված են վկայություններով, որոնք դիմում են մեր բանականությանը, և այդ վկայությունները բազմաթիվ են: Սակայն Աստված երբեք չի բացառել կասկածելու հնարավորությունը: Մեր հավատը պետք է հիմնվի ոչ թե ապացույցի, այլ վկայության վրա: Ովքեր ցանկանում են, հնարավորություն կունենան կասկածելու, մինչդեռ նրանք, ովքեր իրոք ուզում են իմանալ ճշմարտությունը, բավականաչափ վկայություններ կգտնեն՝ իրենց հավատը դրանց վրա հիմնելու համար:

Սահմանափակ միտքն անկարող է լիովին ըմբռնել Անսահ-

մանի բնավորությունը կամ գործերը: Ամենահանճարեղ և ամենակիրթ մարդկային մտքի համար անգամ այդ սուրբ Էակը միշտ առեղծված է մնալու: «Կարո՞ղ ես Աստծո խորհուրդը գտնել կամ Ամենակարողի էությանը հասնել: Նա երկնքի բարձրությունն ունի, ի՞նչ կանես դու, դժոխքից խոր է նա, ի՞նչ կհասկանաս»: Հոր 11.7,8:

Պողոս առաքյալը բացականչում է. «Օ՛ Աստծո մեծության, իմաստության և գիտության խորություն. ի՞նչ անքննելի են նրա դատաստանները, և անհասկանալի՝ նրա ճանապարհները»: Հռոմեացիս 11.33: Բայց թեև «ամպ ու մառախուղ կա նրա չորս կողմով», «արդարություն և իրավունք են նրա աթոռի հիմունքը»: Սաղմոս 97.2: Մենք կարող ենք միայն այն չափով ըմբռնել Նրա վերաբերմունքը մեր հանդեպ և Նրա դրդապատճառները, որչափ նկատում ենք անսահման սերն ու ողորմածությունը՝ միավորված անսահման գործության հետ: Կարող ենք այնքանով միայն հասկանալ Նրա նպատակները, որքանով օգտակար է մեզ, իսկ դրանից վեր՝ ամեն բան պիտի վստահենք այն ձեռքին, որն ամենակարող է, և այն սրտին, որը լի է սիրով:

Աստծո խոսքը, իր աստվածային Հեղինակի բնավորության մնան, պարունակում է խորհուրդներ, որոնք երբեք չեն կարող լիովին բացահայտվել սահմանափակ մարդկային էակներիին: Մեղքի մուտքն աշխարհ, Քրիստոսի մարմնավորումը, հարության երևույթը, վերստին ծնունդը և Աստվածաշնչում ներկայացված այլ թեմաներ չափազանց խոր գաղտնիքներ են, որպեսզի մարդկային միտքը կարողանա բացատրել կամ լիովին ըմբռնել: Այն, որ մենք չենք կարողանում հասկանալ Նրա նախախնամության գաղտնիքները, ոչ մի հիմք չի տալիս մեզ կասկածելու Աստծո խոսքին: Բնության մեջ մենք մշտապես հանդիպում ենք երևույթների, որոնք անհասկանալի են մեզ: Կյանքի ամենաստորին ձևերն իրենցից այնպիսի հանելուկ են ներկայացնում, որ փիլիսոփաներից ամենախիմաստունն անգամ անգոր է բացատրել: Ամենուրեք հրաշքներ են՝ մեր գիտե-

լիքներից վեր: Ուրեմն պե՞տք է արդյոք զարմանալ, որ հոգևոր աշխարհում նույնպես կան մեզ համար անբացատրելի գաղտնիքներ: Խնդիրը միայն մարդկային մտքի թուլության և սահմանափակության մեջ է: Սուրբ Գրքում Աստված մեզ բավականաչափ վկայություններ է տվել Իր աստվածային բնավորության մասին, և մենք չպետք է կասկածենք Նրա խոսքին միայն այն պատճառով, որ չենք կարողանում ըմբռնել Նրա նախախնամության բոլոր գաղտնիքները:

Պետրոս առաքյալն ասում է, որ Գրքում «գժվարիմաց բաներ կան, որոնք անուսումներն ու անհաստատները ծռում են... իրենց անձերի կորստյան համար»: Բ Պետրոս 3.16: Սուրբ Գրքի բարդությունները կասկածամիտների կողմից դիտվել են որպես փաստարկ Աստվածաշնչի դեմ, բայց դրանք, թեև բոլորովին հեռու են այդպիսին լինելուց, ծանրակշիռ վկայություններ են՝ հոգուտ նրա աստվածային ներշնչման: Եթե այն պատմեր ոչ թե Աստծո մասին, այլ մեկ ուրիշ բանի, ինչը դյուրըմբռնելի է, եթե Աստծո մեծությունն ու վեհափառությունը հասկանալի լինեին սահմանափակ մտքերին, Աստվածաշունչը չէր կրի իր աստվածային հեղինակության կնիքը: Դրանում ներկայացված թեմաների վեհությունն ու խորհրդավորությունն է հենց, որ պիտի հավատ ներշնչի իր հանդեպ՝ որպես Աստծո խոսքի:

Աստվածաշունչը ճշմարտությունը բացահայտում է այնպիսի պարզությամբ և այնքան կատարելապես է հարմարեցված մարդկային սրտի կարիքներին ու փափագներին, որ ապշեցրել և գերել է ամենահանճարեղ մտքերն անգամ, մինչդեռ ամենախոնարհ ու անուսում մարդուն այն ընդունակ է դարձնում նշմարելու փրկության ուղին: Եվ սակայն, պարզորոշ ներկայացված այս ճշմարտությունները կապված են այնքան վսեմ, այնքան հեռահաս, մարդկային հասկացողության հնարավորություններից այնքան անսահմանորեն գերազանց թեմաների հետ, որ մենք կարող ենք դրանք ընդունել այն պարզ պատճառով միայն, որ Աստված է դրանք հռչակել: Այսպիսով,

փրկագնման ծրագիրը բաց դրված է մեր առջև, այնպես որ յուրաքանչյուր հոգի կարող է տեսնել այն քայլերը, որ պետք է կատարի՝ ապաշխարելով և դառնալով Աստծուն, և հավատալ Տեր Հիսուս Քրիստոսին, որպեսզի փրկվի Աստծո ցույց տված ճանապարհով: Սակայն, այսքան մատչելի ճշմարտությունների տակ ծածկված են Նրա փառքի խորհուրդները, գաղտնիքներ, որոնք մարդկային մտքի հետազոտությունից վեր են, բայց ճշմարտությունը անկեղծ որոնողին ակնածանք և հավատ են ներշնչում: Որքան ավելի խորն է նա ուսումնասիրում Աստվածաշունչը, այնքան ավելի հաստատապես է համոզվում, որ այն կենդանի Աստծո խոսքն է, և մարդկային միտքը խոնարհվում է աստվածային հայտնության վեհության առջև:

Գիտակցել, որ մենք անկարող ենք լիովին ըմբռնելու Աստվածաշնչի վսեմ ճշմարտությունները՝ նշանակում է պարզապես ընդունել, որ սահմանափակ միտքն անընդունակ է ընկալելու անսահմանը, որ մարդն իր սուղ, մարդկային գիտելիքներով չի կարող հասկանալ Ամենագետի նպատակները:

Կասկածամիտն ու անհավատը հերքում են Աստծո խոսքը, որովհետև չեն կարողանում ներթափանցել նրա բոլոր գաղտնիքների մեջ, և ոչ բոլորն են ազատ այս վտանգից, ովքեր, իրենց կարծիքով, հավատում են Աստվածաշնչին: Առաքյալն ասում է. «Տեսեք, եղբայրներ, միգուցե ձեզանից մեկի մեջ անհավատության չար սիրտ լինի, որ ապստամբվի կենդանի Աստծուց»: Եբրայեցիս 3.12: Պետք է խորապես ուսումնասիրել Աստվածաշնչի հիմունքները և թափանցել մինչև «Աստծո բաների խորքը» այնքանով, որքանով դրանք բացահայտված են Սուրբ Գրքում: Ա Կորնթացիս 2.10: Մինչ «ծածուկ բաները մեր Եհովա Աստծո համար են», «հայտնված բաները մեզ համար են»: Երկրորդ Օրինաց 29.29: Բայց մտքի պրպտուն ունակություններն աղավաղելը սատանայի գործն է: Աստվածաշնչյան ճշմարտությունների ըմբռնումը հաճախ ուղեկցվում է հպարտության որոշ զգացումով, այնպես որ մար-

դիկ, երբ չեն կարողանում իրենց բավարարող բացատրություն տալ Սուրբ Գրքի յուրաքանչյուր հատվածին, իրենց վիրավորված և հաղթված են զգում: Նրանց համար չափազանց ստորացուցիչ է խոստովանել, որ չեն հասկանում ներշնչյալ խոսքերը: Նրանք չեն կամենում համբերությամբ սպասել, մինչև որ Աստված հարմար գտնի իրենց հայտնել ճշմարտությունը: Նրանց թվում է, թե իրենց անզեն մարդկային իմաստությունը բավարար է՝ հասկանալու Սուրբ Գիրքը, ու երբ դա նրանց չի հաջողվում, նրանք, ըստ էության, մերժում են նրա հեղինակությունը: Ճիշտ է, որ շատ տեսություններ և ուսմունքներ, որոնք, շատերի ենթադրությամբ, վերցված են Աստվածաշնչից, իրականում ոչ մի հիմք չունեն նրանում, այլ նույնիսկ հակառակը՝ բոլորովին հակասում են ներշնչված խոսքի ընդհանուր բովանդակությանը: Սրանք կասկածներ և շփոթություն են առաջացրել շատերի մտքում: Սակայն մեղադրանքի արժանի է ոչ թե Աստծո խոսքը, այլ նրա աղավաղումը մարդկանց կողմից:

Եթե ստեղծված էակները հնարավորություն ունենալին հասնելու Աստծո և Նրա գործերի լիակատար ճանաչողությանը, ապա նրանք, հասնելով այդ կետին, կդադարեին հայտնաբերել նոր ճշմարտություններ, գիտության մեջ չէին աճի և չէին զարգանա սրտով ու մտքով: Աստված այլևս գերագույն չէր լինի, և մարդը, հասնելով իր գիտելիքների և նվաճումների սահմանին, կդադարեր առաջընթացը: Եկեք գոհանանք Աստծուց, որ դա այդպես չէ: Աստված անսահման է, և Նրանում են «իմաստության ու գիտության բոլոր գանձերը»: Կողոսացիս 2.3: Եվ ամբողջ հավիտենության ընթացքում մարդիկ մշտապես պիտի սովորեն ու զարգանան, բայց երբեք չեն սպառի Նրա իմաստության, բարության և գործության հարստությունները:

Աստված կամենում է, որ նույնիսկ այս կյանքում Իր խոսքի ճշմարտությունները մշտապես բացահայտվեն Իր ժողովրդին: Այս գիտությունը ձեռք է բերվում միայն մեկ ճանապարհով: Մենք կարող ենք հասկանալ Աստծո խոսքը միայն Սուրբ Հո-

գու լուսավորության շնորհիվ, Նրա, ում միջոցով արվել է այդ խոսքը: «Աստծո բաները ոչ որ չգիտի, բայց միայն Աստծո Հոգին, որովհետև Հոգին ամեն բաները քննում է, և Աստծո խորքն էլ»: Ա Կորնթացիս 2.11,10: Եվ Փրկչի խոստումն Իր հետևորդներին այս էր. «Երբ որ նա՝ ճշմարտության Հոգին կգա, նա կառաջնորդի ձեզ ամեն ճշմարտության մեջ... Որովհետև իմից կառնի և կպատմի ձեզ»: Հովհաննես 16.13,14:

Աստված կամենում է, որ մարդը վարժեցնի իր մտավոր ուժերը, իսկ Աստվածաշնչի ուսումնասիրությունը կգորացնի և կվեհացնի միտքն այնպես, ինչպես ոչ մի այլ բան չի կարող: Սակայն պետք է զգուշանալ բանականությունը աստվածացնելուց, որը ենթակա է մարդկային էության թուլություններին ու անկայունությանը: Եթե չենք կամենում, որ Սուրբ Գիրքը ծածկված լինի մեր հասկացողությունից, այնպես որ ամենահասարակ ճշմարտությունները չընկալվեն, մենք պետք է մանկական պարզամտություն և հավատ ունենանք՝ պատրաստ սովորելու և ընդունելու Սուրբ Հոգու օգնությունը: Աստծո զորության և իմաստության, ինչպես նաև Նրա մեծությունն ըմբռնելու մեր անզորության գիտակցումը պետք է խոնարհություն ներշնչի մեզ, և մենք պետք է Նրա խոսքը բացենք այնպես, ինչպես կմտնեինք Նրա ներկայության մեջ՝ սուրբ ակնածանքով: Երբ վերցնում ենք Աստվածաշունչը, մեր բանականությունը պետք է տեղի տա իրենից գերազանց մի հեղինակության, իսկ սիրտն ու միտքը պիտի խոնարհվեն մեծ ԵՍ ԵՄ-ի առջև:

Կան դժվար և անհասկանալի թվացող շատ բաներ, որոնք Աստված կպարզաբանի ու կբացատրի նրանց, ովքեր այդպիսով ձգտում են հասկանալ դրանք: Բայց առանց Սուրբ Հոգու առաջնորդության՝ մենք մշտապես կաղավաղենք կամ էլ սխալ կմեկնաբանենք Գիրքը: Կարելի է Աստվածաշունչը կարդալ շատ, բայց աննպատակ, և շատ դեպքերում դա բացարձակ վնաս է հասցնում: Երբ Աստծո խոսքը բացվում է առանց ակ-

նածանքի և աղոթքի, երբ մտքերն ու հակումները կենտրոնացված չեն Նրա վրա կամ ներդաշնակ չեն Նրա կամքին, միտքը համակվում է կասկածներով, և հենց Աստվածաշնչի ուսումնասիրությունն ուժեղացնում է թերահավատությունը: Թշնամին իշխում է մտքերին և թելադրում մեկնաբանություններ, որոնք ճիշտ չեն: Երբ էլ որ մարդիկ խոսքով ու գործով չեն ձգտում ներդաշնակ լինել Աստծո հետ, նրանք, որքան էլ գրագետ լինեն, ենթակա են սխալվելու Գրքերը հասկանալու մեջ, և անվտանգ չէ վստահել նրանց բացատրություններին: Նրանք, ովքեր ընթերցում են Գիրքը հակասություններ գտնելու համար, հոգևոր տեսողություն չունեն: Իրենց մշուշապատ հայացքով նրանք կասկածի ու անհավատության շատ պատճառներ կտեսնեն այն բաներում, որոնք իրականում պարզ են ու հասկանալի:

Կասկածի ու թերահավատության պատճառը, որքան էլ քողարկված լինի, հիմնականում սերն է մեղքի հանդեպ: Աստծո խոսքի ուսմունքն ու սահմանափակումները ողջունելի չեն հրպարտ, մեղք սիրող սրտի համար, և նրանք, ովքեր չեն ուզում հնազանդվել Նրա պահանջներին, պատրաստ են վիճարկելու Նրա հեղինակությունը: Ճշմարտությանը հասնելու համար մենք պետք է այն ճանաչելու անկեղծ ցանկություն ունենանք և հոժարակամ սիրտ՝ հնազանդվելու դրան: Եվ բոլոր նրանք, ովքեր այս ոգով կսկսեն Աստվածաշնչի ուսումնասիրությունը, առատ վկայություններ կգտնեն, որ դա Աստծո խոսքն է, և կհասկանան դրա ճշմարտությունները, որոնք էլ իմաստուն կդարձնեն նրանց փրկության համար:

Քրիստոսն ասել է. «Եթե մեկը կամենում է նրա կամքը կատարել, նա կիմանա այս վարդապետության մասին»: Հովհաննես 7.17: Ձեր չհասկացածը կասկածի տակ առնելու և բարդացնելու փոխարեն՝ ընդունեք այն լույսը, որն արդեն շողում է ձեզ վրա, և դուք ավելի մեծ լույս կստանաք: Քրիստոսի շնորհիվ կատարեք ամեն մի պարտականություն, որը պարզ-

վել է ձեր հասկացողությանը, և դուք ընդունակ կդառնաք հասկանալու և կատարելու մյուսները, որոնք դեռ կասկածներ են հարուցում:

Կա վկայություն, որը բաց է բոլորի առաջ, թե՛ ամենատույալների, թե՛ ամենաանկիրթների. դա փորձառության վկայությունն է: Աստված հրավիրում է մեզ անձամբ ճաշակելու Իր խոսքի իրավացիությունը, Իր խոստումների հավաստիությունը: Նա մեզ պատվիրում է «ճաշակել և տեսնել, թե որքան քաղցր է Տերը»: Սաղմոս 34.8: Ուրիշի խոսքից կախված լինելու փոխարեն՝ մենք պետք է ինքներս ճաշակենք: Նա ասում է. «Խնդրեցեք՝ և կտանեք»: Հովհաննես 16.24: Նրա խոստումները կիրագործվեն: Դրանք երբեք չեն խափանվել, երբեք էլ չեն խափանվի: Ու երբ մենք մոտենանք Հիսուսին, ցնծանք Նրա սիրո լիությամբ, Նրա ներկայության լույսը կցրի մեզ պատող կասկածն ու խավարը:

Պողոս առաքյալն ասում է, որ Աստված «փրկեց մեզ խավարի իշխանությունից և փոխադրեց մեզ իր սիրելի Որդու արքայությունը»: Կողոսացիս 1.13: Եվ ամեն ոք, ով մահից փոխադրվել է դեպի կյանք, ի վիճակի է «կնքելու, որ Աստված ճշմարիտ է»։ Հովհաննես 3.33: Նա կարող է վկայել. «Ես օգնության կարիք ունեի և գտա այն Հիսուսի մեջ: Դուք հարցնում եք՝ ինչո՞ւ եմ հավատում Հիսուսին: Որովհետև Նա ինձ համար աստվածային Փրկիչ է: Ինչո՞ւ եմ հավատում Աստվածաշնչին: Որովհետև գտել եմ, որ դա Աստծո ձայնն է՝ ուղղված իմ հոգուն: Մենք կարող ենք հենց մեր մեջ վկայություն գտնել, որ Աստվածաշունչը ճիշտ է, որ Քրիստոսն Աստծո Որդին է: Մենք գիտենք, որ չենք հետևում նենգորեն հորինված առասպելների:

Պետրոսը հորդորում է իր եղբայրներին «աճել մեր Տեր ու Փրկիչ Հիսուս Քրիստոսի շնորհի և գիտության մեջ»: Բ Պետրոս 3.18: Աճելով շնորհի մեջ՝ Աստծո ժողովուրդը մշտապես ավելի հստակորեն կսկսի հասկանալ Նրա խոսքը: Նրանք նոր լույս և գեղեցկություն կտեսնեն Նրա սրբազան ճշմարտությունների

մեջ: Այսպես է եղել եկեղեցու պատմության մեջ բոլոր դարերի ընթացքում, և այդպես էլ կշարունակվի մինչև վերջ: «Արդարների ճանապարհը ծագող լույսի պես է, որ գնալով լուսավորվում է, մինչև որ կատարյալ օր է դառնում»: Առակաց 4.18:

Հավատով մենք կարող ենք նայել դեպի ապագան և կառչել Աստծո այն խոստմանը, ըստ որի՝ մենք, մարդկային մեր ունակությունները միացնելով աստվածայինի հետ և հոգու բոլոր ուժերը շփման մեջ բերելով Լույսի աղբյուրի հետ, կգորանանք մտքով: Մենք կցնծանք, որ Աստծո նախախնամության մեջ մեզ շփոթեցնող բոլոր հարցերն այն ժամանակ կպարզվեն, դժվար հասկանալի հարցերը բացատրություն կգտնեն, և որտեղ որ մեր սահմանափակ միտքը միայն խառնաշփոթություն ու նպատակների խափանում էր տեսնում, մենք կտեսնենք ամենակատարյալ և գեղեցիկ ներդաշնակություն: «Հիմա մենք հայելու մեջ օրինակով ենք տեսնում, բայց այն ժամանակ՝ դեմառդեմ. հիմա փոքրիշատե եմ տեղյակ, բայց այն ժամանակ այնպես կգիտենամ, ինչպես գիտեցված եմ»: Ա Կորնթացիս 13.12:

ՏԻՐՈՉ ՄԵՉ Է ԽՆԴՈՒԹՅՈՒՆԸ

Գլուխ 13

Աստծո զավակները կոչված են Քրիստոսի ներկայացուցիչները լինելու, որպեսզի դրսևորեն Տիրոջ բարությունն ու գթասրտությունը: Ինչպես Հիսուսը մեզ հայտնեց Հոր իսկական բնավորությունը, այնպես էլ մենք պիտի Քրիստոսին հայտնենք աշխարհին, որը չգիտի Նրա գորովալից, գթառատ սիրո մասին: «Ինչպես դու ինձ ուղարկեցիր աշխարհ, - ասեց Հիսուսը, - ես էլ նրանց ուղարկեցի աշխարհ»: «Ես նրանցում եմ, դու՝ ինձանում ... որպեսզի աշխարհն իմանա, թե դու ուղարկեցիր ինձ»: Հովհաննես 17.18, 23: Պողոս առաքյալն ասում է Հիսուսի աշակերտների մասին. «Դուք հայտնի եք որպես Քրիստոսի թուղթը՝ ամեն մարդկանցից իմացված և կարդացված»: Բ Կորնթացիս 3.3,2: Հիսուսի զավակներից յուրաքանչյուրը նամակ է՝ ուղարկված աշխարհին: Եթե դուք Քրիստոսի հետևորդն եք, ձեր միջոցով Նա նամակ է ուղարկում այն ընտանիքը, այն գյուղն ու փողոցը, որտեղ ապրում եք: Ձեր մեջ բնակվող Հիսուսը ցանկանում է դիմել նրանց սրտերին, ովքեր ծանոթ չեն Նրա հետ: Նրանք, թերևս, չեն կարդում Աստվածաշունչը կամ չեն լսում այն ձայնը, որ խոսում է իրենց հետ նրա էջերից: Նրանք չեն տեսնում Աստծո սերը արարչագործության մեջ: Բայց եթե դուք Քրիստոսի ճշմարիտ ներկայացուցիչն եք, գուցե հենց ձեր միջոցով նրանք պետք է ինչ-որ պատկերացում կազմեն Նրա բարության մասին և շահվեն՝ սիրելու և ծառայելու Նրան:

Քրիստոնյաները լուսամփոփներ են՝ շարված երկինք տանող ճանապարհին: Նրանք պետք է աշխարհին արտացոլեն այն լույսը, որ իրենց վրա է շողում Քրիստոսից: Նրանց կյանքն ու բնավորությունը պետք է այնպիսին լինեն, որ նրանց միջոցով ուրիշները ճիշտ պատկերացում կազմեն Քրիստոսի և Նրա ծառայության մասին:

Եթե մենք իրոք ներկայացնում ենք Քրիստոսին, մենք Նրա ծառայությունը հրապուրիչ կդարձնենք, ինչպես որ այն իրականում կա: Այն քրիստոնյաները, ովքեր մշտապես մռայլ են, տխուր և անդադար տրտնջում են ու դժգոհում, կեղծ պատկերացում են ստեղծում Աստծո և քրիստոնեական կյանքի վերաբերյալ: Տպավորություն է ստեղծվում, ասես Աստված չի ուզում, որ Իր զավակները երջանիկ լինեն, և դրանով սուտ վկայություն են տալիս մեր երկնային Հոր դեմ:

Սատանան հրճվում է, երբ իրեն հաջողվում է անհավատության ու վիատության մեջ գցել Աստծո զավակներին: Նա հաճույք է ստանում՝ տեսնելով, որ մենք չենք վստահում Աստծուն և կասկածում ենք մեզ փրկելու Նրա ցանկությանն ու գործությանը: Նրան դուր է գալիս, երբ մենք կարծում ենք, թե Տերն Իր նախախնամությամբ վնաս կհասցնի մեզ: Սատանայի գործն է՝ մեր Տիրոջը անգութ ու անխիղճ ներկայացնել: Նա կեղծում է ճշմարտությունը Աստծո բնավորության վերաբերյալ: Նա Տիրոջ մասին սուտ գաղափարներ է ներշնչում, և մենք մեր երկնային Հորը վերաբերող ճշմարտության շուրջ խորհելու փոխարեն՝ շատ հաճախ կենտրոնանում ենք սատանայի կեղծիքների վրա և պատվազրկում Աստծուն՝ չվստահելով Նրան և տրտնջալով Նրա դեմ: Սատանան միշտ ձրգտում է մռայլ դարձնել հավատացյալի կյանքը: Նա ցանկանում է, որ այն տանջալից ու դժվարին թվա, ու երբ քրիստոնյան իր կյանքով այս պատկերացումն է ստեղծում կրոնի վերաբերյալ, նա իր անհավատությամբ կրկնում է սատանայի կեղծիքը:

Վերանայելով իրենց կյանքի ճանապարհը՝ շատերը հա-

ճախ կանգ են առնում իրենց սխալների, վրիպումների և հիասթափությունների վրա, և նրանց սրտերը լցվում են վշտով ու դառնությամբ: Երբ ես գտնվում էի Եվրոպայում, մի քույր, ով այդպես էր վարվում՝ ընկած խոր վիատության մեջ, նամակ էր գրել ինձ՝ քաջալերանքի խոսքեր խնդրելու: Գիշերը, նամակը կարդալուց հետո, ես երագում տեսա, որ գտնվում եմ մի պարտեզում, և մեկը, որ ինձ թվաց՝ պարտիզպանն էր, ուղեկցում էր ինձ պարտեզի արահետներով: Ես ծաղիկներ էի հավաքում՝ վայելելով դրանց բուրմունքը, երբ այդ քույրը, քայլելով իմ կողքով, իմ ուշադրությունն ուղղեց ինչ-որ փշերի վրա, որոնք փակել էին նրա ճանապարհը: Նա այդտեղ լալիս և ողբում էր: Նա չէր քայլում արահետով՝ ուղեկցողի ետևից, այլ գնում էր փշերի ու մացառների միջով: «Օ՛, - ողբում էր նա, - ափսոս չէ՞, որ փշերն այսպես փչացրել են այս գեղեցիկ պարտեզը»: Եվ ուղեկցողն ասաց. «Հանգիստ թող այդ փշերը, դրանք միայն կվնասեն քեզ: Վարդեր, շուշաններ և մեխակներ հավաքիր»:

Մի՞թե ձեր փորձառության մեջ ավելի լուսավոր էջեր չեն եղել: Արդյոք չէ՞ք ունեցել թանկ ժամանակներ, երբ ձեր սիրտն ուրախությունից թրթռացել է՝ արձագանքելով Աստծո Հոգուն: Երբ դուք վերանայում եք ձեր կյանքի փորձառության էջերը, մի՞թե ոչ մի հաճելի բան չեք գտնում: Մի՞թե Աստծո խոստումները, անուշաբույր ծաղիկների պես, ամեն քայլափոխի չեն աճում ձեր ճանապարհին: Արդյոք թույլ չէ՞ք տա, որ դրանց գեղեցկությունն ու քաղցրությունը բերկրանքով լցնեն ձեր սիրտը:

Փշերն ու տատասկները միայն կվնասեն ու կվշտացնեն ձեզ, ու եթե դուք միայն այս բաներն եք քաղում և տալիս ուրիշներին, մի՞թե դուք ինքներդ, անտեսելով Աստծո բարությունը, չեք խանգարում ձեր շրջապատի մարդկանց՝ քայլելու կյանքի արահետով:

Անմտություն է, երբ կուտակում ես անցյալի տհաճ հիշողությունները, մեղքերն ու հիասթափությունը, մտածում ու ող-

բում դրանց համար այնքան, մինչև վիատությունը հաղթում է քեզ: Ընկճված մարդը պատված է խավարով՝ փակելով Աստծո լույսը իր իսկ հոգուց և ստվեր գցելով ուրիշների ճանապարհին:

Փառք Աստծուն այն լուսավոր պատկերների համար, որ ցույց է տվել մեզ: Եկեք կուտակենք Նրա սիրո օրհնյալ հավատափացումները և անդադար նայենք դրանց: Աստծո Որդին լքում է Հոր գահը, Իր աստվածության վրա մարդկային բնություն է հագնում, որպեսզի փրկի մարդուն սատանայի իշխանությունից, մեզ համար տարած Նրա հաղթանակը, մարդկանց համար բացված երկնքի ճանապարհը, մարդկանց տեսողությանը հայտնված ընդունարանը, որտեղ Աստվածությունը բացահայտում է Իր փառքը, ընկած ցեղը՝ բարձրացված կորստյան անդունդից, որտեղ նրան գցել էր մեղքը, նրա վերականգնված հարաբերություններն Անսահման Աստծո հետ և նրա աստվածային քննության հանձնումը Փրկչին հավատալու միջոցով՝ հագած Քրիստոսի արդարության հանդերձներն ու վեհացած մինչև Աստծո գահը. ահա այն պատկերները, որոնց շուրջ Աստված կկամենար տեսնել մեզ խորհելիս:

Երբ մենք սկսում ենք կասկածել Աստծո սիրուն և չվստահել Նրա խոստումներին, մենք անպատվում ենք Նրան և վշտացնում Նրա Սուրբ Հոգուն: Ինչպիսի՞ զգացողություններ կունենար մայրը, եթե նրա երեխաներն անընդհատ դժգոհեին իրենից, կարծես նա իրենց բարին չի ցանկանում, երբ իր ողջ կյանքում ձգտել է առաջ տանել նրանց շահերը և պայմաններ ստեղծել նրանց համար: Եթե նրանք կասկածեին մոր սիրուն, դա կփշրեր նրա սիրտը: Ինչպե՞ս կզգար ցանկացած ծնող իր երեխաների նման վերաբերմունքից: Եվ ի՞նչ կարող է մտածել մեր մասին մեր երկնային Հայրը, երբ մենք չենք վստահում Նրա սիրուն, որը մղել է Նրան զոհաբերելու Իր միածին Որդուն, որպեսզի մենք կյանք ունենանք: Առաքյալը գրում է. «Նա, ով իր Որդուն էլ չխնայեց, այլ մեր ամենքի համար մատնեց նրան, էլ ինչպե՞ս նրա հետ ամեն բան չի շնորհի մեզ»: Հռոմեացիս 8.32: Սա-

կայն որքա՛ն շատերն են, եթե ոչ իրենց խոսքերով, ապա իրենց գործերով ասում. «Տերն իմ մասին չի մտածում: Նա, թերևս, ուրիշներին սիրում է, բայց ինձ՝ ոչ»:

Այս բոլորը վնասում է ձեր իսկ հոգուն, քանի որ ձեր արտահայտած կասկածի յուրաքանչյուր բառ դուռ է բացում սատանայի փորձությունների համար, ուժեղացնում է ձեզանում կասկածելու հակումը և հեռացնում ձեզանից սպասավոր հրեշտակներին: Երբ սատանան փորձում է ձեզ, կասկածի կամ վհատության բառ անգամ մի արտասանեք: Եթե դուք տեղ եք տալիս նրա շնչոցներին, ձեր միտքը լցվում է անվստահությամբ և ապստամբ կասկածամտությամբ: Երբ դուք արտահայտում եք ձեր զգացումները, կասկածի յուրաքանչյուր խոսք անդրադառնում է ոչ միայն ձեզ վրա, այլ նաև սերմ է դառնում, որը ծլում և պտուղներ է բերում ուրիշների կյանքում, և արդեն անհնար է լինում չեզոքացնել ձեր խոսքերի ազդեցությունը: Հնարավոր է, դուք ինքներդ փորձություններից հետո վերականգնվեք և ազատվեք սատանայի որոգայթներից, բայց մյուսները, ովքեր տատանվել են ձեր ազդեցությունից, գուցե, այլևս ի վիճակի չլինեն խուսափելու այն անհավատությունից, որը դուք նրանց ներշնչել եք: Որքա՛ն կարևոր է, որ մենք խոսենք միայն այն, ինչը հոգևոր ուժ և կյանք է տալիս:

Հրեշտակներն ուշադիր լսում են, թե ինչ վկայություն եք դուք տալիս աշխարհին ձեր երկնային Տիրոջ մասին: Թող ձեր զրույցները լինեն Նրա մասին, ով ապրում է, որ Հոր առջև բարեխոսի ձեզ համար: Երբ դուք բռնում եք ձեր ընկերոջ ձեռքը, թող Աստծո գովքը լինի ձեր շուրթերին և ձեր սրտում: Դա նրա մտքերը կուղղի Հիսուսին:

Բոլորն էլ ունեն փորձություններ, ծանր վշտեր և գայթակհություններ, որոնց դժվար է դիմակայել: Մի պատմեք դրանց մասին ձեր մահկանացու դրացիներին, այլ ամեն բան աղոթքով ներկայացրեք Աստծուն: Սովորություն դարձրեք կասկածի կամ հուսահատության բառ անգամ չարտահայտել: Դուք շատ բան

կարող էք անել ուրիշների կյանքն ավելի լուսավոր դարձնելու համար՝ ոգևորելով նրանց հույսի և սուրբ քաջալերանքի խոսքերով:

Կան շատ խիզախ հոգիներ, ովքեր ցավագին կերպով ճնշվում են փորձությունից՝ գրեթե պատրաստ հանձնվելու «ես»-ի և չար ուժերի դեմ պայքարում: Մի վիատեցրեք այդպիսի մարդուն իր ծանր պայքարում: Ոգևորեք նրան քաջության և հույսի խոսքերով, որոնք կհաստատեն նրան իր ճանապարհին: Այսպես դուք կարող էք արտացոլել Քրիստոսի լույսը: «Մեզանից ոչ ոք չի սպրում իրեն համար»: Հռոմեացիս 14.7: Մեր ակամա ազդեցությունը կարող է կա՛մ քաջալերել և ուժ տալ ուրիշներին, կա՛մ վիատեցնել և հեռացնել նրանց Քրիստոսից և ճշմարտությունից:

Շատերը սխալ պատկերացում ունեն Քրիստոսի կյանքի և բնավորության մասին: Նրանք կարծում են, թե Նա գուրկ էր ջերմությունից և ուրախությունից, թե Նա մռայլ էր, խոժոռ և տխուր: Շատ դեպքերում մեր հոգևոր ամբողջ փորձառությունը պատկերվում է այս մռայլ գույներով:

Հաճախ ասվում է, որ Հիսուսն արտասվում էր, և Նրա ժպիտը ոչ ոք չի տեսել: Մեր Փրկիչն, իրոք, վշտերի Մարդ էր՝ ցավի տեղյակ, քանի որ Նա Իր սիրտը բացեց մարդկանց բոլոր վշտերի համար: Բայց թեպետ Նրա կյանքը ինքնուրպես էր և ցավով ու հոգսերով լի, Նրա ոգին ընկճված չէր: Նրա դեմքը տխրություն կամ դժգոհություն չէր արտահայտում, այն միշտ պարզ էր, անվրդով և խաղաղ: Նրա սիրտը կյանքի աղբյուր էր, և ուր էլ գնար, Նա Իր հետ տանում էր հանգստություն և խաղաղություն, խնդություն և ուրախություն:

Մեր Փրկիչը միանգամայն լուրջ էր, բայց ոչ՝ մռայլ և խոժոռ: Նրանց կյանքը, ովքեր ընդօրինակում են Նրան, մշտապես կլինի նպատակամղված, նրանք անձնական պատասխանատվության խոր զգացում կունենան: Թեթևամտությունը կանհետանա, վերջ կդրվի պարծենկոտ ուրախությանն ու կոպիտ

կատակներին: Հիսուսի կրոնը խաղաղ է՝ հանդարտ գետի պես: Այն չի հանգցնում ուրախության լույսը, չի սանձում կայտառությունը և ոչ էլ մթնեցնում է կեսուրախ, ժպտացող դեմքը: Քրիստոսը չեկավ, որ Իրեն ծառայեն, այլ որ Ինքը ծառայի, ու երբ մեր սրտում իշխում է Նրա սերը, մենք հետևում ենք Նրա օրինակին:

Եթե անդադար մտածենք ուրիշների չար և անարդար արարքների մասին, մենք կհանգենք այն մտքին, որ անհնար է սիրել նրանց այնպես, ինչպես Քրիստոսը սիրեց մեզ, բայց եթե մեր մտքերը կանգ առնեն մեր հանդեպ դրսևորած Քրիստոսի զարմանահրաշ սիրո և կարեկցանքի վրա, այդ նույն ոգին մեզանից կհորդի ուրիշներին: Մենք կսիրենք և կհարգենք միմյանց՝ չնայած այն սխալներին ու թերություններին, որոնք չենք կարող չնկատել: Մենք պետք է լինենք խոնարհ և անինքնավստահ՝ համբերատար քնքշություն ցուցաբերելով այլոց թերությունների հանդեպ: Սա վերջ կտա մեր ամբողջ նեղմիտ եասսիրությանը և մեզ մեծահոգի ու վեհանձն կդարձնի:

Սաղմոսերգուն ասում է. «Տիրոջը հուսա և բարիք արա, բնակվիր երկրում և հետևիր ճշմարտությանը»: Սաղմոս 37.3: «Տիրոջը հուսա»: Ամեն մի օր ունի իր դժվարությունները, իր հոգսերն ու անհանգստությունները, և հանդիպելով իրար՝ ի՛նչ հաճույքով ենք խոսում մեր նեղությունների ու փորձությունների մասին: Երևակայական որքա՛ն մտահոգություններ են մեր վզին փաթաթվում, որքա՛ն երկյուղներ են փայփայվում, և հուզմունքի այնպիսի՛ մի ծանրություն է արտահայտվում, որ կարելի է ենթադրել, թե մենք չունենք կարեկից, սիրող Փրկիչ, ով պատրաստ է լսելու մեր բոլոր խնդրանքները և շտապ օգնություն հասցնելու մեզ ամեն մի կարիքի մեջ:

Ումանք մշտապես վախենում են և սպասում թվացյալ անախորժությունների: Ամեն օր նրանք շրջապատված են Աստծո սիրո նշաններով, ամեն օր վայելում են Նրա նախախնամության առատաշնորհությունները, բայց անտեսում են այս

ներկա օրհնությունները: Նրանք անընդհատ վախենում են, որ շուտով իրենց ինչ-որ անախորժ բաներ են պատահելու: Եվ մի փոքր դժվարություն, որն իրոք կարող է գոյություն ունենալ, նրանց աչքերը փակում է շատ բաների վրա, որոնք երախտագիտություն են պահանջում: Նրանց հանդիպող արգելքները իրենց օգնության միակ աղբյուրին՝ Աստծուն մոտեցնելու փոխարեն՝ բաժանում են Նրանից, որովհետև անհանգստություն ու դժգոհություն են առաջացնում:

Մի՞թե կարելի է այդպես անհավատ լինել: Ինչո՞ւ մենք չենք վստահում, ինչո՞ւ ենք այդքան անշնորհակալ: Հիսուսը մեր Ընկերն է: Ամբողջ երկինքը շահագրգռված է մեր բարօրությամբ: Չպետք է թույլ տալ, որ մեր միտքը կյանքի առօրյա հոգսերից ու դժվարություններից անհանգստանա, և մեր դեմքը խոժոռվի: Եթե թույլ տանք, ապա միշտ էլ ինչ-որ բան կանհանգստացնի ու կզայրացնի մեզ: Կարիք չկա անդադար մտածելու հոգսերի մասին, որոնք միայն կհոգնեցնեն ու կտանջեն մեզ, բայց չեն օգնի դիմանալու փորձություններին:

Դուք կարող եք դժվարություններ ունենալ աշխատանքում, ձեր հեռանկարները կարող են գնալով ավելի ու ավելի ստվերոտ լինել, ձեզ կարող է սպառնալ կորստի վտանգը, բայց մի վիստովեք, ձեր հոգսը դրեք Աստծո վրա և մնացեք հանգիստ ու կենսուրախ: Իմաստություն խնդրեք աղոթքում, որպեսզի կարողանաք խոհեմությամբ վարել ձեր գործերը և այդպիսով խուսափել կորստից ու աղետից: Ձեր կողմից արեք ամեն հնարավորը՝ ցանկալի արդյունքի հասնելու համար: Հիսուսը խուստացել է Իր օգնությունը, բայց ոչ մեր ջանքերից անկախ: Երբ դուք, ապավինելով ձեր Օգնականին, ամեն բան արել եք ձեր կարողության չափով, արդյունքն ընդունեք ուրախությամբ:

Աստծո կամքը չէ, որ Իր ժողովուրդը կքվի հոգսերի ծանրությունից: Բայց մեր Տերը չի խաբում մեզ: Նա մեզ չի ասում. «Մի վախեցեք, վտանգներ չկան ձեր ճանապարհին»: Նա զիտի, որ կան փորձություններ և վտանգներ, և մեզ հետ պարզությամբ

է վարվում: Նա մտադիր չէ Իր ժողովրդին հանել մեղքի այս չար աշխարհից, բայց ցույց է տալիս նրանց, թե որտեղ կարող են ապահով ապաստարան գտնել: Այսպիսին էր Նրա աղոթքն Իր աշակերտների համար. «Ես չեմ աղաչում, որ աշխարհից վեր առնես նրանց, այլ որ նրանց պահես չարից»: «Աշխարհում,-ասում է Նա,- նեղություն կունենաք, բայց քաջացեք, ես հաղթել եմ աշխարհին»: Հովհաննես 17.15, 16.13:

Լեռան Քարոզում Քրիստոսն Իր աշակերտներին թանկարժեք դասեր սովորեցրեց Աստծուն վստահելու վերաբերյալ: Այս դասերը նախատեսված էին՝ քաջալերելու Աստծո զավակներին բոլոր դարերի ընթացքում, և մեր ժամանակների համար էլ դրանք լի են խրատներով ու մխիթարությամբ: Փրկիչն Իր հետևորդներին ցույց էր տալիս օդում ճախրող թռչուններին, երբ նրանք դայլալում էին իրենց փառաբանության օրհներգերը անմտահոգ ապրուստի մասին, քանի որ «ոչ սերմում են, ոչ էլ՝ հնձում»: Եվ սակայն, մեծ Հայրը հոգում է նրանց կարիքները: Փրկիչը վստահեցնում է. «Զէ՞ որ դուք նրանցից ավելի լավն եք»: Մատթեոս 6.26: Մարդկանց և զազանների մեծ Մատակարարը բացում է Իր ձեռքը և կերակրում Իր բոլոր արարածներին: Նրա ուշադրությունից դուրս չեն նակերկնքի թռչունները: Նա սնունդը չի դնում նրանց կտուցների մեջ, բայց պաշար է ապահովում նրանց կարիքների համար: Նրանք պետք է հավաքեն հատիկները, որ Նա ցրում է նրանց համար, պետք է նյութ պատրաստեն իրենց փոքրիկ բների համար և պետք է կերակրեն իրենց ձագերին: Նրանք երգելով են գնում իրենց աշխատանքին, քանի որ «ձեր երկնավոր Հայրը կերակրում է նրանց»: Իսկ «չէ՞ որ դուք նրանցից ավելի լավն եք»: Մի՞թե դուք՝ որպես բանական, հոգևոր երկրպագուներ, ավելի թանկ չեք, քան երկնքի թռչունները: Մի՞թե մեր գոյության Հեղինակը, մեր կյանքի Պահապանը, Նա, ով ստեղծեց մեզ Իր աստվածային պատկերով, չի հոգա մեր կարիքները, եթե միայն վստահենք Նրան:

Քրիստոսն Իր աշակերտների ուշադրությունը սևեռեց դեպի դաշտի ծաղիկները, որոնք առատությամբ աճում են և ծաղկում իրենց պարզ գեղեցկությամբ, որը երկնային Հայրն է նրանց շնորհել՝ որպես մարդու հանդեպ Իր սիրո արտահայտություն: Նա ասում է. «Մտիկ արեք դաշտի շուշաններին, թե ինչպես են աճում»: Բնության այս ծաղիկների գեղեցկությունն ու պարզությունը անհամեմատ ավելի գերազանց են, քան Սողոմոնի շքեղությունը: Ամենաճոխ պճնազգեստն անգամ, կարված մարդկային արվեստի վարպետությամբ, չի կարող համեմատվել Աստծո ստեղծած ծաղիկների բնական գեղեցկության և պայծառ վայելչության հետ: Հիսուսը հարցնում է. «Եթե Աստված այսպես հագցնում է դաշտի խոտը, որն այսօր կա, իսկ վաղը փուռն է գցվում, չէ՞ որ շատ ավելի ձեզ, թերահավատներ»: Մատթեոս 6.28, 30: Եթե Արարիչը՝ մեր աստվածային Նկարիչը, հասարակ ծաղիկներին, որ կորչում են մեկ օրվա մեջ, օժտում է նրբագեղ ու երփներանգ գույներով, որքա՞ն ավելի կհոգա նրանց մասին, ովքեր ստեղծված են Իր պատկերով: Քրիստոսի այս դասը հանդիմանություն է անհավատ սրտի անհանգստությանը, խառնաշփոթությանն ու կասկածամտությանը:

Տերը կամենում է, որ Իր բոլոր որդիներն ու դուստրերը երջանիկ, խաղաղ ու հնազանդ լինեն: Հիսուսն ասում է. «Իմ խաղաղությունն են տալիս ձեզ, ոչ թե ինչպես աշխարհն է տալիս, ես տալիս եմ ձեզ. ձեր սիրտը թող չխռովի և չվախենա»: «Այս բաները խոսեցի ձեզ հետ, որ իմ ուրախությունը ձեզանում մնա, և ձեր ուրախությունը լցված լինի»: Հովհաննես 14.27, 15.11:

Երջանկությունը, որին ձգտում են եսասիրական նկատառումներով, խուսափելով պարտականություններից, անկայուն է, ընդհատվող և անցողիկ: Այն շուտով անցնում է, և հոգին մնում է դատարկ ու տխուր: Բայց բերկրանք ու բավականություն կա Աստծո ծառայության մեջ: Քրիստոնյան թողնված

չէ՝ քայլելու անորոշ ուղիներով, ոչ էլ մատնված է անհիմաստ զոջումների ու հիասթափությունների: Եթե մենք հաճույք չենք ստանում այս կյանքից, կարող ենք ուրախ լինել՝ խորհելով գալիք կյանքի մասին:

Բայց նույնիսկ այստեղ քրիստոնյաները կարող են ուրախություն ունենալ՝ հաղորդակցվելով Քրիստոսի հետ, կարող են ունենալ Նրա սիրո լույսը, Նրա ներկայության մշտական սփոփանքը: Կյանքի յուրաքանչյուր քայլ մեզ կարող է մոտեցնել Հիսուսին, կարող է օգնել մեզ՝ ավելի խորը ճանաչելու Նրա սերը, և կարող է մեկ քայլ ավելի մոտեցնել մեզ խաղաղության երանելի տանը: Ուրեմն եկեք չկորցնենք մեր վստահությունը, այլ ունենանք հաստատուն հավատ՝ ավելի ամուր, քան առաջ: «Մինչև այստեղ Տերը օգնեց մեզ» և կօգնի մեզ մինչև վերջ: Ա Թագավորաց 7.12: Եկեք նայենք այն հուշասյուններին, որոնք մեզ կհիշեցնեն, թե ինչ է արել Տերը մեզ մխիթարելու և կործանիչի ձեռքից փրկելու համար: Եկեք մեր հիշողության մեջ թարմ պահենք այն բոլոր քնքուշ ողորմությունները, որ Աստված արել է մեզ համար, արցունքները, որ Նա սրբել է, ցավերը, որ Նա փարատել է, հեռացված մտահոգությունները, ցրված երկյուղները, բավարարված կարիքներն ու շնորհված օրհնությունները, և այդպես՝ մեր պանդխտության հուշերի միջոցով ինքներս մեզ գորացնենք այն ամենի համար, ինչ սպասվում է առջևում:

Մենք չենք կարող չմտածել գալիք պայքարում սպասվող նոր փորձությունների մասին, բայց նայելով ապագային՝ մենք կարող ենք հիշել անցյալը և ասել. «Մինչև այստեղ Տերը օգնեց մեզ»: «Ինչպես քո օրերը՝ այնպես էլ քո ուժը կլինի»: Երկրորդ Օրինաց 33.25: Փորձությունը չի գերազանցի այն ուժը, որ կտրվի մեզ՝ հաղթահարելու այն: Ուստի եկեք մեր գործը ձեռնարկենք այնտեղ, որտեղ կգտնենք այն, հավատալով, որ ինչ փորձություն էլ վրա հասնի, դրան համազոր ուժ կտրվի մեզ:

Շուտով, շատ շուտով, երկնքի դռները լայն կբացվեն՝ ըն-

դուներլու Աստծո զավակներին, և փառքի Արքայի շուրթերից երանության այս խոսքերը նրանց համար կհնչեն ինչպես քաղցրահնչյուն մեղեդի. «Եկեք, ով իմ Հոր օրհնյալներ, ժառանգեցեք աշխարհի սկզբից ձեզ համար պատրաստված թագավորությունը»: Մատթեոս 25.34:

Այն ժամանակ փրկվածներին կողջունեն այն տանը, որ Հիսուսը պատրաստում է նրանց համար: Այնտեղ նրանց չեն հանդիպի երկրի պիղծ ստախոսները, կռապաշտներն ու անսուրբ անհավատները: Նրանք այնտեղ կշփվեն նրանց հետ, ովքեր հաղթել են սատանային և աստվածային շնորհի միջոցով ձևավորել կատարյալ բնավորություն: Ամեն մի մեղավոր հակում, որը տանջում է նրանց այստեղ, հեռացված է Քրիստոսի արյունով: Նրա փառքի պայծառափայլությունն ու վայելչությունը, որ շատ ավելի պայծառ է արևի լույսից, շողում է նրանց վրա: Նրանք արտացոլում են Նրա բնավորության կատարելությունը՝ բարոյական մի այնպիսի գեղեցկություն, որն անհամեմատ ավելի գերազանց է արտաքին շքեղությունից: Նրանք անարատ են մեծ սպիտակ գահի առջև՝ կիսելով հրեշտակների արժանապատվությունն ու արտոնությունները:

Ի տես այն փառավոր ժառանգության, որ կարող է իրենը լինել, «ի՞նչ գին կտա մարդ իր անձը փրկելու համար»: Մատթեոս 16.26: Նա կարող է աղքատ լինել, բայց իր մեջ ունենալ մի այնպիսի հարստություն ու արժանապատվություն, որն աշխարհը երբեք չի կարող տալ: Մեղքից փրկագնված և սրբված հոգին, Աստծո ծառայությանը նվիրաբերած իր բոլոր ազնիվ ուժերով հանդերձ, անսահման արժեք ունի, և երկնքում՝ Աստծո և սուրբ հրեշտակների ներկայությամբ, մեկ հոգու փրկության համար էլ մեծ ուրախություն է, ուրախություն, որն արտահայտվում է հաղթության երգերով և սուրբ հանդիսությամբ:

Արձագանքների համար խնդրում ենք դիմել
Հասցե՝ ք. Երևան, փ. Սեբաստիա 105
Հեռախոս՝ 77-48-12
Էլ. փոստ՝ armsda@mail.ru